

Vytautė Žilinskaitė

Kintas

Ne, tokios nakties Kintas kaip gyvas nebuvo turėjęs! Kasėsi ir kasėsi, niežti ir dabar. Kažkokie vabaliūkščiai tik ir zujo po nugarą, pilvą, šlaunis... Vos nubrauks – ir vėl rėplioja, net įgels. Negana to, besikasant susimurkšlino paklodė, ir iš apačios ėmė liūsti ir badyti šiengaliai. O jau šunys!.. Suamsės kuris – ir paleidžia koseres visas pulkas. Net pačiam norisi šunimi kaukti. Tik vieną sykėlį pavyko užsnūsti, bet kas iš to? Išniro Antosės veidas plačiai pražiota burna. Be garso rėkė, pirštu rodydama į jį... Pabudo pats išsižiojęs ir pajuto užausyje krutant. Kas vėl per vabalas? Grybštelėjo delnu – ogi pelytė pastrykt! Iš siaubo buvo pats bestryktelįs, besurinkąs, bet spėjo susiturėti, juk išgirs apačioje...

Ak, būtų žinojęs, kokia naktis čia laukia, nė kojos nebūtų kėlęs į šitą velnio pastogę. Atrodė, bus minkšta ir smagu ant kaugės šviežio šieno, jauku ir šilta po sena skranda. Špyga! Apsiklojus nuo skrandos ėmė trenkti toks dvokas, kad nežinojo kur nosį dėti, o šviežiame šiene tiek prisiperėję gyvių, kad nors pro stogą iššok! Netgi dorai pasivartyti negalėjo, idant neišgirstų Silvestrėlio tėvai apačioje – tada projektui galas.

O ir pats projektas, dar vakar atrodęs gudrybės viršūnė, dabar, juodoje tamsoje ir kankinant nemigai, regisi visai kitaip. Tiesiai tariant, kvailių vežimas. Viskas baigsis tuo, kad apsijuoks ir krūvą nemalonumų turės. Ir ne Silvestrėlis, šią slėpynę prirodęs, o jis, Kintas, gaus visą košę išsrėbti. Tai apsimulkino sutikęs slėptis ant aukšto jo namuose! Juk čia kaip narve: bet kas gali užklupti, o pats nė nosies niekur neiškiši. Net per miegus drebėk, kad koks garsas pro vieną ar kitą tavo galą neišsprūstų, kentėk, nors gyvą vabalai suėstų. Blogiau negu Klėjui Fosteriui svetimoje planetoje: apipultas vabzdžių žmogėdrų vilkėjo neperkandamą skafandrą... Ojetau, jau į paslėpsnį įropojo, įnirtingai dremžiasi Kintas. Juo toliau, juo labiau jis gailisi atsisakęs savo projekto slėptis apleistoje pirtelėje šalia pelkėto ežero. Nepatinka viduje – eik į lauką ir dainuok. Nusibodo lauke – smuk į vidų ir

miegok. Pratūnojęs dvi tris paras, įlįstų į dumblą, pasivoliotų ir parsivilkėtų vos gyvas – neva pelkynuose paklydęs, įklimpęs, per plauką neprigargaliavęs, pusiau pamišęs... Tada – cha cha! – persigandęs patėvis bemat parveža atgal į Vilnių... Ignas su Vaidu išgriūtų besikvatodami.

– Ką tu! – atkalbėjo Silvestrelis. – Pirtis sutrešusi, drėgna, tarp šabakštynų, neištvertum. Kad jau tvirtai nusprendęs, verčiau pabūk ant mūsų aukšto, o po to dumblinkis pagal savo... savo...

– Projektą, – priminė Kintas kaimo žioplui. Štai kam gavo patikėti savo sumanyką, nes kur dėsies be žvalgo svetimoje vietoje.

Besidremždamas prisimena filmuose regėtas slėptuves: pilių požemius, kalnų olas, vyno rūsius, faraonų kapus, požeminius garažus, dangoraižių liftus, džianglių tankynes... O čia? Skudurnė po šiferio stogu... Opt! Vėl strykteli pašonėje pelė. Kokia aklina, kokio gūdi tamsa, vien blausus lango kvadratėlis... Ar jam pasivaideno, ar iš tikro kažkas šmėstelėjo virš galvos? Vos nosies neužkabino. Šitaip skraido šikšnosparniai arba... vampyrai. Bumbt! Atsimuša į vežimuką, tuoj voš per galvą... įsisiurbs į kaklą... Kintas susiriečia ir palenda po skrandą. O smarvė! Apima visiškas netikėjimas, net pasibaisėjimas tuo, ką sumanė. Galėjo išsireikalauti iš patėvio, kad leistų išbūti kaime ne visą, o tik pusę mėnesio. Ir kad atvežtų iš Vilniaus televizorių su antena...

O mama? Jeigu jai praneš, kad sūnus dingęs? Jeigu viską metusi atlėks per vandenyną?

Kvailių vežimas, kvailių vežimas...

– Ujū! – išsprūsta jam dejonė: kirkšnį it žarija nutvilko. Čiumpasi už tos vietos ir sugnybia ilgą vabalą. Pasišlykštėdamas sviedžia kuo toliausiai. Viskas! Gana!

Dabar pat nulips žemyn, atrakins iš vidaus duris – kas bus, tas! – ir aida namo. Galgi pavyks atlupti savo kambario langą ir įsiropšti slapčiomis. Pirmyn!

Nusibloškęs skrandą, ryžtingai stojasi, čiumpa krepšelį su daiktais, žibintuvėlių. Pasišviečia kelią dangčio link, peržergia per vieną, kitą ryšulį, jau kels dangtį...

Ir lyg tyčia apačioje cypteli durys, subarška. Senoje rąstų troboje, ypač nakties tyloje, garsai eina kiaurai. Vėl durų cyptelėjimas, bilstelėjimas – kažkas nukrito... Galgi Silvestrelis ten vaikščioja? Gal jį taip pat kamuoja nemiga ir graužatis, kad įsivėlė į keistą nuotykių, vadinamą projektu?.. Gal!

Sutrikęs Kintas tebestovi. Staigiai atsiradęs ryžtas staigiai ir prapuola. Aukštai keldamas kojas, kad ko neužkliudytų, grįžta prie gulto. Stogas atvėso, nebetrošku, bet vien pažiūrėjus į skrandą neša šalin. Pritykina prie langelio. Žvilgteri – o! Aukštosios pušies viršūnę lyg kas aukso milteliais barsto... Pagaliau! Greit prašvis, stos rytmetis, Silvestrelio tėvai išeis darban. Tada jie ramiai susės, ir, susiėmęs už žando, jis pasakys berniūkščiui, kad naktį velniškai sugėlė dantį. Priverstas keisti projektą ir grįžti namo. Okej!

Aprimęs vėl gulasi. Tik spėja užsimerkti ir panyra į tokį saldų miegą, kad rėpliojimo ir dvoko kaip nebūta, o užausyje galėtų įsikurti visa pelių šeimynėlė...

– Jau!.. Girdi, jau!

– Kas... jau? – sumurma pro miegus Kintas.

– Jau prasidėjo!

– Netrukdyk miegoti... paskui... – verčiasi ant kito šono Kintas. Antosė nedrįsdavo jo žadinti iki vidurdienio, o čia per patį miego saldumą.

Porą minučių tylu, ir vėl:

– Kintai!

– Atsikabink!

– Miegok, bet žinok: tavęs jau ieško.

– Kas ieško? – šiaip taip atplėšia vokus Kintas.

Ties juo palinkęs Silvestrėlio veidas. Iš už tankių juodų blakstienų spitri pilkos akys.

– Antosė ieško.

– A! – pagaliau atsitokėja Kintas. – Tegu ieško. Didelio čia daikto.

Pro langelį dryksta saulės spindulių takas, jame aibės dulkių kirba it gyvi vabzdėliai.

– Visi jau išėję, troba tuščia, gali drąsiai keltis, – ragina Silvestrėlis.

– Spėsiu, – plačiai nusižiovauja Kintas. – Nedega.

– Miegi kaip užmuštas, nė kiek nesijaudini, drąsus, – gėrisi berniukas.

– Miegosi čia! Tik paryčiais užsnūdau. Pelės į ausis lindo, šienas kaip adatom badė, šimtai vabalų žnaibė, pragaras!

– Juk apsirengęs.

– Na ir kas? Visur priėjo, degiau kaip ugnį. O jau kailiniai!.. Pauostyk, – kyšteli berniukui panosėn skverną.

– Atsiduoda... avim.

– Mėšlu! Vos neuždusau.

– Pusbrolis čia prieš savaitę gulėjo, jam net labai patiko.

– Irgi slapstėsi?

– Ne. Eilėraščius rašė. Pats prisinešė šviežio šieno, sakė, jo kvapas mūžą pritraukia.

– Trenktas, ar ne?

– Kaip trenktas? – nesupranta berniukas.

„Na ir žąsinas!“ – nusistebi Kintas ir primena:

– Sakei, prasidėjo?

– Ojė, svarbiausia! – susizgrimba Silvestrelis. – Buvo atbėgusi Antosė.

– Jau buvo? Oho!

– Atlėkė po šeštos. Tėvai pažadino mane, ir kad pradės visi kamantinėti!

– Ir ką sakei?

– Tą, ką liepei: temstant mačiau tave ežero link einantį. Teisingai?

– Teisingai, – sumurma Kintas. Pamanyk, kaip greit užsivedė! Gal jis pas kaimynus užsibuvo, gal kur klojime permiegojo, o boba nuo pat paryčių be galvos. Ignas po dvi paras namo nepareina, ir niekas nieko.

– Tuomet Antosė kad prikibs: ko nesuturėjai, matei, kad jau temsta, jis gi miesto vaikas, nei apylinkių pažįsta, nei kad ežeras klampus...

– O tu?

– Kaip mokei: dėl ko, sakau, turėjau sulaikyti, ne pirmą sykį ten ėjo. Gal lazdyno šakos nusipjauti, gal pasimaudyti, sukaitęs buvo... Tiksliai?

– Mhm.

– Kai išgirdo „pasimaudyti“, net pajuodo. Gal nereikėjo...

– Toliau!

– Dar sakė, kad bėgs pas Girdžiūnus, iš ten skambins patėviui.

– Jau? Padūko senė!

– Betgi šitaip ir buvai numatęs.

– Šitaip, tik pamažiau. O dar, ką dar Antosė?

– Tą patį per tą patį: kur, kodėl, kaip? Visa susisukusi, net megztinį išvirškščią apsivilkusi, tai prisijuoktum tu.

– O tu?

– Aš? Ji man sriubos išvirdavo, blynelių prikepavo, kai mama ligoninėje gulėjo, o tėtušis...

– Koroče!

Silvestrelis užsičiaupia. Nors žodis girdėtas, bet jo reikšmės nežino, o paklausti nedrįsta. Šitaip jau ne sykį: vos ištars „tėtušis“ – ir Kintas kaip kirviu nukerta.

– Kur dabar Antosė, kaip manai? – patylėjęs klausia Kintas.

– Jeigu iš patėvio sužinojo, kad nesugrįžai į Vilnių, turbūt bėgioja po kaimynus. Kriminalinę paiešką veda, kaip supro... projektavęs buvai.

Kintą ima erzinti nuolatiniai „kaip sakei... kaip liepei... numatei... projektavai“. Gal berniūkštis nori pabrėžti, jog už viską atsakingas vien Kintas, o jis – už virvelės tampomas avinukas?

– Projektavau nakvoti pirtelėje! – atšauna. – Gal ne tu atkalbėjai?

– Ir ačiū Dievui, jog tenai nenakvojai. Čia pelytės išsigandai, o ten žiurkės nosį apgraužtų, – nusijuokia Silvestrėlis.

„Namo!“ – tik dabar prisimena naktinį persigalvojimą Kintas ir susiima už žando:

– Kad žinotum, kaip aš naktį...

– Tššš!

Silvestrėlis prišoka prie langelio ir įsiklauso.

– Mūsų šuo loja... kažkas ateina...

Kintas atsistoja, dairosi: jeigu atvažiavo patėvis – reikia slėptis, dar sumanys ir čia paieškoti. Jeigu neatvažiavo – vis tiek čia nepasiliks, gana! Nutyks paežerėn, pasėdės po tankiu lazdynu ir pareis. Sakys, paklydęs buvo tarp dumblynų, tamsoje bijojo nugrimzti, tad susirietęs išgulėjo iki švintant ir šiaip ne taip, mirtinai nusikalęs, rado namus... Puiku! Tik reikės išsidumblinti drabužius, įtrinti akis, ir persigandęs patėvis bergint parveš į Vilnių...

– Ne pas mus, – nurimsta Silvestrėlis.

– Kur, po galais, mano antras batas? – pasigenda Kintas.

– Va kur nuspyrei, – ištraukia iš po vežimuko Silvestrėlis. – Paeik į šoną, sutvarkysiu patalynę... Bet ir sumurkšlijai!

Nuo sujudinto migio šūsteli spiečiai šiengalių, lenda į nosį, burną.

– A-apči! – išsiveržia Kintui, net stogas suskardi.

Silvestrėlis krūpteli ir pastato ausis: gali išgirsti lauke. Kintas žengia prie langelio. Debesis uždengė saulę, nebežlibina akių. Antosės kiemas čia pat, kaip ant delno, tik nematyti kito kiemo, nuo kelio pusės. O ten turėtų dėtis svarbiausi dalykai: atvažiuoti patėvis, gal net policininkas, dar kas nors... Kaip neįdomu!.. Kintas vėl nusižiovauja. Kažko silpna, maudžia krūtinėje... ir dar tupėti po lazdynu? Kokio galo? Užteks danties, atseit naktį ant plikos žemės peršalęs... dar sukauks iš skausmo, ir patėvis bus priverstas žaibu į Vilnių nugabenti! Va taip!.. Kurį dantį rinktis: krūminį ar...

– Gal nestovėtum prie pat lango, dar pastebės, – įspėja Silvestrėlis. – Tada projektui šakės, kaip sakei.

– Sakei, sakei... – irzliai pakartoja Kintas atsitraukdamas.

Niežti sugeltą riešą, o kuo daugiau kasai, tuo labiau gelia... ak tiesa, dantis! Vėl apgniauzia žandą, bet... kažkas ne taip. Susimaus. Reikėjo vos pažadintam stenėti ir kriukti... Gal ką kitą sumanius? Atkragina galvą ieškodamas išeities lubose. O voratinklių, voratinklių! Raizgalynės kaip ir jo galvoje. Ima siūbuoti jiems į taktą, apimtas silpnumo po varganos nakties. Kvailių vežimas, kvailių vežimas...

– Kas tau? – susirūpinęs žvelgia Silvestrėlis.

Štai proga!

– Nebegaliu, – baksteli žandan Kintas. – Naktį taip padūko gelti, kad...

– Vabalai, jau sakei, – nutraukia berniukas. – Palauk, aš tuoj.

Kaip voverė šmurkšteli į angą, tiek tematei. Vėl neišdegė. „Likimo ženklas, kad su dantim neprasidėčiau“, – nusprendžia Kintas. Nėr kas darą, tad vėl įsispitrija į kiemelį. Po žolę kapstosi būrelis vištų. Kas pasidarė Antosei, kad išleido, juk vakar vanagas nusinešė jauniklę. Gal pamiršo vartelius užkabinti? Šklirozė, kaip pati sako. Ak tiesa, ji dabar kriminalinę paiešką veda, ne tas galvoje. Gal net policijai pranešė. Nors kažin, patėvio lauks, o šis veikiausiai jau skambina Kinto draugams ir jų tėvams: ar neužėjęs, nenakvojęs, pats neskambinęs?.. Papūsk į uodegą!

– Kirsk, – tiesia lėkštę be garso įtykinęs Silvestrėlis. – O aš bėgsiu pagaudyti žinių iš fronto, kaip sakei, – vėl pradingsta angoje.

Kintas sėdasi ant ryšulio ir pašnairuoja į lėkštę: puodelis balintos kavos, sumuštinis su sūriu, agurkas, nieko gero. Be jokio noro gurkšteli: kava netikėtai gardi. Netgi gardesnė už pupelių kavą, kurios jam nenori duoti patėvis, esą nepribrendęs. O juoda duona, nors šiaip tokios į burną neima, tikras skanumynas, ypač su baltu sūriu, sudorotų dar porą riekių. Agurko taip pat nepalyginsi su miestišku, kvepia, sultingas, gaila, jog tik vienas. Sakyk ką nori, o Silvestrėlis rūpinasi juo kaip tikru broliu. Net puodo su dangčiu vienam reikalui nepamiršo pakišti po vežimuku...

Pasisotinus ir nusilengvinus visai kita savijauta. Dingsta silpnumas, išgaruoja nerimas, išsitiesia nugara, aukščiau pakyla smakras. Būta ko dvejoti! Juk ir patėvis

kasdien į galvą kaip plaktuku kala: ką pradėjai – tą ir baik! Ir pabaigs! Pusė darbo padaryta: viena naktis prastumta. Būtų tamsoje ištižęs, atgal pardūmęs – dabar nagus graužtų. Pirmyn ir tik pirmyn! Prakentės dar vieną nakteleį – ir švilps į Vilnių. Pagal projektą. Tik visa bėda, kad nevalia užsirūkyti. Silvestrėlio griežčiausiai užginta: dūmų kvapas, gaisro pavojus... Šit vėl iš angos beišlenda:

– Naujausia žinia! Iš fronto!

– Varyk!

– Atvažiavo!

– Patėvis?

– Paties nemačiau, bet mašina jo.

– Mamos, – Kintas vėl įniršta ant patėvio. Negana, kad į butą kaip tarakonas įropojo, dar ir mamos automobilį pasiglemžė. – Mama jį pirkto už...

– Tššš!

Kažkas beldžia į laukujas duris. Silvestrėlis jau ant kopėčių, Kintas užsiglaudžia už vežimuko. Nėra abejonės, Tarakonas. Iššniukštinėjo Antosės trobą, dabar krės čia. Namie nuo jo nei ką paslėpsi, nei pats pasislėpsi. Žiūrėk, cigaretės nuorūką it blakę dviem pirštais sugnybęs kyšt tau panosėn. Arba įeini į savo kambarį, o ten nuo sienos dingusi iškarpa iš žurnalo. Esą merga nepadoriai apsinuoginusi, gašliai išsižergusi. Šventeiva!.. Ignas visą tuziną nuogų mergų prisiklijavęs, nuorūkos į peleninę netelpa, o patėvis nė mur mur. Žino savo vietą!

Iš po dangčio, kur priemenė, atsklinda slopūs balsai. Lyg Silvestrėlio ir kažkieno kito. Berniukas turbūt tyčiomis garsiai šneka, bet tik priglaudęs ausį prie dangčio

suprasi, o ten būti pavojinga: ims ir bemat užlips. Šiaip ar taip, kalba sukasi apie jį, vien apie jį. Visos varnos krankia, visi šunes loja jo garbei. Buvo niekam nereikalingas, atliekamas, į sukiužusių lūšnų nugrūstas – o dabar nė žingsnio be jo! Kur tik neieškos, kaip tik nespėlios, ko tik neprisigalvos šokinėdami pagal jo dūdele, tai yra projektą!

Vėl laukųjų durų bilstelėjimas: svečias išsinešdino. Tuoju pasirodys Silvestrelis. O gal vėl pagaudys žinių iš fronto. Žinių nešėjas. Pasiuntinukas. Tokį turėjo senovės dievai: su sparneliais ant kulkšnių, o vardu... hm... ar tik ne Permis?

Langelis traukia kaip magnetas, nieko nėra įdomiau už langelį. Kieme vištų nė kvapo, užtat prie stalo sėdima vyriškio. Pasitiesęs lapą kažką rašo. Ateina Antosė, sėdasi jam priešais, nugara į Kintą. Skeryčioja rankomis, turbūt atsakinėja į klausimus. Iš po skarutės tyso ilga plonėjanti kaselė. Kaip žiurkės uodega, vypteli Kintas. Užmiršo susegti ant pakaušio, šklirozė. Dėmesio, dėmesio!.. Atžirglioja Tarakonas!.. Kintui nusirita šiurpuliukas. Kiek atšlyja nuo langelio, apatinę veido pusę pridengia marškinių skvernu. Tarakonas taip pat sėdasi, šonu į Kintą. Iš viršutinės kišenės kyšo mobiliukas, atsiųstas mamai iš Australijos. Retenybė, net Ignas tik svajoja, o Tarakonas – še! Gal jau mamai į Sidnėjų skambino? Ne, tikrai ne, jis neabejoja, kad pražuvėlis jau jau atsiras. Taip, atsiras, bet iki tol pašokinėsi kaip ant žarijų!.. Kintą suima juokas: žinotų, kad jis čia pat, ant nosies, kad stebi juos kaip bakterijas pro mikroskopą... Chebra uždus besikvatodama...

Pagaliau visa trijulė pakyla, skirstosi... Vištų kiemelis vėl tuščias. Velniškai įdomu, kas per vienas tasai tipas ir ko atsitrenkė?

– Miau...

Katė! Iš kur? Negi pro stogą įlindo? Tai ko pelių neišgaudo, tinginė.

– Miau, miauuuu...

Silvestrėlis!.. Kyšo iki pusiaujo, rankoje vėl lėkštė.

– Atnešiau serbentų, tiks?

– Netiks. Antosės darže pilna, bjauriai rūgštūs, išspjoviau.

– Čia baltieji, saldūs.

– Dėk, paragausiu.

Silvestrėlis atsiremia į stačią siją. Kresnas, trumpu kaklu, tvirtais žandikauliais. „Piemuo, tik vyžų trūksta“, – pašaipiai nužiūri Kintas, siekdamas serbentų.

– Kas ten kieme sėdėjo? – nekantriai klausia.

– Tas, ką numatei: korespondentas.

Serbentų kekelė sustingsta palei burną. Kintui vėl ritasi per nugarą lengvas šiurpulys.

– Iškart supratau! Tara... patėviui protas susimaišė: vežtis iš Vilniaus korespondentą!

– Ne iš Vilniaus jis, iš vietinio laikraščio. Tyčiomis rinkau uogas kuo arčiau ir klausiausi. Patėvis prašė, kad apie tavo dingimą paskelbtų rajono spauda ir radijas. Savo mobiliuko numerį davė, kad praneštų, jei kas matė ar ką žino. Visas tavo žymes ir apdarus nupasakojo.

– Lyg per gaisrą, – raukosi Kintas. – Dabar pat sugrįžčiau – tai apsijuoktų!

– Susitarė, jog tau grįžus patėvis praneš, ir skelbimo nebus.

- O kas apačioje beldėsi?
- Tas pats korespondentas. Patėvio ieškojo, mane paklausinėjo. Tyčia įsivedžiau koridoriun, kad girdėtum.
- O ką dar, ką dar jie kiemelyje šnekėjo? Beveik pusvalandį!
- Kažką... – Silvestrėlis nudelbia akis.
- Ką kažką? – pasišiaušia Kintas. – Kur suki uodegą? Patikėjau tau projektą, o tu...
- Na... Patėvis sakė, jog tu tik pagąsdinti nori, kad atgal į Vilnių parvežtų.
- Kinto skruostus išmuša karštis.
- Dar?!
- Kad mato tave kiaurai.
- Dėk iki galo!
- Sakė, – nenorom išspaudžia berniukas, – turįs rimtą įrodymą, jog niekur nesi išvažiuavęs nei pasiklydęs, tik bindzinėji netoliese, ir...
- Ir?! – tempte tempia už liežuvio Kintas.
- Ir apsisukęs pareisi... ką nors išsimanęs, kad pagąsdintum ir į miestą sugrįžtum.
- Ak šit kaip! – sukunkuliuoja Kintas. – Bindzinėju netoliese? Greitai pasirodysiu? Ką nors išsimanysiu? Kiaurai mane mato! Tai kam korespondentą kviečia, paiešką skelbia, jeigu esu čia pat ir jau jau sugrįšiu?

– Teisybę sakai, – pagarbiai linkteli berniukas. – To paties ir korespondentas paklausė.

– Matai? Vyras su galva!.. O ką jam patėvis?

– Kad atsarga gėdos nedaro.

– O taip, be patarlių jis nė žingsnio. Man pilną galvą prikimšo... Kas dar?

– Antosė priminė, jog tu čia nebuves, apylinkių nepažįsti. Jog ežeras užpelkėjęs, klaidus, o žadėjai maudytis, iš manęs girdėjusi... Juk šitaip liepei.

– Liepsiu nosį pjauti – pjausi? – neištveria Kintas. Ir bemat pasigaili: berniukas parausta, kietai suspaudžia lūpas ir eina šalin.

– Palauk... negi juokų nesupranti? – stabdo jį Kintas. – Nori – čekšt! – ir pats nusipjaunu, žiūrėk! – Atlenkęs peiliuką prikiša prie nosies.

Silvestrėlis atsigrėžia ir šypteli.

– O serbentai už cukrų saldesni, teisybę sakei, – skuba pagirti Kintas. Įsimeta burnon vieną saują, antrą, nors iki cukraus toloka.

– Valgyk kiek telpa, atnešiu dar, – visai atlyžta berniukas.

– Dabar, – prisipažįsta Kintas, – suksiu ir suksiu sau galvą: kokį įrodymą gali turėti patėvis?.. Atseit mato mane kiaurai... pagyrų puodas! – Vėl plūsteli apmaudas. – Aš jį dar kiauriau matau! Apsuko galvą mano mamai, išgrūdo mane iš namų, nesvarbu, noriu aš ar nenoriu... prakeiktas perdyla!

Silvestrėlis nuduria akis ir vėl kietai sučiaupia lūpas, o Kintas praryja dar riebesnį keiksmazodį. Na ir gyvenimėlis! Naktį saugokis garsiai nepabezdėti, o dieną – nenusikeikti. Atbaidysi berniūkštį ir liksi kaip be rankų ir be ausų.

– Netyčia išsprūdo, – teisinasi. – Per teleką tiek prisiklausau, kad nenorint išlekia.

– O taip, – karštai pritaria berniukas. – Užtat ir atkalbėjo mane tėtuisis...

– Koroče! – vėl neištveria Kintas.

– Turiu iki pavakario pririnkti kibirą serbentų, – vėl pasigrėžia eiti Silvestrėlis.

– Pala! – Kintas uždeda jam ant peties delną. – Noriu pasakyti vieną dalyką... pasakyti... – dabar pats save traukia už liežuvio, taip nepratęs girti, – jog tu tikras bičas! Tokie duos ranką nukirsti, liežuvį išrauti, bet neišduos paslapties!

– Projekto, – papildo Silvestrėlis.

– Mūsų projekto! – iškilmingai užtvirtina Kintas. – Dabar lėk pas savo serbentus, o sužinojęs ką naujo – atlėk!

– Būtinai!

Vėl žvalus ir smagus Silvestrėlis dingsta po dangčiu, o Kintas lengviau atsidūsta: pakėlė besmunkantį savo autoritetą. Kur besidėsi, reikia taikytis priešventabezdžio. Ko gero, jis net nežino, kaip daromi vaikai, gal net mano, jog tėtuisiui jį atnešė gandra arba mamytė aptiko kopūstų darže...

Kiemelyje vis dar tuščia, tik ant suolo, kur sėdėta patėvio, guli nosinė. Į ją žiūrėdamas Kintas vėl ima kunkuliuoti kaip virdulys. Sakyk nesakęs, o Tarakonas dūrė kaip pirštu į akį. Perkrimto projektą kaip seną riešutą. Apsiputos iš džiaugsmo

šįvakar Kintui sugrįžus. Argi ne stebuklas, ne likimo pirštas, kad jo plepalai – ačiū Permiui! – pasiekė Kinto ausis?

Ir vis dėlto... Iš ko jis sprendžia, kad jis, Kintas, nei paklydęs, nei paskendęs, nei išvažiuavęs, tik slapstosi netoliese? Kokį įrodymą turi? Dargi rimtą... Jau vien dėl to vertėtų išvažiuoti, kad liktų su nosimi, bet nueik iki stotelės niekieno nepastebėtas, pastypsok laukdamas autobuso, įsėsk keleiviams spoksant, kai esi ieškomas... ek!

Gal visas patėvio įrodymas tas, kad Kintas neturi raktų nuo buto ir dėl to negali parvažiuoti? Rastų ir dar kaip rastų pas ką prisiglausti. Tik gaila, kad Vaidotas dabar Nidoje, o Igną tėvai pasiėmė į Turkiją, bet ryt poryt sugriš. Štai kur atostogos!.. O jį ištrėmė į sukiužusią lūšną pas davatką ir vištas. Patėvis puikiai žino, kad be televizoriaus jis negali, du serialus įpusėjęs, kur dar trileriai, koviniai... O ką rado čia? Akmens amžiaus dėžę. Ima tik du kanalus, ekranas bespalvis, maža to, vaizdas viršun didėja, apačion mažėja. Išbėgs futbolininkai žaisti – galvos kaip arbūzai, kojukės blusų. Kamuolys kildamas aukštyn pučiasi kaip balionas, nukrinta vejon – aguonos grūdas. Pamatytų Švarcneris save: pusė milžino, pusė liliputo... Argi tai ne spjūvis į veidą jam, Kintui? Kur mamos akys buvo, kad įsileido į butą tokį tipą? Atsibogino su išblukusia sofa, senomis lentynomis ir tuojau Kinto namų darbus tikrinti, klausinėti, diktuoti, uždavinėti... O mama tik nuolaidžiauja, nė karto sūnaus neužstojo. Aišku, dėl ko. „Pagaliau galėsiu ramia galva pavažinėti. Turėsiu kam palikti vaiką, – išgirdo ją telefonu liejant džiaugsmą bičiulei. – Tegų Antanas ir ne gražuolis, neužkala pinigų, užtat naminukas, ne girtuoklis, pakontroliuoja Kintą... Atsikandau gražuolio vyro, juk žinai... atsisėdėjau namie... viską žinai...“

Pamanyk, namie sėdėjo!.. Grįš iš darbo, pasisukios ir išgaruos. Šitaip kas antrą vakarą. O dabar pas pusseserę į Australiją išdūmusi, net trims mėnesiams. Atsiuntė

atviruką: tolumoje mėlyni kalnai, pašonėje bekraštis vandenynas, po kojom auksinis paplūdimys. Vanduo šiltas kaip arbata, kasdien maudosi, įsidarbinusi restorane, ten ir pietauja kuo gardžiausiai. Pusseserės sode rožes uosto, užsirašė ekskursijon į dykumą pas aborigenus, plauks jachta Didžiojo Koralų rifo pažiūrėti... O kad sūnus lūšnoje be jokių patogumų vargsta, barščius su dilgėlėmis srebria, kas vakarą pėsčiomis iš kaimo galo pieną tempia – kas jai? Patėvio dar įsakyta kasdien iš giliausio šulinio vandens privilkti – Antosei mat nugarkaulis iškrypęs, ir rankų pirštai susukti... O paskutinis lašas į kartybių taurę – kai, atvežęs Kintą, kitą dieną pasikvietė Silvestrėlį ir abu pasodino diktanto rašyti. Kintui ryžtingai pasipriešinus, pažadėjo tik tris sakinius. Sukčius! Kiekvieną sakinį ištempė kaip kramtomą gumą. Pabraukęs klaidas davė ištaisyti ir pasigėrėti: Silvestrėlis, nors ir žemesnėje klasėje, padarė dvigubai mažiau klaidų! Šitaip pažeminti jį, Kintą, kaimo vaikėzo akyse!.. Prireikė nemaža išmonės savo autoritetui pakelti. Paaiškino, kad prie patėvio jam sutraukia smegenis, temsta akyse, nesuvokia nei ką rašo, nei ką šneka...

– ...nes jis toks, net neįsivaizduoji, koks!

Silvestrėlis patraukė pečiais: ne, neįsivaizduojąs. Dėdė Antanas dažnai atvažiuojąs, Antosei padedąs, o per žolę dalgiu braukiąs kaip skustuvu per barzdą. Ir su kaimo girtuokliais nesusidedąs kaip ir tėtušis...

– Koroče! Pagyventum kartu, kitaip užgiedotum!

– O ir nesuprantu, – pridūrė berniukas, – ko tau veržtis atgal į miestą? Mama prieš savaitę pabuvo Vilniuje ir grįžo skaudama galva. Sakė, kvėpuoti nėra kuo. Va ir mano pusseserė greit atvažiuos, pati prašosi, negali sulaukti tos dienos.

Kintui teko ilgokai laižyti medumi aptekusius pirštus – jiedu sėdėjo Silvestrėlio namuose, prie dubenėlio korių.

– Matai... – sumurmėjo. – Yra dar vienas dalykas. Patėvis... nežinau, ar gražu sakyti.

– Tai nesakyk, nereikia.

Še tau! Kitas į liežuvį įsikabintų, o šitam, matai, nereikia. Nieko, tuoj pašoksi kaip adata durtas:

– Vos mamai išvykus, jis ėmė prie manęs priekabiauti!

Silvestrėlis tik šyptelėjo:

– Ir prie manęs tėvai priekabiauja, kai per ilgai kur užsibūnu ar ką ne taip padarau.

Kintas net loštelėjo: tokio dunduko kaip gyvas nematęs! Nėra abejonės, kad jis šventai įsitikinęs, jog mamai jį atboglino baltas paukštis juoda uodega.

– Tu ką, nežinai, kas yra priekabiavimas?

Silvestrėlis nuraudo: vis dėlto šį tą žino.

– Verčiau, – droviai sumurmėjo, – tu dėl... dėl šito pasitartum su mano tėtušiu.

– Koroče, koroče! Sakiau, nė kiek nepažįsti mano patėvio! Viens du išsimeluos tavo tėvui, o po to... po to... – Kintas vėl palyžčiojo smilių. – Po to, kad nepasakyčiau mamai, kai sugriš, imu ir iškrentu... iš septinto aukšto. Matei kriminalinėse kronikose?

– Eik jau eik, – nepatikėjo berniukas. – Tausijį pats nežinai ką. Gal tau vėl sutraukė smegenis?

Kintas vėl įniko lyžčioti. Septintas aukštas ne šiaip paminėtas. Sykį, patėviui valant langą, Kintui išniro nesyk trileriuose regėtas paveikslas: išstumtas iš kažkelinto aukšto skeryčiodamasis krinta ir krinta vyriškis... šįkart su šluoste rankoje... Tarsi pajutęs grėsmę, patėvis greit nušoko ant grindų ir uždarė langą.

– Bet, – gailiai sumurmėjo Kintas, – aš tikrai negaliu su juo būti!

– Tai būk čia, toli nuo jo, – patarė berniukas. – Jis išvažiuos, o Antosė – vienas gerumas. Ko tau veržtis atgal pas jį į miestą?

Kintas žioptelėjo ir padėjo šaukštelį: prirėmė prie sienos snarglys.

– Tu, – graudžiai atsiduso, – turi tėvą, motiną, visa šeima namuos...

– Kaip meškiuko Rudnosiuko, – linksmi atitarė berniukas.

– Taigi. Ir todėl niekada nesuprasi našlaičio. Našlaičiais niekas netiki, tik po laiko, kai įvyksta nelaimė... kai nutinka kas nors baisaus, tada atsiveria akys.

– Nejaugi toks erodas?

Silvestrėlio žvilgsnis buvo tiek įdėmus, kad Kintas pasijuto nejaukiai. Ko gero, persistengė...

– Ne visada. Kartais paaiškina apie sangražinius, kunigaikščius, ledynmetį, Maironį... mamai girdint.

– Bet mama negirdėjo, kai diktantą čia davė!

Priminus patirtą pažeminimą, Kintą vėl užliejo tulžis.

– Užtat pasikvietė tave! Ir kad išgyrė!

Silvestrėlis nušvito:

– Mama nuėjo padėkoti, o tėtūšis...

– Koroče! Viskas tik dėl vaizdo. Kad visi aplinkui gėrėtūsi: tai gražiai auklėja našlaitį, tai rūpinasi, labiau už tikrą tėvą! Kur matyta, kad per atostogas diktantus varinėtų!.. Intrigantas!

– Tik vakar išlyginau kurmiarausius, o šiandien vėl pūpso, – bandė nusukti kalbą berniukas. – Letenėlės visai nedidelės, o...

– Tave išgyrė, o mane pažemino, – nesiklausė Kintas. – Dėl ko? Ogi dėl to, kad su tavim nesusidraugaučiau, pavydėčiau, neišpasakočiau ko nereikia. Negi pats nesupratai?

– Nė į galvą neateitų.

Kintą suėmė šleikštulys – nuo šaukštelio laižymo, galvos laužymo, o labiausiai nuo Silvestrėlio atsikalbinėjimų. Ką besakytum – kaip žirniai į sieną. Kietakaktis, užtat ir žandikauliai kaip šito... kaip jis... dertaliečio, kuris filme žalią žuvį ėdė...

– Klausi, ko į Vilnių veržiuosi, atgal pas patėvį, – patylėjęs tarė. – Visai ne pas jį, o pas... dėdę. Tėvelio brolių. Myli jis mane kaip sūnų, žadėjo prie jūros vežtis.

– Tai ko iškart pas jį nevažiavai?

– Duotą žodį reikia tesėti? – klausimu į klausimą atsakė Kintas.

– Be kalbų!

– Štai ir tesiu. Pažadėjau mamai čia atvažiuoti, mat patėvis ją įtikino, kad neleistų manęs pas dėdę. Jis nekenčia jo kaip velnio, o ir mama... pasakysiu tau vienam: mama nemylėjo mano tėvelio, o jo brolio dar labiau... Bet mamai davęs žodį negaliu be niekur nieko išdumti iš čia. Patėvis taip viską nupieš, kad mamai širdis apsivers. Juk ji taip toli, taip sunkiai dirba – Kintas sielvartingai atsiduso – kad užkaltų saujelę dolerių... Štai kur mano projekto raktukas!

„Dertalietis“ pasikasė pakaušį:

– Juk mama vis tiek sužinos, kad išlėkei pas dėdę.

– Taip, bet išlėkiau dėl to, kad čia pasiklydau, vos nepaskendau, šoką gavau, neatsigavau... leisgyvį parvežė.

– Vis tiek tavęs nesuprantu, – spyrėsi Silvestrėlis. – Iš pradžių sakei, kad bijai kartu su patėviu būti, betgi tave atvežęs jis grįžo į Vilnių darban.

– Taip, bet ant nosies jam atostogos, sėdės čia kaip prikaltas... Dieve, – Kintas suleido pirštus į plaukus, – ir tai vadinasi atostogos?!

– Dar valgysi medaus? – atsistojo Silvestrėlis ir ištiesė ranką į indą.

– Nusibodo klausytis? – įsižeidė Kintas. – Taip ir sakyk.

Berņiukas droviai atitraukė ranką.

– Eik, serbentauk, su kurmiais kariauk, daugiau netrukdy siu, – atsistojo ir Kintas.
– Užtat ir norėjau į pirtį, o tu...

– Netruk dai, nė truputėlio, – susigėdo berņiukas. – Sėskis, kalbėk, man tikrai rūpi.

– Viskas iškalbėta. Pasiklystu, parsivelku pusgyvis, vos neprigargaliavęs, neatsigaunu, šokas... Išvažiuoju Antosės neįskaudinęs, patėvio nesupykdęs, mamą apsaugojęs, švariai. Taškas.

Silvestrėlis pažvelgė į langą, už kurio pilkavo Antosės namo siena. Tarp plačių antakių susimetė stati raukšlėlė.

– Gausi apsimitinėti, vaidinti kaip teatre, – tarė. – Aš taip negalėčiau. Labai jau painu.

– Taip, painu, – sutiko Kintas. – Bet ar aš kaltas, kad kiti pripainiojo?.. Ir išvis... pasipasakotum tu man taip, kaip aš tau – šokčiau lyg liūtas pagalbon... Bet kai našlaitis, tai visi stumia toliau nuo savęs... lyg bacilą.

Silvestrėlis vėl tylėdamas žvelgė į langą, Jokio atsako, jokio krustelėjimo, sakytum. ledo luitas. Kintas pasijuto atstumtas. Ir kieno? Kaimo vaikėzo! Kaipmat viską išplurps tėtušiui, šis – Taronui, Taronas – mamai... Projektui galima supilti kapelį.

Jis pasigrėžė eiti ir pajuto ant peties šiltą vaikišką delną, o sujaudintas balsas tarė:

– Nenusimink. Viskas bus gerai. Padėsiu kuo galėsiu.

– Žodis?

– Žodis.

– Kietas?

– Kaip titnagas!

– Titnagas? – atsuko meduotą nosį Kintas. – Kas tai?

– Nežinai?

Po to sekė klaikioji naktis su vabalais, vampyru ir pele.

Kintas įsimeta į burną paskutinę kekelę serbentų. Antosės darže jų gyvas galas, krūmokšniai lyg raudonom palom apsikloję. Bet kai senė išklaipytais pirštais deda juos ant stalo, apšivemti gali. Be to, rūgštūs kaip citrina. O šitie pakenčiami. Permis ne tik žinias nešioja, bet ir titnagą atitempė parodyti. Gabalas sunkus, didžiulis, aštriabriaunis. Užvožtum kam – šlapia vieta liktų.

– Turiu dar didesnę gumburą, o šitą galiu atiduoti, jei nori, – pasiūlė berniukas. – Ir dar va ką turiu, – ištraukė iš kišenės juosvą plokštelę. – Taip pat titnaginis. Mama per bulviakasį rado. Skaptukas. Žinai, kiek jam metų? Įspėk.

– Nemėgstu spėlioti.

– Dešimt tūkstančių!

– Eik, eik. Iš kur taip gerai žinai?

– Geologai čia buvo atvažiavę. Žemę gręžė, sukalkėjusių jūros gyvūnų rado. Įsivaizduoji: čia buvo jūra... jūra! – Silvestrėlio akys sužimba. – Ir dar ką radom! – Iš kitos kišenės ištraukė pilką sudilusią monetą. – kažkas buvo užkasęs lobį, vis šukių aptikdavom. Žinai, kiek ji puodynėje išgulėjo?

– Nemėgstu spėlioti.

– Du šimtus penkiasdešimt metų!

– Visą puodynę tokių suradot? – pagyvėjo Kintas. – Gal ir sidabrinų?

– Kol kas šitą vieną. Bet jeigu abu pakasinėtume...

Kintas bemat perprato: gundo pasilikti.

– Nuvesčiau prie didžiojo akmens su meškos pėda, – gundė toliau berniukas. – Už trijų kilometrų upė, ten kabantis tiltas, einant siūbuoja, laikykis! O pilką garnį matei?

– Yra tokių?

– Už ežero peri. Parodyčiau.

Tikras antpuolis!

– Gerai. Kai vėl atvažiuosiu, kitą vasarą, – išsisuko Kintas.

...Titnagas tebeguli ant skrandos. Velniams reikalingas, tik būtų įdomu nusinešti į klasę. Tegu paims ir parveš Tarakonas.

Betgi kokį, kokį įrodymą jis turi? „Šlaistosi netoliese... apsisukęs sugriš...“ Gal mano, jog pinigų kelionei neužteks? Cha. Prieš išvažiuodama mama slapčiomis davė visą šimtą litų. Šešis išleido cigaretėms, liko devyniasdešimt keturi...

Ir ūmai krūpteli lyg yla smeigtelėtas. Piniginė!.. Čiumpa krepšelį: šit peiliukas, žibintuvėlis, rašiklis, kepurė, cigarečių pakeliai... patikrina kišenes, apgraibo patalynę, nors jau žino: nesuras. Pampiršo... Pampiršo reikalingiausią daiktą... Va tau šaipytis iš Antosės šklirozės. Jau prisimena: buvo pakišęs po pagalve, kad prieš pat išeidamas pasiimtų. Ir išdulkėk tu man iš galvos!

Tuo pat smilkteli įtarimas: ar nepakliuvo piniginė Tarakonui į nagus? Ar tai nebus jo minėtas svarus įrodymas, kad Kintas niekur neišvažiavęs?.. Taip, taip, ne kitaip. Ir vis dėlto paprašys Permį, kad kuo greičiau patikrintų po pagalve...

Belieka kantriai laukti. Pasak Tarakono, kantrybė – didžiausia dorybė... Šalia vežimuko kėpso praplyšęs pakas, matyti išlindęs knygos kampas. Ištraukia. Mokyklinis vadovėlis – tik jo čia betrūko! Senas, pageltęs. Eilėraščiai po eilėraščių, brrr... patarlių ir priežodžių krūvos, lobis Tarakonui... Gana. Ištraukia kitą knygelę, nušiusią nuo senumo. Skaitiniai... neįdomu. Bet šit vienas apie bėglį, likimo brolių. Nagi? Kažkokioje šalyje į ūkininko lauką atlekia uždusęs bėglys ir meldžia jį paslėpti. Mat ant kulnų lipa žandarai, kad atiduotų mirčiai į nagus, nors esąs nekaltas. Ūkininkas pasigaili ir nuveda jį slėptuvėn. Tuo pat pripuola žandarai: kur bėglys? Ūkininkas ginasi nieko nematęs. Tada vijikai ima tardyti jo sūnų, berniokėlių. Pažada laikrodį, jei parodys slėptuvę. Šis susigundo ir parodo. Bėglys sučiumpamas, o sūnelis džiaugsmingai neša tėvui laikrodį, tais laikais tikrą brangenybę. O ką ūkininkas? Pakelia šautuvą ir nušauna berniuką. Tikras tėvas savo tikrą sūnų... Kažkas čia ne taip, pakraipo galvą Kintas. Ne tėvo ten būta, o patėvio, štai kur raktas!..

Jis užsimerkia ir mėgina įsivaizduoti save berniokėlio vietoje, o patėvį – ano tėvo vietoje. Šit ilga ir kaulėta it Antosės grėblys ranka jis taiko Kintui į krūtinę. Juodas šautuvo vamzdis nevirpa, ne. Nesuvirpa nė vienas raumenėlis ir Kinto veide. Stovi tiesus, aukštas, atlašus kaip Teksaso reindžeris. Vilki kaip ir anas sniego baltumo marškiniais su raukčiukais ant krūtinės. Raudoni kaip ir teksasiečio plaukai liepsnoja saulėje lyg aureolė.

„Klaupkis!“ – pareikalauja patėvis.

„Ne!“

„Klaupkis ir atsiprašyk!“

„Niekados! Šauk, Tarakone!“

Pykšt!

Jis guli veidu į dangų, atmetęs rankas su plačiomis kaip... kaip šito... albatroso sparnai rankovėmis. Ant baltų marškinių, ten, kur širdis, plinta raudona dėmė. Stingstančios lūpos šnabžda... ką čia sušnabždėjus?.. Tiek to.

O dabar – atvirkščiai. Šautuvas... ne, verčiau revolveris jo rankoje. Priešais – patėvis. Mostaguoja savo grėbliais, akys laksto kaip zuikiai, lūpos dreba, seilė dryksta... tarp kojų tvenkiasi balutė... tvoksteli smarvė: prisidirbo į kelnes... O gal verčiau šitaip: jo rankose lankas ir strėlė, kakta apjuosta raiščiu su stačiomis erelio plunksnomis, ant krūtinės amuletas. Įtempia lanką. Patėvis susmunka kniūbsčias, rangosi kaip sliekas, šliaužia prie mokasinių, siekia laižyti... Gaila, mama tokio nemato – naminuko-kontroliuotojo... Bet verčiausia šitaip: jiedu grumiasi ant dangoraižio stogo. Prisirita prie pat krašto: katras katrą... Apačioje pypina automobiliai...

Bet iš tikro pypina!

Kintas puola prie langelio: kiemas tuščias. Automobilis kitoje pusėje. Kas galėjo atsibelsti? Aišku viena: dėl jo... Permi, Permi, nešk žinutę!.. Amerikoje kiekvienas snarglys turi mobiliuką, o čia...

Belieka vėl drėbtis ant gulto. Stumteli vadovėlį, šis prasiskleidžia, ir iškrinta perlenktas popieriaus lapas. Liniuotas, išplėštas iš sąsiuvinio. Atlenkia: du sudžiovinti gėlių žiedai ir dvi eilutės violetiniu rašalu:

Neišaik, neišaik tu iš sodžiaus,

Nepalik manęs vienos čionai.

Kintas vypteli: kvanktelėjusios mergos verkšlenimas. Mama sakytų: romantika. Patėvis: tyros meilės simbolis. O iš tikro sumanus vyrukas ruošiasi dumti iš mėšlino kaimo, o merga norėtų, kad kiurksotų jai prie šono sukiužusioje lūšnoje be jokių patogumų, be televizoriaus, telefono, dušo... tiesa, tais laikais dar nebuvo, bet... tas pats.

Padedą žiedus atgal, perlenkia lapą ir... suinkščia lyg botagu šmaukštelėtas. Ojetau, ojetau!.. Pašokęs atsiremia į stačią siją ir žiopčiodamas gaudo orą. Pamiřo!..

Ne tik piniginę pamiřo, bet ir tą, kas piniginėje!.. Vienne jor skyrelyje taip pat guli sulankstytas lapas, o jame kaip rožės žiedlapis prezervatyvas. Igno duotas: turėkis, gal pravers, iš patėvio nukniaukiau, pilną dėžutę prisikrovęs... Bet kad būtų tiek! Pats lapas... Rado jį parke ant suoloelio. Nupiešti trys nuogi kūnai tokiomis pozomis, kad net visko matęs Ignas švilptelėjo, o Vaidas aiktelėjo. Springdami juoku visi trys nutarė įbrukti šią „grožybę“ į švarko kišenę Dariui, klasės seniūnui, šventabezdžiui kaip ir Silvestrėlis. Bet, užėjus vėlyvo pavasario karščiams, visi švarkelius nusimetė, o čia mokslo metų pabaiga, pataisų grėsmė... Prieš važiuodamas į kaimą norėjo sudraskyti, bet apsigalvojo. Kas žino, gal pravers. Parodys kokiam kaimo japui, ir tas iš klumpių išgrius, kaip šunytis iš paskos sekios, tarnaus. O gal ten atostogaus kokia seksuali mergička iš miesto, ir po ažuolo šakom... ar siūbuojančioj valtelėje... Ir še tau!.. „Nekask kitam duobės, nes pats įkrisi“, – zyzdavo patėvis. Mato jo ilgus pirštus, traukiančius lankstinuką iš piniginės... O jeigu parodys žurnalistui, policininkui, Silvestrėlio tėvui, mamai, kai iš Australijos sugrįš?!

Raudonis muša ir muša jam į veidą, akys dega, pašokęs trinasi nugara į stačią siją – net braška. Veltui save ramina: Ignas, juo dėtas, tik nusižvengtų, Vaidas garsiai nusispjautų... Koks žiaurus likimo pokštas.. ne pokštas, o spyris...

Bet gal piniginė dar nerasta? Gal Tarakonas kitą įrodymą turi, o ji guli kaip gulėjusi po pagalve? Tuoju pat nusiųs Permį patikrinti ir paimti!.. Tik kur tas vaikėzas taip ilgai užgaišęs? Prislampina prie dangčio, atsiklaupęs priglaudžia ausį: tylu... Nė pašaukti negali... „Permi, Permi, – įsako mintimis, – lėk skubėk čionai, užkeikiu, viską mesk ir atidumk!“

Vėl krinta ant gulto. Jeigu naktį būtų išsinešdinęs, jei būtų ryžtingai nulipęs...

– Ci... ci... – atsklinda gailus pelės cypimas. Be abejo, pakliuvo į spąstus. Gal ta pati iš užausio.

– Cy...cy... cyyy... – Cypsmas garsėja, įžūlėja, kas čia dabar? Sunerimęs Kintas pasikelia – pelė, tai yra Silvestrėlis, kyšo iš po dangčio... Pagaliau!

Berniukas artėja vienoje rankoje laikydamas lėkštę, kitoje kažką gniauždamas ir paslaptinai šypsodamas.

„Jokių rūpesčių nei galvosūkių po tėtušio sparnu“, – pavydžiai nužiūri Kintas.

– Virtos bulvės su vakarykšte kuoja, tiks?

– Sueis, – nekantriai mosteli Kintas.

– O čia, – atgniaužia berniukas delną, – matai? Pusbrolis sakė: tobulas apvalumas, gamtos stebuklas.

Ant delno guli juodas ir apvalus kaip stalo teniso kamuoliukas akmuo.

- Paštininkė žino, kad renku, padavė tėtušiu...
- Koroče! Yra siaubingai skubus reikalas!
- Koks?
- Pampiršau po pagalve pinigine! Su dokumentais, pinigais, viskuo, viskuo!
- Neprapuls, – kuo ramiausiai taria berniukas. – Grįžęs rasi. Antosė – vienas sąžiningumas.
- Ir vienas gerumas, sakei, – spirga kaip ant keptuvės Kintas. – Piniginės man reikia dabar, žūtbut!
- Nei ką pirksi, nei kur važiuosi, – patraukia pečiais Silvestrelis.
- Piniginėje yra vienas daiktelis... yra... laiškas nuo dėdės, apie kurį kalbėjau. Ir jeigu paklius patėviui į nagus...
- Niekam pinigine nepapuls ir neprapuls, – nepasiduoda berniukas.
- Aš, aš prapulsiu!.. Iš laiško patėvis sužinos, kad netoliese slapstausi, kad greit parsivilksiu...
- Jeigu taip, šaukštai po pietų. Laiškas surastas.
- Iš kur žinai?
- Juk lygiai tą patį patėvis pasakė žurnalistui: netoliese slapstosi, greit parsivilks...
- Kintas pasijunta įkliuvęs į savo spęstą kilpą.

– Todėl... todėl... – mėgina išsipainioti, – ir turiu sužinoti, ar patėvis iš laiško žino, ar pats taip mano. Nes jeigu iš laiško, būtinai ateis čia krėsti, suras, – baugina berniuką, – o tada tavo tėtušis...

– Koroče!

Dabar jau Kintas žiopteli ir susičiaupia. Kelia nosį vaikėzas, reikėtų nusodinti, bet ne tai dabar svarbiausia.

– Aš negaliu be piniginės, vietos sau nerandu, – vos neverkdamas prisipažįsta. – Atnešk, jeigu prašau... ką tau reiškia... Nukniauksi iš po pagalvės, ir viskas.

Silvestrėlis ilgesingai pažvelgia į akmenuką lyg ieškodamas paspirties.

– Vogti nevalia, – taria.

– Ai, ne taip pasakiau. Mano daiktą man paimsi.

– O jeigu pamatys?

– Ką nors suskelsi.

– Meluoti taip pat nevalia.

– Nevalia, nevalia, šventa... – vos spėja prikąsti liežuvį Kintas.

– Kas šventa?

Kintas prisimerkia: kuo čia pakeitus „šventabezdį“?

– Šventas melas, va kas.

– Šventas melas? Toks būna? – išpučia akis berniukas.

– Negi negirdėjęs? – pučia akis ir Kintas. – Kai melas niekam nekenkia, o tau padeda, jis yra šventas.

Silvestrėlis lėtai įsikiša akmenuką kišenėn. „Riogso kaip kelmas“, – netveria Kintas.

– Kaip galėjai pamiršti tokį svarbų daiktą? – stebisi berniukas.

Kintas susikūprina, nutaiso Antosės išraišką ir balsą:

– Šklirozė, ponuli, šklirozė!

Berniukas nusikvatoja. „Nė vienos plombos!“ – pavydžiai nužiūri plačiai atvertą jo burną Kintas. Tokius puikius dantis buvo matęs tik per televizorių, archeologui rodant atkastą senovės kario kaukolę.

– Lėk, skubėk, – ragina, – kiekviena sekundė lemia, – vos nestumia berniuko. – Ir leisk nors dabar užsirūkyti, negaliu!

– Ne, ne! Netyčia tvykst – šienas plykst, visa troba ugny. Pusbrolis sutraukė tik pusę cigaretės, o po dviejų valandų mama užuodė ir iškraustė žemyn.

– Šū... – vėl nukanda Kintas. – Dumk.

– Ką nors sugalvosiu, – pažada berniukas jau nueidamas.

Kintas tik vypteli. Ką gali sugalvoti snarglys, niekada burnoj cigaretės nelaikęs?

Dangtis nusileidžia, Kintas suspaudžia kišenėje špygą.

Leipdamas nuo karščio, jis tebeguli aukštiekninkas, spoksodamas į skersines sijas. Ar prieš audrą taip tvanku? Matytų mama, koks jis užguitas, visai kaip kalinys. O tereikia menko trupinėlio: sugrįžti į Vilnių, į savo kambarį, nieko daugiau. Tačiau patėvio perspėta: parvažiuosi – kasdien po du uždavinius spręsi, nes vos išsisukai nuo pataisos. Taip pat rašysi po puslapį diktanto, atpasakosi po skyrių iš „Lietuvos kunigaikščių“ ir jokio bastymosi vakarais! Neklausysi – mama neatveš mobiliuko ir kedų. Patėvio pirštai kaip replės, sykį papurtė lyg kačiuką už sprando, kai prašnekėjo telefonu du šimtus litų. O tualete, kur Kintas mėgsta rūkyti, pakabino plakatėlį: rūkančiojo ir nerūkančiojo plaučių atvaizdus. Ir gavo atgal: ant viršaus užklijuotą Elvį Preslį su cigarete burnoje. Tegu džiaugiasi, kad jis, Kintas, nevartoja narkotikų kaip šitas Preslis ir Ignas... tik du kartus pabandęs...

Ak, ir kodėl mama susidėjo su tokiu gorila? Kol jo dar nebuvo, o mama išeidavo į svečius, ateidavo Vaidas, Ignas, visi trys pliekdavo kortomis įsikandę cigaretes ir trenkiant rokiui. O kai Ignas užėjo jau apsigyvenus patėviui, šis atsivertė vadovėlį ir paprašė pasakyti kokį nors pusdalyvį.

– Pusgalvis, – sviedė Ignas ir išžygiavo lyg mūšį laimėjęs karvedys. Patėvis liko ir musę kandęs, net paraudo, bet ir laimėtojas daugiau nosies nerodė...

Suloja šuo. Čia pat, prie dangčio. Ojėzau! Ar ne patėvis jį užboglino, kad padėtų aukštą apšniukštinti?.. Slėptis vėlu: dangtis pakeltas, lojimas pereina į urzgimą... Kodėl, kodėl Silvestrėlis nesuturėjo, kodėl užklupti leido?.. Gal pats norėjo, kad užkluptų... Išdūrė!.. Kiaulė!

– Au au... Rrrrr... Na, kaip? – Silvestrėlio balsas.

– Čia tu? – sušvagžda Kintas. – Nervus man gadini!

Berniukas stovi laikydamas rankoje geltoną plastikinį maišelį ir šypsodamasis iki ausų.

– Gera žinia! – paskelbia.

– Matau. Duok šen.

Atnešė. Apsisuko kaip vijurkas. Ak tu Permi Permiūkšti, mielas berniūkšti! Prigąsdinai, bet suveikei.

Kintas nekantriai praskleidžia maišelį: tuščias. Nusivylimas toks netikėtas ir kartus, kad vos laikosi nesuplėšęs maišo į skutelius.

– Matai? – tebedžiūgauja berniukas. – Pažadėta – ištesėta.

– Kas ištesėta?

– Tuoj parodysiu.

Atsiėmęs maišelį, prispaudžia jo kraštus prie burnos ir pučia vidun orą. Maišelis pampsta nelyginant balionas.

– Koks čia cirkas? – gaižiai raukosi Kintas. – A!.. – staiga susigodi. – Tuoj pažiūrėsiu.

Bet žiūri daugiau Silvestrėlis. Net pasistiebęs spokso, kaip Kintas lupa iš dėžutės cigaretę, kaip įtraukia dūmą ir pučia į apgniaužtą apie lūpas maišelį, kaip išpūtęs vėl įtraukia dūmą, pučia gniaužia, pučia gniaužia...

– Gal užteks? – sunerimsta. – Duok, užrišiu, turiu virvutę.

Užrišęs klausiamai žiūri kažko laukdamas, o nesulaukęs klausia:

– Tiko?

– Piniginė! Man svarbiau piniginė! – vos tvardosi Kintas.

Rūkymas tik suerzino: nei skonio, nei malonumo, be to, ėmė nerimauti pilvas.

– Ten buvo žmonių, – pasiteisina berniukas.

– Kokių žmonių?

– Dar nesužiūrėjau, – paima tuščią lėkštelę. – Viską sukirtai, tiko?

– Netiko, vidurius suka, turbūt neplautos.

– Neplautos, bet pats valgau saujomis, ir nieko.

– Tavo pilvas kaimiškas, užtat.

– O tavo pirštai nešvarūs, – neiškenčia Silvestrelis.

Kintas žvilgteri į savo murzinas rankas su juodomis panagėmis. Visai sužūlėjo berniūkštis: kabinėjasi, atsikalbinėja. Nusivylimas vietoj piniginės gavus „balioną“ neišmatuojamas. Nei ėjo, nei eis Silvestrelis piniginės. Pamanyk, žmonių prisirinkę... Tarp jų įsimaišius juo lengviau įsmukti į jo kambarį ir pačiupti piniginę. Šitiek laiko nuėjo vėjais... Gal kaip tik dabar jo lovą krečia, dokumentų, nuotraukos paieškai reikia... atverčia pagalvę... ima piniginę, ant stalo dėlioja turinį... visi sukiša nosis prie rausvo daikčiuko... skaito šlykščias eilutes po dar šlykštesniais piešiniais... Antosė žegnojasi... Tarakonas kankinio veidu skėsčioja rankomis: matot, koks paukštelis... Ek, reikėtų iškrėsti ką nors pritrenkiančio, kad užčiauptų marmūzes... pavyzdžiui, iššokti pro langelį... su stiklais... Šit jis guli ant žolės sulaužytomis kojomis arba, dar geriau, nugarkauliu... suraižytas šukių, plūsdamas krauju... subėga tie patys žmonės ir, svarbiausia, korespondentas...

aikčioja, šnibždasi, priekaištingai žvilgčioja į Taroną: „Iki ko privedė našlaitį!“ Suklupusi rauda Antosė... O jis? Iki kraujų kramto lūpas, kad iš skausmo nerėktų.

„Leiskit man ramiai numirti“, – sukužda, o iš vienos akies išrieda santūri vyriška ašara...

– Verki? – Silvestrėlio ranka su „balionu“ nusvyra.

– Matai, koks aš... – jau paplūsta ašaromis Kintas.

– Nekietas, – randa žodį berniukas.

– Ašarom plaunu rankas... nėra kuo...

Berniukas net susigūžia, atrodo, prasmegtų iš gėdos.

– Nepyk... aš nenorėjau...

– Tiek to. Išsilaižysiu. Eik, nežiūrėk į mane. – Iš tos pačios akies išsibrauna antra ašara, dar santūresnė ir vyriškesnė.

Silvestrėlio lūpos prasižioja guosti, bet žodžiai įstringa gerklėje.

– Aš, – išsitiesia jis, – padarysiu viską! Žodžių žodis!

– Tikiu, – vos girdimai sukužda Kintas.

Liepsnodamas ryžtu, berniukas akimoju atsiduria prie kopėčių. Vienoje rankoje laikydamas balioną, kitoje lėkštę, stato koją...

Ir per visą trobą nugrumoja dangčio trenksmas, duslus plumpterėjimas ir skardus žvangesys: lėkštė išsilakstė į drūzgus. Kintas prieina prie dangčio ir prideda ausį: tylu. Vaikėzas nuslydo nuo kopėčių skersinio ir gal tyso be sąmonės tarp šukių. Gal

net koją nusilaužė... Bet kaip čia yra? Ką tik įsivaizdavo save šitokį – ir tas pats atsitinka Silvestrėliui! Tai ne šiaip sutapimas, tai ženklas iš aukščiau!.. Gal jame slypi ypatinga šėtoniška galia, dėl to ir raudonplaukis? Gal tereikia įsivaizduoti Tarakoną, lekiantį automobiliu – ir į pakelės stulpą trach bararach!.. Ne, per žiauru, o ir mamos automobilio gaila. Kaip bebūtų, verta išmėginti kita proga...

Bet jeigu Silvestrėlis iš tikro koją nusilaužė? Galas tada piniginei ir visam projektui... Vėl priglaudžia ausį prie dangčio sandūros, oho, smelkiasi dūmų kvapas, „balionui“ kvit. Ir tylūs garsai, lyg kas šlepnotų; dar palaukus sudzingsi – ėgi Permis rėpliodamas renka šukes...

Pilvas vėl suburbuliuoja. Atgal į migį!..

Kad nesikamuotų dėl piniginės, Kintas ima tyrinėti nukarusį nuo sijos voratinklį. Išaustas kuo taisyklingiausiai, jokio nukrypimo nuo projekto. Tobulas kaip Permio akmenukas. Vienos gijos gale kiurkso pats projektuotojas ir laukia nesulaukia, kaip ir jis, Kintas, laimikio. Sako, jei po apvaisinimo patinas nespėja išnešti kudašiaus, patelė čiumpa jį ir suėda... Kad tik Tarakonas mamos neapvaisintų! Tada jis, Kintas, liktų dvigubas našlaitis, o patėvis – namų valdovas. Reikėtų jį išrūkyti, tačiau kaip? Silvestrėlis pasakojo, jog tėtušis išrūkė lapę įkišęs į jos urvo landas degančius pagalius... Va! Įkliuvo musė. Spardosi visomis šešiomis, net tinklas dreba... Kad taip akimirką atsidūrus jos kailyje, è ne, verčiau voro arba, dar geriau, vanago su Antosės višta naguose. Sako, vištos kvailiausi padarai, užtat ir randa su jomis kalbą Antosė. „Sienos ne draugaitės, nepasikalbėsi“, – sykį pasiguodė...

Piniginė!

„Silva Silvestrėli, tu įeini... randi... imi... neši... valio!.. Šurun furun!“ – užburia sėkmei, nors nelabai ja tiki. Ir vėl, kad aptramdytų jaudulį, išsitraukia vadovėlį. Štai iki kiek nusirito, tai yra jį nurideno: per atostogas pasenusius vadovėlius skaito!.. Atverčia piešinį: karvė, vyžotas kerdžius, basas piemenukas ir jo dainelė:

Visi mane bara,

Visi mane varo,

Visi mane, vargdienėli,

Uja ir nekenčia.

Sukurta lyg tyčia jam, tik pakeitus vieną žodį:

Visi mane, našlaitėli,

Uja ir nekenčia.

Antosė sakėsi vaikystėje taip pat piemenavusi. Vėly rudenį pėdos sušaldavo į ledą, tai piemenys ant jų myždavo, kad atšildytų. Taip ir ištarė: myždavo, o piktinasi, kai per televizorių išgirsta „šikti, šūdas, šūdžius“. Nebūtų davatka... Va, visai neblogas piešinys: užgulęs žirgą, raitelis lekia per aukštą užtvarą. Žirgo neprilyginsi „Audi 100“, bet kaimo šunkeliais pašuoliuoti būtų gan egzotiška. Tik kad kaime vienui vienas kuinas – mėšlui vežioti. Štai kur jį nugarūdo... O raitelis vardu Danyla, pati apysaka vadinasi „Algimantas“, užmes akį kur ne kur. Taigi Danyla per žirgų lenktynes pasprunka iš kryžiuočių nelaisvės, jį pasitinka raiti bičiai, ir visi šuoliuoja telkti kariuomenės prieš kryžiuočius, kurie buvo Danylą dar mažą pagrobę ir augino kaipo vokietuką. Tarnas ten jam atskleidė teisybę: esąs lietuvių kunigaikščio (vėl tie kunigaikščiai!) sūnus, vardu Algimantas... Šit visi atšuoliuoja į pilį, čia jo laukia motina ir nuveda į požemį pasiimti paslėptų lobių...

Lobiai!.. Štai kur tikras gyvenimas: nei mokyklos, nei diktantų, nei pataisų, užtatai tikri mūšiai, tikra pilis, tikri žirgai, tikro aukso skrynja... Įdomu, ką šiais laikais veiktų Algimantas? Rinktų pataisas arba butelius sąvartyne...

– Karr... karr.

Iš kur varna? Ar iš kamino?

A! Kintas meta akį į dangtį: na taip, iki pusiaujo kyšo Silvestrėlis. Varnos karkimas – blogas ženklas, tą liudija ir tuščios berniuko rankos. Artinasi lėčiau nei paprastai, sunkiai sėdasi ant medinės dėžės, seneliokiškai linguoja galvą:

– Tai matai...

– Nieko ir nesitikėjau, – niūriai suburba Kintas. Viltis užgeso, užtat pabudo pilvas.

– Kas čia? – suklūsta berniukas.

– Dar klaus! – gaižiai susiraukia Kintas. – Ir kuo toliau, tuo prasčiau.

– Tuoj duosiu vaistą, kaip ranka nuims, – įkiša delną kišenėn Silvestrėlis ir ištraukia piniginę.

– Ok tu rūgšte! – pašoka Kintas. Varto, glosto, mėčioja, vos laikosi nepabučiavęs. Magėte maga atsegti, peržiūrėti, kai ko atsikratyti...

– Bet ir dėjaisi nuo kopėčių, – prisimena. – Maniau, sprandą nosisukai.

– Tiktai gužą įsistačiau, – baksteli Silvestrėlis į melsvą iškilimą virš smilkinio.

– Dūmų ir čia prismilko.

- Apačioje paleidau skersvėjus, ištraukė, gerai, kad niekas neužėjo, nes...
- Bet pasakok, pasakok, – nekantriai baksteli į piniginę Kintas.
- Na... įeinu. Antosė jau viena, bulves lupa virtuvėje... klausiu, kas naujo apie tave girdėti, o ji tik galvą papurto ir ašaros ant lupenų papt, papt, papt...
- Papsės iš juoko, kai sugrįšiu.
- Negi? Pagal projektą pusgyvis, beveik į grabą dedamas...
- Varyk!
- Aiškinu Antosei, jog buvau peiliuką tau paskolinęs... meluoju.
- Šventai.
- Kad labai jo prireikė, pasiimčiau, jeigu būtų.
- Teisingai.
- „Paieškok jo kambaryje ir pasiimk, kad rasi, – atsakė. – Man po nemigos širdis prasta.“ „Teta Antose, – raminu, – viskas baigsis gerai. Kaip mane gyvą matot!“ „Gal ką žinai, Silvestrėli?“ – pakėlė raudonas akis.
- Ir išsiplepėjai? Prisipažink!
- Nešauk taip garsiai. Atsakiau, jog taip nujaučiu, tiktai tiek.
- Toliau!
- Atidariau duris į tavo kambarį, lova paklota, piniginė po pagalve, capt. „Ar suradai peiliuką?“ – jau beišeinant klausia Antosė. „Suradau“, – antrą kartą pamelavau.

– Šventai.

– Kažin, – suabejoja berniukas. – Tai ir viskas, – įsmeigia į Kintą lyg kažko klausiantį, lyg kažko laukiantį žvilgsnį.

„Ar tik nenorėtu, kad piniginę atidaryčiau, išrodyčiau ir už paslaugą keletą litų duočiau?“ – įtariai pašnairuoja Kintas. Numeta piniginę ant gulto ir eina prie langelio. Kiemas tuščias, malkinės durys atlapotos, ant šulinio dangčio murkso katė. Atsigręžia: berniukas nė krust.

– Ar man pasigirdo, ar tikrai kažkas beldėsi apačioje? – klausia.

– Pasigirdo.

„O gal, – smilkteli naujas įtarimas Kintui, – gal buvo atsegęs piniginę, apžiūrėjęs ir dėl to kėpso šipindamas akis?“

– Turbūt patikrinai piniginę, ką? – klausia kuo nerūpestingesniu balsu.

– Ką tu! – net pasipurto berniukas.

„Jis ne iš tų, kurie prie svetimo daikto nagus kiša“, – nusprendžia Kintas. Vis dėlto keista: vaikis nuolat skubėdavo, o dabar kažko smakso ir kipšas žino ką galvoja.

– Kibiras jau pilnas? – primena serbentus.

– Iki vakaro spėsiu.

Lieka paskutinė priemonė. Kintas įbedą žvilgsnį į melsvą gužą kaktoje (pramušta vieta laidesnė) ir mintimis siunčia įsakymą: „Atsistoji. Eini. Išeini. Šurun!“

Berniukas pasimuisto, jau jau pakils... ne. Ožio ragas!

„Nešk muilą! Von!“ – sugriežtina įsakymą Kintas, mintyse dar paspirdamas į užpakalį.

Padėjo: berniukas stojasi, jau eina...

– Tiesa, – prisimena Kintas, – ar, eidamas pinigines, jautei, kaip per atstumą tave veikiu: „Įeini... surandi... paimi... nešiesi...“ Padėjau!

– Tikrai? Tada ačiū tau, – kels dangtį berniukas.

– Palauk, – staiga prikimusiu balsu sustabdo Kintas. – Buvau pamiršęs... Ačiū už pinigines, velniškai ačiū, Silvestrai!

Berniukas atsigręžia. Matant, kaip švinta jo veidas, Kintui taip pat sušyla širdis. Šypsodamiesi žvelgia vienas į kitą, ir jokie žodžiai nereikalingi. Net pastogėje šviesiau.

„Tempiau, tempiau kaip gumą, o vieno žodžio būtų užtekę, – likęs vienas susimąsto Kintas. – Tegu pavėlavau, užtat kaip išmoningai padėkojau. Tiko! Pasijuto išventintas į vyrus. Reikės ir kitą kartą Silvestru pavadinti, kalnus dėl manęs nuvers!“

O krūtinėje tebetvyro šiltas geras jausmas.

„Šelme, tu šelme!“ – meiliai vartalioja Kintas pinigines. Likimo pirštas pagrūmojo ir tuoj pat pamalonino. Kad kitą sykį būtų apdairesnis.

Atsega. Banknotai visi iki vieno. Monetų taip pat netrūksta. Moksleivio bilietas. Kramtomosios gumos gabalėlis – į burną. Gardžiai pakvimpa avietėmis, gyvenimas!

Prieš išimdamas daikčiukus susimąsto. Kaip jų atsikratyti, kur dėti? Kad niekas jo paties neįtartų, jei kada išaiškės jį čia slėpusis. Gal įbrukti į pakulų gumulą kampe palei langelį? O jeigu ryt poryt tėtusiui prireiks tų pakulų? Ims Silvestrėlį tardyti, o tada... Gal į sudėvėtą botą įkišti?.. Kinto akys slysta skersinėmis lentomis, prie kurių prikaltos šiferio plokštės. Iš už vienos lentos kažkas nežymiai kyšo. Įdomu, kas? Gal įvynioti banknotai, gal auksinukai, ne be reikalo slepia!.. Pasistiebęs ant ryšulio, ištraukia paketėlį, apsuktą plastikine plėvele. Viduje kažkas minkšta.

„Banknotai, tikrai banknotai!“ – suvirpa iš nekantrumo.

Išvynioja: spalvotų siūlų sruogelės, adata, įsmeigta į drobės skiautę, o joje nebaigta siuvinėti višta... Tpfu!..

Grįžtant prie gulto batas užkliudo praplėštą ryšulį. Gal į jį įbrukti?.. Į kokį vadovėlį? O jeigu – lūpos išplinta į pasalingą šypsnį – jeigu įdėtų į lapą su eilėraščiu ir gėle? Fantastika: rausvame prezervatyvo apskritime – gėlelės žiedas, o tarp nešvankių piešinių – „Neišėik, neišėik tu iš sodžiaus“. Tas, kas aptiks, neabejos, jog tai poeto ir jo „mūzos“ palikimas, cha cha!.. Liuks išdaigėlė, Ignas net žioptelės...

Tebemaudamas gumą ir niūniuodamas, Kintas atsega skyrelio užtrauktuką ir įkiša smilių. Neužčiuopia. Panaršo plačiau. Nėra. Gal kitame skyrelyje? Nė kvapo. Trečiame taip pat nėra. Apverčia piniginę, krato. Iškrinta raudona plastikinė širdelė nuo Valentino dienos ir žiedas su žalia akute. Aptiko jį prieš pat atostogas mokyklos koridoriuje ant grindų ir jau po minutės išgirdo mergaitės balsą: gal kas radote, matėte, žinote?.. Kintas stabtelėjo šalia ir su užuojauta pasiteiravo, ką ir kur pametusi? Mat pastebėjęs vieną mergišką keliant nuo grindų žiedą... gal devintokė,

gal dešimtokė, ilga kaip kartis, paišytais antakiais... ne, tokia neatiduos, nebent gavusi radybų dešimt litų.

– Sumokėčiau mielai. Močiutė Lurde jį pašventino, kad saugotų nuo blogos akies ir nelaimių... – Mergaitės lūpos suvirpėjo, ir Kintas pasijuto nelabai smagiai.

– Kai tik ją pamatysiu – prigriebsiu, – pažadėjo.

– Oi kaip ačiū!..

Kai po to, būdavo, susitinka, mergaitė pažvelgia su viltimi ir dėkingai šypteli. Nors ir švietėsi dešimt litų (surezgas kokią istorijėlę apie tarpininkavimą), Kintas vis delsė, nesiryžo sugrąžinti, o čia atostogos... Gal užburta akutė dabar už tai baudžia?

Dar kartą iškratęs ir paglamžęs piniginę, Kintas griūva atbulom ir apdujusiu žvilgsniu įsispokso palubėn. Patėvio darbas, niekieno kito. O klasta, o žabangos! Pavogė iš piniginės tai, kas Kintą pažemintų, apdergtų, ir paslėpė saugioje vietelėje. Ir padėjo piniginę atgal – kaip jauką. Numatė niekšas, kad jei Kintas netoliese – vien dėl šių daikčiukų žūtbūt mėgins ją atgauti. Ir neprašovė... Dabar, neradęs piniginės, turės geležinį įrodymą, kad pabėgėlis čia pat! O dar sužinojęs apie Silvestrėlio apsilankymą neva ieškant peiliuko, supras, kad slėptuvė po berniuko sparnu. Čiups kvosti, ir šis per savo šventabezdystę išsiduos, ypač kai po nosimi pakiš daikčiukus. Ir ne tik jam...

Galvoje ima spengti, lyg ten blaškytūsi įkliuvusi musė. O argi dabar jis ne musė voratinklyje? Ar jo nelūkuriuoja išpūtęs akis grobuonis, gal spėjęs vėl patikrinti po pagalve ir trinąs iš džiaugsmo letenas?

Kintas sėdasi ir išspjauna staiga apkartusį kramtuką. Reikia veikti! Bemat, nes gal dar patėvio nėra. Sukiša piniginių ką buvo išėmęs ir skuba prie dangčio. Įsiklauso. Atkelia. Tyluma. Kopia žemyn. Širdis tvaksi smarkiau ir smarkiau. Šit laukujos durys. Lėtai praveria. Peržengia slenkstį, dairosi. Už dešinio kampo tarp serbentų krūmų mėlynuoja Silvestrėlio kepuraitė. Už kairio, tolėliau, pilkuoja Antosės vištidė ir malkinė. kažkas ten krapinėja... ogi pati Antosė. Lesina vištas aptvare. Va, įeina į vištidę, rinks kiaušinius... pirmyn!

Kaip strėlė jis neria į praviras trobos duris. Tegu nosis nosin susidurs su Tarakonu – blogiau nebus... Jau savo kambaryje... Šmukšt! Piniginė vėl po pagalve. Panaršo patalynę, pasidairo šen ir ten – gal daikčiukai čia pat? Žvilgt pro langą – beatkrypuojanti Antosė su dubenuku kiaušinių... Šlepsi per koridorių... jau virtuvėje. Kintas praveria kambario duris, kelia koją per slenkstį ir išgirsta:

– Jau grįžai?

Šit ir įkliuvo. Turbūt senė turi trečią akį. Sustyra tarpduryje it lazdą prarijęs.

– Grįžau, – atleikia patėvio balsas.

Tai mat kaip: įėjo pro anas laukujas duris.

– Kas naujo? – vėl Antosė.

– Kol kas nieko. Kalbėjau su medžiotojais, šįvakar pradės.

„Medžioti? – sumeta Kintas. – Ar tik ne mane?“

– Vargšas vaikelis... Pernakt Mariją meldžiau, kad paglobotų, žūti neleistų.

– Mama, tu vėl savo. Negadink sveikatos dėl to padaužos.

– Kad lenda ir lenda baisiausios mintys. Gal koks išsigimėlis nugalabijo, gal miškuose pasiklydęs kelio neranda, gal pelkėje įklimpęs pagalbos šaukiasi... nabagėlis.

– Pati tu nabagėlė, tau blogiau negu jam. Miškuose vis tiek kelią rastų, pelkėje ką nors prisišauktų, ne senovės laikai.

– Kada praneši žmonai?

– Tik ne šiandien ir kažin ar rytoj. Atlėks nutraukusi sutartį, pusgyvė nuo išgąščio, o jis parkulniavęs... vaidindamas kankinį, kad į Vilnių parvežčiau... Ką čia kalbėti!

– Tai tik spėlionė... Valgyk, kol rūgštinės karštos.

– Jokia spėlionė. Kai, klodama jo lovą, aptikai piniginę, ir, ją patikrinęs, radau pinigų, išsyk tapo aiškūs jo planai. Kam pasiėmė žibintuvėlį? Ar ne tam, kad naktinėdamas pasišviestų?

– Gal manė palei ežerą užsibūsiąs, grįždamas pasišviesiąs?

– Eik jau eik, mama, kada dabar temsta? Prieš vidurnaktį.

– Vis tiek reikia ką nors daryti!

– Juk nesėdžiu rankas sudėjęs, pati matai... Kur šaukštas?

Bilsteli stalčius, žvangteli šaukštas. Kintas prasispraudžia pro durų tarpą, iš lėto uždaro – gerai, kad necypsi vyriai, – ir nutykina išėjimo linkui. Laukujos durys girgžteli, tad palieka neuždarytas, sklerotininkė neatsimins. Jau kiemelyje. Apsidairo. Ir – vienu vėju atgal. Apsukęs kampa, kone kaktomušom susiduria su

Silvestrėliu, tempiančiu kibirą serbentų. Kibiras plumpteri ant žemės, Kintas liuokteli vidun. Šuolis, kitas – jau savo gulte.

– Uuuuuf! – išsiveržia it iš perkūrento garvežio. – Uuuch!

Širdis jau iššoks pro gerklę, pilve sukurkia šimtas varlių, akyse tavaruoja – ir kartu toks lengvumas, kone kaifas... Suveikė žaibu. Likimo pirštas pagrūmojo, po to stumtelėjo iki pagalvės ir trūktelėjo atgal. Pačiu pačiausiu laiku. Uuuuf...

Išsitiesia visu ilgumu, nubaidydamas pelę, kuri neria po vežimuku. Ir tokia menkystėlė išgąsdino? Tegu, tegu atlanda nors visas pulkas!..

– Sakyk... – Silvestrėlis įsiklauso į šuns lojimą. – Ko ten buvai?

– Įspėk, – mėgaujasi Kintas.

– Nėra kada, mama jau grįžusi, tik pas Antosę užbėgusi. Ko?

– Padėjau piniginę atgal.

– Ką?! – Berniukas net atsmaukia kepurės snapelį, negalėdamas patikėti.

– Atgal po pagalve.

– Tai... ko mane prašei, maldavai, špygą kišenėje laikei, meluoti vertei?

– Nepyk. Juk pats baisiausiai rizikavau, tik per plauką neįkliuvau, vos ant patėvio neužlipau.

Berniukas tyliai, bet plačiai nusijuokia, atverdama pavydėtinus dantis.

– Kas čia juokingo? – nesupranta Kintas.

- Eiluoji kaip poetas. Pusbrolio mūza veikia.
- Netyčia taip išėjo. Nuo eilėraščių mane purto.
- Bet kodėl, kodėl nešei atgal? – surimtėja berniukas.
- Todėl, kad piniginėje radau žymę, kad ji jau buvo paimta, o po to pakišta atgal.
- Nejau?
- Gal bent dabar patikėsi, jog Tara... patėvis viską suuodžia, išknisa ir dar spąstus paspendžia?
- Ką jis paspendė?
- Tą, kad dabar, neradęs piniginės ir dar sužinojęs, jog buvai mano kambaryje peiliuko ieškoti, iškart būtų čiupęs tave ir puolęs čia krėsti.
- Tai gražiausia... – suglumsta berniukas.
- Kai užtikau tą žymę piniginėje, puoliau kaip įgeltas. Vos padėjau po pagalve – girdžiu, jis trobon įeina. Įsivaizduoji? Būčiau sudelsęs minutę kitą – amen, kabotume ant kabliuko.
- Nereikėjo man ten eiti ir Antosei meluoti, – užuot pagyręs, susikremta berniukas.
- Pyksti ant manęs?
- Ir ant savęs, – sukanda žandikaulius Silvestrėlis.

– Už ką? Ar kad našlaičiui gera darei? – atstato smakrą ir Kintas. – Jeigu tau negera, man šimtą kartų negeriau. Nori? Šitą minutę išgaruoju, – atsistojęs siekia krepšelio. – Ačiū, Silvestrai, už viską, – prisimena gautą pamoką.

– Nenoriu, – atsmaukia snapelį Silvestrėlis. Žvilgsnis vėl šiltas kaip ir balsas: – Būk ir laikykis!

– Klausau! Būti! Laikytis! – atraportuoja Kintas, kariškai pridėdamas delną prie smilkinio.

– O pilvas kaip?

– Nekaip. Bet nenoriu skųstis. Išsilaižysiu.

– Išvirsiu pelynų arbatos, tik labai karti.

– Tiks.

Prie dangčio berniukas atsigręžia:

– Nuo dabar prieš užlipdamas švilptelėsiu. Žinosi, aš ar ne aš.

– Oooch, – vėl atsidūsta Kintas, likęs vienas. Berniūkščio palankumą susigrąžinti sunkiau nei piniginę! Tenai negalvodamas sukosi kaip vijurkas, o čia kiekvieną žodį pasverk, lepterėsi ką ne taip – ir nulėks kaip pabaidyta višta arba gunksos sukandęs archeologinius žandikaulius... Neblogos dūšios, bet jokio cinko. Ignas per kilometrą tokio neprisileistų.

Taip, neįtikėtinai pasisekė su pinigine, tuo labiau, kad nugirdo svarbų pokalbį, sužinojo, kad nei šiandien, nei tikriausiai rytoj nebus pranešta mamai. Tačiau, kol daikčiukai Tarakono lapose, iki tikros sėkmės toli. Ok lapinas! „Ne aš būsiu, jei tavęs neišrūkysiu iš mūsų buto!“ – sugniaužia kumščius Kintas. Rūkyti!.. Nors

pusę, nors galelį cigaretės... Atidaręs pakelį godžiai uosto, o įkaitęs stogas maloniai alsina. Nurimusi širdis vėl tiksiti it laikrodį... ir jau grimzta į miegą lyg į šiltą Pietų jūrą... Aure, ant jos bangų netoliese supasi jachta, o nuo denio jam moja... nejaugi?.. Mama!

– Palauk! – suklinka jai ir plačiais grybšniais skuba artyn, tik staiga priešais iškyla didžiulė kaip kalnas banga ir nusitempia... kur?

Kas čia dedasi?

Išbudintas triukšmo Kintas sėdasi ir trina akis. Prietamsis, ilgokai miegota. Graibosi žibintuvėlio, pašviečia į laikroduką: oho, arti vienuoliktos. Triukšmas nesiliauja, atsklinda šūkčiojimai, trunkūs žingsniai apačioje, durų varstymai, o šunes draskosi kaip užpjudyti. Tokiu metu Silvestrėlio šeima saldžiai miega, tai kas gi atsitiko?

„Manęs ieško! – dingteli. – Tuoj tuoj užlips.“

Paf! Šūvis lauke. „Gal medžiotojai?“ – prisimena patėvio šneką. Taip, taip, jie čia atsibastė šunų prisivedę. Gal ir žmonių iš kaimo prisikvietė, trauks visi į miškus, prie pelkės. Su jais tētušis, o su tētušiu Silvestrėlis, neišsisuks.

Kintas stojasi ir ima dairytis. Reikia saugesnės slėpynės, kai troba lyg pereinamas kiemas. Už langelio sušvysčioja, vėl pokšteli šūvis.

– Pala, troboj paieškosiu! – sušunka vyriškas balsas.

Kintą perveria baimė, ir kaipmat duoda žinią pilvas... kad tik suspėtų...

Klesteli ant puodo, bet... nieko. Stojasi, vėl ieško slėpynės, ir vėl pasiunta pilvas. Dar sykį sėdasi, stena... pagaliau ledai pajudėjo...

Ir vėl sutreška kopėčios. Ne, tai ne Silvestrėlio braižas, o ir būtų švilptelėjęs. Skardžiai trinkteli atmestas dangtis, ir jau po pastogę šokčioja žibintuvėlio šviesa. Kintas tespėja pakelti sėdynę ir pilvu užsigulti ant puodo, kojomis ir rankomis spausdamasis prie grindų.

– Tėtuši! – atlekia Silvestrėlio balsas. – Palauk!.. Aš pats surasiu!..

– Čia ir nelabasis koją išsisuktų, – murma tėtušis. – Ir kada spėjo tiek prigriozdinti?

– Aš ieškosiu palei langelį, – Silvestrėlis jau užlipęs, – o tu palei kaminą žiūrėk, – artėja jo skubūs žingsniai.

– Ką tu be žiburio matysi? – Tėtušis taip pat prisiartina. – Kas čia taip prismardino?

– Man... vidurius paleido... – memlena berniukas. – Prisirijau serbentų... neplautų...

Kintas nebekvėpuoja. Įmanytų, sulįstų į grindis. Į pilvą sminga puodo kraštai, skruostą mygia vežimuko ratas... Dievulėli, jeigu jį tokį aptiks! Pliką subinę, pilvą ant prikakoto puodo pamatys... visi sužinos, laikraščiai aprašys, daikčiukais pagražins... galas!

– Gal į vežimuką įdėta? – tėtušio balsas čia pat.

Kintą persmelkia jausmas, kad iš kūno – lyg kamštis iš šampano butelio – išlekia dvasia, palydėta skambaus pokštelėjimo.

– Oho, kaip iš patrankos, – nusistebi tėtušis.

– Pilvas... negaliu... – kvempiasi berniukas ant Kinto.

– Nieko, bezdėti sveika, – suramina tėtušis. – Sako, amerikoniai net prie stalo garsiai bezda ir nesigėdija. Tuoju pašviesiu.

„Amen“, – persižegnojo mintyse Kintas.

– Surado! – atlekia balsas iš apačios. – Sandėliuke užkištą!

Žingsniai vėl sudunksi – jau toldami. Bilsteli uždaromas dangtis. Galima atsikelti.

Tačiau Kintas tyso kaip suparalyžiuotas. Pilvas prikepęs prie puodo kraštų, sprandas kaip medinis, o širdis duodasi, net pakaušyje atsimuša. Kai galiausiai atsiplėšia nuo puodo, ilgai graibosi dangčio nutirpusia ranka, po to kaip negyvas drimba ant gulto...

Apačioje tylu, tik iš lauko atlekia vienas kitas šūksnis. Ko čia ieškojo? Ką sandėliuke surado?.. Ir vėl – kaip sugražinus pinigine – apima palengvėjimas. Neįkliuvo, antrą sykį neįkliuvo! Paskutiniausiąją akimirką likimo pirštas nutempė tėtušį nuo vežimuko... Lyg iš šono regi save pliku užpakaliu klaksantį ant puodo... išplerusį it kirminą... Kirminas! Grįžta vaizdiny, kai, įtempęs lanką, jau jau paleis strėlę į patėvį, o šis tamposi ant žemės kaip kirminas... Bjaurus sutapimas, gal ir čia likimo pirštas? Betgi neįkliuvo, o tai svarbiausia!..

Rytmetis be saulės, debesų užklotame danguje nė menkiausio žydro plyšelio. Užtat nekaista stogas. Puikiai išsimiegojęs Kintas sėdi turkiškai sukryžiuotas kojas ir sriubčioja pelynų arbatą, raukydamasis nuo kartumo. Ją atnešęs Silvestrėlis išskubėjo ruošti pusryčių.

Pilvas apsiramino, o ir kiek galima? Kvapo – kelis syk pauosto – taip pat nelikę. Bet gal dėl to, kad savas š... nesmirda? Kilsteli puodo dangtį: švaru. Ir kada Permio suspėta? Anas pasiuntinys dievų išmatų nenešiojo, o ir jo, Kinto, niekas nepriverstų kuopti svetimo mėšlo, tačiau kaimo vaikiščiui tai tik organinė vertinga trąša.

Nepaisant vakarykščių žarnyno išdaigų, apetitas kaip vilko. Tad koks nusivylimas tegavus keletą sausainiukų ir nebalintos kavos!

– Kol susitvarkys viduriai, – paaiškina Silvestrėlis. – Šitaip mane mama gydė.

– Brrr, – vėl gurkštelėjęs pelynų arbatos, pasipurto Kintas. – Bet pasakok, viską išpasakok, dėl ko šaudė, žmonės rinkosi, ko čia ieškoti užlipote?

– Nesupratai? Liktarnos.

– Liktarnos? Kas tai?

– Nešiojama žibalinė lempa, į mišką nešėsi.

– Manęs ieškoti?

– Ko gi kito? – Silvestrėlio balsas nelinksmas.

– Žinau, jog ir tu ėjai, – pastebi ant jo kepurėlės kelis eglių spyglius Kintas.

– Tėtušis... – staiga prityla berniukas.

– Ką tėtušis? – lipšniai paragina Kintas.

– Liepė eiti kartu.

– Vieną naktį negrįžk – ir visi iš proto kraustosi!

– Kažkas girdėjo miške spiegiant, o čia tu dingęs. Visas kaimas pakilo, dar medžiotojų būrelis, policininkai... Su žibintuvėliais, prožektoriais, liktarnomis...

– O šūvis kieme?

– Tau.

– Kaip žinodami, beveik į ausį, vos būgnelis neplyšo, – nusišaipto Kintas.

– Miške taip pat šaudė, tavo vardą šūkavo, ir tėtušis... norėjau prasmegti... Dabar visi neišsimiegoję, pervargę, nieko neradę...

– Tai gal aš kaltas, kad nieko nerado? Ko nerado? Kruvinų marškinių, išrautų plaukų, lavono su išprievartavimo žymėmis? Džiaugtųsi, kad nerado!.. Teisybę sakau?

– Mmm... – abejoja berniukas.

– Dar štai kas, Silvestrai! – surimtėja Kintas. – Tūkstantį kartų tau ačiū... jokios vilties nebeturėjau, maniau, galas, ypač po... šito...

– Kulkosvaidžio.

Abu kaip susitarę prunkšteli.

– Bet vėl meluoti gavau, – surimtėja berniukas.

– Ar žinai, koks tai buvo melas?

– Išbezdėtas.

– Čia tai bent! – nusistebi Kintas. Vis dėlto turi cinko vaikėzas.

– Gal vėl sakysi: šventas?

– Sakysiu... sakysiu: pasiaukojamas.

– Pasiaukojamas melas... per mandra.

– Užtat tikra. Laikeisi kaip tikras vyras. Kitas būtų išsidavęs, susileidęs, į kelnes prikro... – per vėlai prikanda liežuvį Kintas, nes berniukas prunkščia pažvilgčiodamas į puodą.

– Man kas kita, pats žinai, jog nuo tavo serbentų... Ačiū, kad išplovei puodą... Dabar sakyk: ar dar ieškos manęs, ar jau nusiramino?

– Girdėjau, kad ieškos... Paeik į šoną, pataisysiu patalynę, kad būtų kaip buvusi, jeigu kas.

Berniukas mikliai suvynioja apklotą, ištiesina paklodę, išlygina kailinius, paplekšnoja per pagalvę, nubraukia spyglius, nukritusius nuo jo kepuraitės. Kintas kramto sausainius ir stebi jį, kažką įtemptai mąstydamas.

– Na štai, – atsitiesia Silvestrėlis. – Eisiu.

– Palauk. Sakei, kad vėl ieškos. – Kintas išima iš maišelio savo kepurę. – Nešk ir pakabink.

– Kur?

– Ten, kur matei mane einantį: prie pelkės. Kabink prie pat vandens, ant krūmų, bet taip, kad kuo greičiau pamatytų, – tiesia kepurę Kintas.

– Kam to reikia? Ne, ne, – užkiša rankas už nugaros berniukas.

– Kad vėl ieškos, tegu bent ją suranda, – aiškina Kintas. – Ir tegu žinos, jog nemelavai matęs mane link pelkės einantį... jeigu ims įtarti, kad mane dengi.

– Manai, įtars?

– Sakau, patėvis iš tolo viską užuodžia. Šią pačią minutę gali užgriūti. Arba tėtusiui sugrįžus – abu.

– Betgi šįvakar išeini. Nejau apsigalvojai?

– Pasakiau – šventa! Nebijok. Bet iki vakaro toli... O jeigu kepurę suras man jau grįžus – irgi gerai... kažkas atsitiko, jeigu ją pametęs bėgau...

– Ten šernų būna.

– Ekstra! Užpuolė didžiulis šernas su iltimis... persigandau... ėmiau blaškytis tarp krūmų... bėgti... jis – vytis... kriokdamas, šnypšdamas... Tiesa, kaip atrodo šernai?

– Mūsiškiai rudi, o šerniukai dryži. Čia jų nekenčia, bulvienojus išknisa.

– Na va. Įsivarau į pelkyną... juoda naktis, siaubas, nebepavelku kojų... o ir eiti bijau, kad gilyn nenuklimpčiau...

– Taip, bet kur buvai visą kitą dieną, kitą naktį ir dar dieną?

– Abu pagalvokim... Gal, sakau, akivare? Tiesa, kaip atrodo akivaras?

– Plikas vandens plotelis tarp žolių.

– Na va. Netyčia įsmukau ir likau įklimpęs, kol kas ištrauks.

– Niekas nepatikės... Vieną medžiotoją šernas kaip ėmė vejoti, tai tas pametęs šautuvą įsiropštė į medį ir išstupėjo dvi paras, kol anas atsitraukė... tiks?

– O medis koks?

– Gluosnis. Ir eglė tikų, bet gluosnis būna įdubusiu kamienu, palinkęs, mėgstu gulinėti ant tokių.

– Liuks. Imk, – vėl bruka kepurę Kintas. – Kai grįši, pamokysiu tave karatė. Net šerną ant menčių paguldysi, nieks nenugalės!

Tai taręs strykteli, atstato vieną koją pirmyn, pašvysčioja rankomis, nuneria sprandą ir spiria keliu į nematomą priešą, po to tėsčia ant žemės ir primina kulnu.

– Lankiau kursas, – pasigiria. – Jau būčiau gavęs oranžinį diržą, bet patėvis viską sugadino... Papasakosiu vėliau, dumk!

Silvestrėlis paeina link angos ir sustoja. Pečiai sukumpsta, ranka su kepure nusvyra. Ir kuo žemiau svyra, tuo labiau kykla apmaudas Kintui. Apsigimęs mėmė...

– Laužaisi, net vėmti verčia! – sušvokščia. – Atiduok! Nebijojau nunešti piniginę, nunešiu ir kepurę... ne dėl savęs! Tavęs!

– Nešu, nešu! – kaltai sumurma berniukas ir skubiai neria angon.

Nuo sujudintų pakulų kykla aibės šapgalių ir dulkių. Kintas vos turisi nekosėjęs. Pakraigės kampe, langelio pašonėje, kur guli pakulų tumulas, nutarė įsirengti slėptuvę. Po naktinio klaiko bus apdairesnis. Maža kas gali nutikti iki sutemstant!.. Įsigeis kas užlipti – jis šmurkšt it pelytė urvan, nė su žiburiu nerasi. O ir patogu: prie pat gulto. Pakulas sudėsto taip, kad įlindęs lengvai užsiverstų. Svarbiausia – nepražiopsoti kopėčių girgždesio, laikyti ausis ištempus.

Kepurė gal jau kybo... Balta spalva žalumoje turėtų pritraukti akį, jei tik Permis per giliai neužkiš. Nunešti tikrai nuneš, pripumpuotas...

Įsiveržia gaidžio kakariekavimas. Gal kiemelyje kas nauja? Žvilgteri: ogi Antosė bekrypuojanti. Neužsuka į vištidę nei į malkinę, traukia pievos link – gal į bulvieniojų koloradų rinkti, gal į sąžalyną dilgėlių prisipjauti vištoms ir barščiams... Šleivoja labiau nei paprastai, jau jau nuvirs ant šono kaip burlaivis per audrą, net gaila žiūrint. Turbūt ir šiąnakt nemiegojus. Nieko, greitai strikinės kaip blusa, Kintui grįžus, o jai paguosti sukirs lėkštę dilgėlienės... è ne, juk šokas.

Atsitraukęs pasigėri jaukiai kūpsančia slėptuve ir išsitiesia ant gulto. Virš galvos vos vos siūbuoja voratinklis. Voras, atnešęs savo apvalybę prie pat aukos, tuoj pradės puotą. Bet ne: suima ją dviem kojom ir ima sukti kaip špūlelę, leisdamas sau iš pilvo giją ir ja apvyniodamas skanėstą. Tai šit kokia technologija, ne taip kaip vanagas: capt vištą – nusinešęs kapt!..

Voratinkliai blogas ženklas, gana. Kintas verčiasi ant šono, ir prieš akis atsiduria titnagas. Įsižiūrėjus dar keistesnis ir įdomesnis. Ko tik gamta neprasimano!.. O čia kas? Iš po titnago, iš tarpelio tarp briaunų spygso kažkieno akis! Vabalui ji per didelė, pelė ten netilptų, tai kieno? Kintas prisikiša arčiau, akis į akį. Juo ilgiau spokso, juo anoji akis pučiasi, artėja... dabar traukiasi, mažėja... vėl pučiasi... na, na!.. Smalsumas virsta baime, ir greit atsistojęs Kintas susiranda pagaikštį. Stumteli batu titnagą ir užsimoja tvoti, jeigu puls... O tai tau! Pasimato žiedas žalia akute, tas pats... Tai gražiausia! Kada gi spėjo nukristi ir pasiristi? Gal Silvestrėliui patalynę tvarkant. Negerai. Patėvis patikrins piniginę ir pasiges... Ne, ne, jam svarbiausia pinigai ir dokumentai, kitkas buvę nebuvę...

Įsikiša žiedą mažojon kelnių kišenaitėn prie pilvo. Gal dėl to žiedas taip keistai parsirado, kad Lurde užkalbėtas?

Švilpia!

Permis įraudęs, tankiai alsuoja, ką tik parbėgęs:

– Jau! Pakabinau prie pat takelio, būtinai kas pamatys.

– Turi galvą, Silvestrai.

Aukščiausias pagyrimas šįsyk nenudžiugina berniuko.

– Grįždamas sutikau Antosę, bet į šoną pasitraukiau, kad nepamatytų. Sulinkusi, vos klypina...

– Kur galėjo eiti?

– Tikriausiai tavo žymių ieškoti... dienos aky.

– Spaudžiu špygą, – įkiša kišenėn delną Kintas, – kad kepurę ji surastų!

– Kažin, prastai mato.

– Mano špyga užtikrinta!.. Suranda, atneša – ir ištįsta patėviui marmūzė šitiek pripliurpus korespondentui!.. Bet svarbiausia – susizgrimba – kad neįtartų tavęs... Abudu švariai išplaukiam.

– Žmogus šaudo, velnias kulkas gaudo.

– Girdėta. O kas negaudo? Voras, – duria pirštu į lubas Kintas, – muses gaudo, lapė vištas, katė peles, tu akmenukus, policininkas vagį, patėvis mane...

– Įdomiai protauji!

– Žengiu koja kojon su gyvenimu, – pučiasi Kintas. – O koks gyvenimas be pokštų? Prisimink Tomą Sojerį, kaip jis pabėgo į negyvenamą salą.

– Misisipėje.

– Abu su Finu lobį rado, žmogžudį išaiškino... Teta Polė net mišias už jo vėlę užsakė, iš proto kraustėsi...

– Ir Antosė už tave meldžiasi, žvakele prie Marijos degina, verkia.

– Sakei!.. Ar aš kaltas, kad jos akys šlapioj vietoj? Mūsų klasėje yra pora zubrilų, kai negauna dešimtuko, žliumbia kaip per laidotuves, pavyduliuoja, įskundinėja. Žinai, kokie žmonės patys bjauriausi?

– Vagys... žmogžudžiai...

– Skundikai ir išdavikai! Va čia, – Kintas baksteli batu į knygų ryšulį, – vienoje knygoje skaičiau pasakojimą, nepramanytą, tikrą, apie vieną tokį bėglį kaip aš. Jį vejasi persekiotojai, lipa ant kulnų. Pamato vargšas laukuose dirbantį ūkininką, pripuola, meldžia: paslėpk mane, gerasis žmogau, nes nužudys! Prisiekiu, esu nekaltas! Ūkininkas pasigaili, nuveda į saugią vietelę, o čia jau vijikai: kur? Žmogus dievagojasi nematęs, negirdėjęs... meluoja – kaip?

– Šventai.

– Teisingai. Tada vijikai pasiveda į šoną jo sūnų, tokį kaip tu. Iš pradžių jis ginasi, bet kai pažada laikrodį – o tais laikais laikrodis buvo tikra brangenybė – šis susigundo ir išduoda slėptuvę. Doras, teisybę pasakė, ar ne?

Silvestrėlis neatsako. Stūkso kresnas, drūtas, o akys slankioja lyg ieškodamos atramos.

– Ir va kas iš tos teisybės išėjo: vijikai čiumpa bėglį ir nusiveda mirčiai, o teisuolis sūnelis džiūgaudamas bėga pas tėtusį su laikrodžiu. Įspėk, ką darė tėtusis sužinojęs apie išdavystę?

– Sugėdino... Išbarė... Rykščių davė.

– Gerai manai. Nusivedė prie tos pačios slėptuvės ir nupylė kaip šunį iš medžioklinio.

– Per žiauru. Negali būti, – purto galvą Silvestrelis.

– Tėvas žinojo: išdavė mažas – išduos ir suaugęs. Tokia geležinė taisyklė. Už išdavystę nieko nėra bjauresnio! – iškilmingai užbaigia Kintas. Pačiam įdomu savęs klausytis.

– Bijai, kad tavęs neišduočiau? – staiga klausia berniukas.

– Dar ką prasimanysi! – įsižeidžia Kintas. – Sakiau, jog tu tikras bičas... Save turėjau galvoj.

– Save?

– Be reikalo įskundžiau tau patėvį... graužiuos ir graužiuos... – sudūsauja Kintas.

– Neimk į galvą, – nuoširdžiai guodžia berniukas. – Kas buvo – pražuvo.

– Kas bloga – pražus, o kas linksma – paliks. Rytoj abu raitysimės iš juoko... Jeigu aš tavo dantis turėčiau – vaikščiočiau va toks. – Kintas užkabina mažyliais piršteliais lūpų kampus ir ištempia ligi ausų, apnuogindamas porą plombų. – Aukščiau nosį!

Silvestrelis šypteli sučiauptomis lūpomis.

– Vėlniškai užsinorėjau pavaikščioti kabančiu tiltu... Akmenį su pėda apžiūrėti... Jūros dugną, kur geologai surado... Gal išdegs.

– Betgi leisgyvis...

– Žiūrėsim, – paslaptinai prisimerkia Kintas. – Turiu dvi dienas atsargoje, kad pas dėdę suspėčiau.

– Po pusantros valandos sugrįš mama, ištaikysiu tik vieną, paskutinį, kartą užbėgti, – sukasi į dangtį berniukas. – Aptarsim tavo išėjimą.

– Okej.

Dangtis vėl nusileidžia, Kintas atsipučia. O, kad jį patį kas taip guostų, juokintų, protintų!.. Berniūkštis būtų pakenčiamas, tik žiauriai senamadiškas... užsilikęs dar nuo tos... kaip ji... baudžiavos gadynės... nors šiokią tokią pažangą daro. Ignas į jį atsimuštų kaip į titnagą, o jis, Kintas, jau, žiūrėk, paminko lyg tešlą. Nunešė kepurę kaip geras, o nuo išdavystės taip sumaniai atgrasytas, kad veikiau duos liežuvį nupjauti nei išplepės... Kažin, katro autoritetas jam dabar didesnis: tėtušio ar jo, Kinto?.. Juk net pati mokytoja klasei girdint pasakė: „Turi, turi, Kintai, galvą, bet...“

Suloja šeimininkų šuo ir bemat nutyla. Apačioje trinkteli durys, kažkas šūkteli, trepukuoja... Gal Silvestrėlio mama anksčiau parėjo? O jeigu patėvis?

Kintas pastato ausis ir pasirengia nerti į pakulas. Atsklinda garsėjantis zyzimas. Žvilgteri aukštyn: voratinklyje didelė širšė. Bent laimikis vorui, kaip šamas meškeriotojui, kad tik užtektų verpalų suvytuliuoti. Tik širšė – ne musė: daužosi

kojomis, galva, pilvu, net gijos trūkinėja... žiū, ištrūko tempdama balkšvą siūlgalį...
Geras ženklas: ir jis iš čia greitai ištrūks!..

Voras nė snapo nerodo. Gavo šoką. Taip, taip, nieko nėra geresnio už šoką: nelįskit, neklausinėkit, nejaudinkit, tik į Vilnių vežkit... Siaubo filme matė šoko ištikta mergą: spokso išverstomis akimis į plūduriuojantį baseine meilužį perrėžtu kaklu ir be garso žiopčioja, dantimis kalena... Tuoj pamėginsim... bet pala! Idėja! Prieš tai įsitrins pažastis ir veidą druska, visas ugnyje, o tada... Jis išverčia akis, pažiopčioja, sukalena dantimis, vėl sužiopčioja, žiopčiojimas pereina į žiovulį, net žandai sutreška... Betgi treška kitur... kopėčios! Taukšteli atmestas dangtis... pakulos... nebespės...

– Gile! – atlekia iš apačios išgąstingas šūksnis.

– Ko? – klausia mergaitės balsas.

– Palauk!.. Nespėjai atvažiuoti, jau karstaisi!

– Man reikia.

„Pusseserė!“ – topteli Kintui. Pulti ar ne į pakulas? O jeigu jau išlindusi?

– Netrauk už kojos, nukrisiu!

– Leisk, aš pirmas. Ko tenai?

– Pasiimti savo daikto.

– Aš pats paimsiu, kur?

– Kur višta daro pur pur... – pasileidžia juoktis mergaitė. – Nutrauksi koją, turėsi savo atiduoti!

– Imk nors dvi.

Džiaugsmingas juokas vėl ritasi per pastogę Kintui šliaužiant prie pakulų. Pagaliau įsmunka, susiriečia, apsikloja. Suveikė Silvestrelis, kurgi ne, pats būtų sudegęs.

Ant aukšto sutrepsi.

– Viskas kaip ir pernai! – skelbia mergaitė. – Net vežimukas. Kodėl neatiduodat?

– Niekas čia negimsta, tik miršta. Imk savo daiktą, ir einam.

– Kur taip skubi?

– Darbai skubina, padėsi. Greičiau.

– Koks nekantrus, pernai toks nebuvai.

– Kur tas daiktas?

– Bėk pas savo darbus, pati susirasiu ir pasiimsiu. Man čia taip gera...

– Palauksiu, dar nuo kopėčių nukrisi.

– Pernai nenukritau, šįmet nukrisiu!

– Šįmet išklibo, užvakar pats nukritau... Va guzas.

– Tikrai!.. Žiūrėk, šito guolio nebuvo. Kas čia miega?

– Kęstas eilėraščius rašė. Sakė, mūza lanko. Kur tavo daiktas?

– O, titnagas!.. Kęstas surado?.. Didumas!

– Lyg nemačiusi. Einam.

– Spėsiu. Langelis kad apmusijęs... – Mindžikuoja prie pat pakulų. – Peiliukas nukritęs...

– Kęsto, reikės atiduoti.

„Iškrito šliaužiant“, – pamano Kintas. Ūmai persmelkia abejonė: ar neišlindęs sportbatis? Ir nė nepajunta, kaip trūkteli koją po savim.

– Oi! – aikteli Gilė. – Kas gi čia?

„Išsidaviau... prakeikimas!“ – nutirpsta Kintas.

– Nerėk, – Silvestrėlio balsas trūksmingas. – Pasakysiu, jei neišduosi paslapties.

– Neišduosiu, aš taip mėgstu paslaptis! – pliaukšteli delnais mergaitė. – Sakyk!

„Turėsiu išlįsti... mergai laižytis... šūdą malti...“ – apima neviltis Kintą.

– Bet, – ima gudrauti berniukas, – pirmiau tu parodyk savo paslaptinę daiktą.

– Tuoj... Rodos, čia... – žingsniai nutolsta. – Matai? Dovanėlė Antosei. Ji man karolius dovanojo, noriu atsidėkoti.

– Džiaugsis, ji myli vištas.

– Pernai nebaigiau siuvinėti. Jos virtuvėje panašiai siuvinėti nykštukai, tai priderinau. Dabar tu sakyk!

– Gerai, tik paaiškink, kur ir ką matei.

– Ten... pakulose.

– Kas pakulose?

– kažkas sujudėjo.

– Gal tau pasirodė?

– Aiškių aiškiausiai mačiau.

– Tai... turbūt... žiurkė.

– Žiurkė?... Ir tai tavo paslaptis?... Brrr!

– Ji... prijaukinta. Mudu draugaujam.

– Kaip draugaujat? Papasakok!

– Pakalbinu... pažaidžiu. Žinai, nuo ko prasidėjo? Per radiją išgirdau vieno tremtinio pasakojimą, kaip jis buvo uždarytas karceryje, bausmės rūsyje. Šalta, tamsu, ir atbėga žiurkė. Ką tu būtum dariusi jo vietoje?

– Užrikusi, nuvijusi.

– O jis duonos trupinuką padavė, nors pats badu kankinosi. Žiurkė capt, suėdė. Po kiek laiko dar trupinuką... O kai atbėgo kitos žiurkės ir buvo jį bepuolančios, anoji stojo ginti, vijo, net kandžiojo jas. Ir apgynė iki galo!

– Dėl to nori pats išbandyti?... Ką jai duodi?

– Kad ir serbentų.

– Žiurkė serbentus ėda? Nejau!

– Ėdė ir suėdė, tik nepratus, vidurius paleido. Kad pradės tratinti, kaip iš kulkosvaidžio. Net tėtūšis išgirdo, turėjau pameluoti, jog tai aš.

– Oi, mirsiu iš juoko!.. Ir kas toliau?

- Ogi išviriau pelynų arbatos ir įpyliau į dubenuką.
- Lakė tokį kartumyną?
- Išplempė kaip didelė ir liovėsi pleškinusi.
  - Antosė su vištom draugauja, tu su žiurke, aš... aš su gegužraibe. Kaip ji peržiemojo?
- Niekaip. Balčiūno arklys sumindžiojo. Pririšo šalimais, ir...
- Reikėjo man kuoliuką prie jos įkalti... Kaip gaila!
- „Nešdinkitės! – netverdamas siunčia įsakymą Kintas. – Greičiau! Jau! Von!“
- Inga tavęs pasiilgo, tik laukia rytą.
- Mama bijojo, kad šeštadienį autobusai bus perpildyti, tai įsodino šiandien.
- Žinok, voveraitės jau dygsta, pasirink, kol neprapliupo lyti, – akina berniukas.
  - Spėsiu. Noriu sulaukti tavo mamos, iškepsiu jai blynų kaip ir pernai. O ir bijau viena į mišką eiti.
- Še tau! Pernai tik į mišką, į mišką...
  - Važiuojant autobusu, žmonės kalbėjo, kad šiose vietose slapstosi pabėgęs kalinys. Sakė, nuteistas už... už nepilnametės... kchm... – krenkšteli mergaitė.
- Kchm, kchm, – atitaria berniukas.
- „Abu šventabezdžiai“, – nutaria Kintas.

– Dar žmonės kalbėjo, kad jūsų kaime prapuolė vaikinukas iš miesto, tikriausiai paklydo ar net nuklimpo. Teisybė?

– Panašiai.

– Sakė, dėl jo miškus šukavo.

– Šukavo, bet nieko neiššukavo. Gal jau į Vilnių pardūmęs.

– Ar matei jį?

– Porą sykių. Pas Antosę buvo apsistojęs, dėdės Antano posūnis. Našlaitis.

– Vargšelis. Reikėjo pagloboti.

– Kur globosi, jei už mane vyresnis ir spritnesnis.

– Kaip atrodo?

– Nieko ypatingo: nei aukštas, nei žemas, nosis truputį rieta, o plaukai raudoni... ne, oranžiniai, kaip morka.

„Kiaulė“, – išsiseidžia Kintas.

– Dabar tokia mada, trys mano klasiokės nusidažė. Kaip ugnis aplink galvą. Kuo jis vardu?

– Kintas.

– Retas vardas. Kalbėjotės? Ką sakė?

– Et, nuobodžiavo, sakė negalys be spalvoto televizoriaus, be tranzistoriaus, be popmuzikos palei ausį ir be miesto. Ko gero, dabar ten bindzinėja.

„Pats tu bindzalas!“

– Kas tame mieste gero? Visi iš ten vasarą bėga... Gal būtų apsipratęs, visi trys po mišką paklajotume.

– Kažin. Sakė: čiur ir čiur mane nuo kelnėtų mergų! Kietas kaip titnagas.

„Teisingai“, – linkteli Kintas.

– Užsiplepėjau... Eime! – suragina Silvestrelis.

– Man čia smagu.

– Bet žiurkei nesmagu. Ji tik prie manęs pratusi. Iš baimės vėl ims pyškinti. Nepamiršk, jog žadėjai neišduoti paslapties.

– Pats žinai, kad žodžio nelaužau... Vis pažvilgčioju, ar neiškiš snukio. Atsimeni, kaip buvome užėję pas Katilius, ir ant jų tvarto dvi žiurkės pjovėsi, kol viena negyvai sukandžiota nukrito... Net pašiurpau.

– O žmonės nesipjausto? Stonkų Juozas, gal girdėjai, begerdamas savo tėvą nudūrė, o po to pats pasikorė kluone, po sija.

– Siaubas! O senoji Stonkuvienė?

– Po nelaimės visai sugriuvo ir išsikėlė pas dukterį. Dabar jų sodyba tuščia, tikriausiai parduos.

– Tuštėja jūsų kaimas.

– Užtat naujas kaukolinės taškas atsirado, visą parą veikia. Tėtušis praneštų, bet, sako, nieko nepadės, tik raudoną gaidį ant stogo patupdys... sako, policija ir pati žino, bet...

„Baikit! Nešdinkitės! Šurun furun! Von!“ – užkeikinėja Kintas. Kas tam Silvestrėliui pasidarė – skubėjo, tempė Gilę lauk, o dabar kiurkso murkso, nors į subinę spirk. Gudresnė merga iškart būtų sumetusi, jog žiurkė – tik dančiui užkalbėti, o šitą kiek norint vedžiok už ilgos nosies. Tikriausiai ilgos ir smailios, jei visur kaišioja...

Užkeikimas vėl padeda – balsai prityla, žingsniai tolsta, dunksteli dangtis... oooch! Kintas ištiesia kojas, atbloškia pakulas, nusibraukia nuo lūpų šapgalius. Sėdasi, įsiklauso. Jeigu mergička vėl opt? Iš tokios visko gali laukti. Nebūtų spėjęs Silvestrėlis sučiupti už kojos – amen. Kirbteli nerimas: vos jam batą trūktelėjus – „oi!“ Lyg įžnybta. Ne, negalėjo bato pastebėti, būtų išplepėjusi. O jau Silvestrėlis!.. Sutežo kaip manų košė, prisipažino, meldė neišduoti, o po visam pasileido į lankas su žiurke, atrodė, sudegs, bet susiėmė ir visai neblogai išvairavo su karceriu...

Gilė... Tai šit kieno vištelė beuodegė. Džiūgavo lyg ne ant sumautos trobos aukšto, o į Havajų salą pakliuvusi. Labai jau susidomėjo juo, Kintu, kvotė pusbrolių prisispyrusi. Šis gi: kaip visi, riestanosis, plaukai – morka... Būtų kaip visi, nešukuotų dėl jo miškų. O kad patėvio skriaudžiamas, kad mama Australijoje – nė mur mur... Tai jo pusseserė kaip visos: pešiotais antakiais, dažytais nagais, juodomis kelnėmis... Tiktai anoji, žiedą pametusi, vilkėjo suknelę, turėjo ilgą kasą ir kalbėjo kaip žmogus. Sugražins jai žiedą, kad likimo pirštas jį atridenos... ir ne dešimt, o tik tris litus paims...

Silvestrėlis tikriausiai uogas renka ir suka galvą, kaip užbėgti slapčiomis nuo pusseserės. Kipšas ją atnešė pačiu ne laiku, kai ant nosies išėjimas. Sumaišė visas kortas, vargu ar pasiseks ištrūkti iki vidurnakčio...

Kintas nusibrauko prikibusias pakulas ir sėdasi ant gulto. Langelis tarsi marle uždengtas, visai apniuko dangus, kad tik neprapliupty lyti išeinant... Visa paguoda, jog aprimo pilvas ir neiškrėtė šunybės pakulose...

– Kintai!

Akimoju jis plojasi prie gulto. Slėptis vėlu. Kodėl neišgirdo bilstelint nei girgžtelint? Įsėlino kaip laputė, nebūtų landūnė.

– Žinau, tikrai žinau, jog tu čia! – skelbia mergaitė. – Tavo batą mačiau, gali nesislėpti.

Vis dėlto pamatė... Ir laukia, kad imtų verkšlenti, žemintis, maldauti, jog neišduotų...

Ji žengteli ir sustoja.

– Nebijok, tavo paslapties niekam neatskleisiu! – Mergaitės balsas iškilmingas. – Net Silvestrėliui nesakysiu. Tylėsiu kaip žemė! Nori, prisieksiu?

„Eik švilpt! Neišpeši nė žodžio!“ – atrėžia mintyse Kintas. Tik ką daryti, jeigu prisiartins prie guolio? Tegu spokso į nugarą, neatsigręš, nesujudės, tysos kaip lavonas.

– Gali nekalbėti, kad nenori, – taikiai kalba mergaitė. – Bet nesijaudink, paslaptį vis tiek išlaikysiu.

„Žinau, gerai žinau, kaip mergos laiko paslaptis“, – nusivaipo Kintas.

– Padedu bulvinių blynų, nuo pirmos keptuvės, valgyk, kol karšti, gerai?

„Rėkauja kaip stadione. Nors pakulom burną užkimšk!“

– Jeigu nevalgysi, tegu žiurkė suėda, – skambiai nusijuokia mergaitė. – Greičiau sugrįžk pas Antosę!

„Pati greičiau nešdinkis! Šurun furun!“

– Oi, kažkas apačioje beldžiasi... iki!

Dunkst, girgžt...

Kintas atsiverčia ir atsidūsta: išsinešdino... Bet kažkodėl nepriėjo, nepažiūrėjo. Pabijojo. Arba pamanė, jog iš tikrųjų žiurkė? Ne, tada nebūtų blynų atnešusi... O jeigu apačioje beldėsi – ten buvo tuščia. Gal Silvestrėlis sugrįžo patikrinti, ar ji ant aukšto nelandžioja, o gal jo mama parėjo. Netrukus namai bus pilni žmonių, nè nesvajok be vėlumos iš čia ištrūkti. Užkeikta vieta – griūva ir griūva ant galvos netikėtumai ir nemalonumai, galo nematyti. Prailgo lyg visą mėnesį čia būtų iškiurksojęs...

O svarbiausia – kepurė. Aptikta ar dar ne? Silvestrėlis juo labiau nekantrauja, gal sulakstys patikrinti? Tai nulėps jam ausys sužinojus, kad jo pusseserė tik apsimetė patikėjusi pasakaite apie žiurkę... Klastūnė!.. Mėgino blynais prisivilioti...

Blynai! Šnervės pagauna neapsakomai gardų kvapą. Kintas pakelia galvą, dairosi: blynai gali būti tik jaukas, o Gilė lyg voras tyko užlindusi, kada jis įklius į spąstus... Antai jie – graži krūvelė ant taukais apvarvėjusio balto popieriaus. Burna prisipildo seilių... Priėjęs atsitupia šalia... tik vienintelį suvalgys... na dar vieną...

Lapas jau tuščias. Suglamžo ir užsimoja sviesti į kampą. Pala! Išlygina, sudrasko į skutelius ir išbarsto: tegu bus žiurkės suėsta... cha cha...

„Turi, turi galvą, Kintai, bet...“

Švilpterėjimas.

Silvestrėlis sukaitęs, įsitempęs, viena ausis čia, kita apačioje.

– Kepurė?! – pirmas Kinto žodis.

– Nebėra.

– Triskart valio!.. Jeigu nepasisavino koks vaikėzas, – suabejoja Kintas.

Silvestrėlis tik skėsteli rankomis: kaip bus – taip bus.

– O pusseserė kur?

– Prikepė blynų ir pas Ingą nubėgo. Norėjau tau atnešti, bet pabijojau, kad suviduriuosi.

– Teisingai. – Kintas truputį atsitraukia, kad neišduotų kvapas iš burnos. – Sakai, nubėgo pas Ingą... Ar neišplepės apie tavo prijaukintą žiurkę?

– Tikrai ne, ji laikosi žodžio.

– Vos nesusimovei, bet kai suskėlei apie karcerį – net aš patikėjau.

– Nemelavau, taip iš tikro buvo. Pats per radiją girdėjau.

– Radijas taip pat meluoja. Visi laikraščiai meluoja. Valdžia net susiriesdama meluoja, – išvedžioja Kintas. – Net nežinau, kas nemeluoja.

– Antosė niekada nemeluoja, dėdė Antanas nemeluoja, tėtušis...

– È, è, koroče! Iš kur toks visažinis? Gal vaikštai iš paskos su nematoma kepure?.. Kaip mano slaptavietė? – Kintas mosteli į pakulas.

– Geresnės nerastum. Pats neįtariau.

– Velnias, koją sujudinau... Ką dar pusseserė kalbėjo?

– Vėl tavimi domėjosi.

– Ko domėtis, jei toks kaip visi, – įgelia Kintas.

– Kur jau! Visų ieškomas, paslaptینگai dingęs, laikraščiuose pagarsintas – mergaitėms romantika!

„Ne, nesakysiu, jog buvo čia, – nusprendžia Kintas. – Palauksiu, kol pati jam išplepės.“

– O kokia ji pati? Irgi kaip visos? – klausia.

– Nieko ypatingo.

– Smalsumas baisiausias. Dabar sėdėsiu kaip ant adatų.

– Ne kitaip ir aš, – atsidūsta berniukas. – Melas apie žiurkę... koks pagal tave?

– Hm... Gynybinis. Taip, taip, gynybinis.

– Gynybinis melas... – Silvestrėlis žvilgteri pro langelį. – Įdomu, kur prapuolė tavo patėvis ir Antosė? Nuo pat vidudienio nei vieno, nei kito.

– O automobilis?

– Taip pat nėra.

– Aišku: abu kažkur išvažiavę. Greit sugrįš.

– Tarkimės dėl išėjimo, – skubina berniukas. – Kai tik atsiras proga – švilpteliu, tu nusileidi, aš laikiu po kopėčiomis, tada į kiemą, į sodą, toliau pats žinosi...

– O jeigu progos neatsiras?

– Tikriausiai neatsiras, gausim laukti, kol visi suguls, – svarsto berniukas. – Sakysim, vienuoliktą... Ne, Gilė gali nemiegoti, ilgai skaito. Tarkimės pusę dvyliktos.

– Suderinkim laikrodžius, – atsmaukia rankovę Kintas. – Manasis skuba dvi minutes... Tarkimės taip: vos vos praveriu dangtį, tu žybt! Tvarka. Jeigu nežybteli – praveriu po penkiolikos minučių ir taip kartoju, kol žybtelėsi.

– Tinka.

– Štai ir baigsis tavo vargai. O man baigsis vieni, prasidės kiti. Tas šernas... nežinau...

– Susidorosi, – neabejoja Silvestrėlis. – Jei sugebėjai vidur dienos nunešti piniginę ir nepastebėtas parlėkti – tau jūra iki kelių.

– Ne visada katinui Užgavėnės!

Dangtis užsiveria. Gerai, kad popieriaus skutelių nepamatė.

O jeigu dangtis vėl atsiveria ir išlenda Gilė patikrinti, ar blynai suėsti? Ne, į pakulas jis nebeplūs, užtenka, per daug garbės mergai. Šiaip ar taip, Silvestrėliui ji neišplepėjo, žodžio laikosi... kol kas.

Pusiau gulomis, pakaušiu atsikolęs į vežimuko šoną, Kintas spokso į langelį. Tamsūs debesų kamuoliai nešasi kaip vejami, aukštoji pušis plaka šakomis it sparnais, lyg trokšdama išsiplėšti ir skrieti kartu... Ir jis, ak ir jis skrietų kartu, jei turėtų kormorano sparnus arba bent motorėlį ant nugaros kaip Karlsonas nuo stogo. Šykštuolis tasai Sutvėrėjas, pagailėjęs žmogui sparnų. Nereikėtų lėktuvų, automobilių, traukinių, motociklų, nieko... Žemė švari, dangus švarus, ko daugiau Dievui? Bet ne: ropok, žmogau, su vabalais... dėkoki, melskis, žegnokis kaip Antosė... fu!

Kintas pakelia nutirpusį sprandą ir slenka prie langelio – daugiau nėra kur. Dabar galima net nosį priplojus spoksoti – niekas nežiūrės. Kiemelyje šmėžuoja kelios figūros. Įsistebeilijęs atpažįsta Silvestrėlio tėvus ir Tarakoną, kitų trijų ne. Gal vėl korespondentas atsibeldęs, gal pora medžiotojų... Visi suguža trobon, kur, žinoma, priešais šventą paveikslą ašarų upėje skęsta Antosė... Dėl jo, viskas, viskas dėl jo...

Tolumoje nudunda perkūnija. Vėjas sutarškina atsiknojusią šiferio plokštę – neišgirstum, jei kas dangtį pakeltų, reikia vėl gultis pastačius ausis. Maža, kad Gilė pačiu ne laiku, dar ir lietus... O gal jam lemtas toks išėjimas: su audra, uraganiniu vėju, griausmais... Didingas! Į galvą atklysta eilėraščio posmas:

Audrų, perkūnijų prikrauti,

Lingavo debesų laivai.

Tada graži graži buvai...

Kas buvo graži?.. Tiek to.

Jau aišku, kad grįš į trobą sulytas kiaurai... Vos gyvas iš bado, tik tik neįklimpęs pelkėje, galynėjęsis su dvimetriniu šernu (reikės perplėšti palaidinę, o kelnių gaila).

Ir – idėja! – grįžta viena apauta, kita basa koja (sportbatį nusvies taip, kad Permis surastų ir pasakytų, jog aptiko prie juodųjų šaltinių)...

Ir štai kadras: prišlitiniavęs prie trobos, jis atlapoja duris, žengs vidun – ir tą patį mirksnį trenkia perkūnas, tvyksteli žaibo liepsna. Visi išgąstingai atšoka į kampą. O jis? Šaltas kaip ledas, didus kaip Frederikas Orpansjė „Atskalūne“ ir, nė žodžio netaręs, sverdėja į savo kambarį. Ir lyg pakirstas ažuolas griūva ant grindų, spėjęs nuo indaujos grybštelėti saują druskos...

Kažkas jį guldo į lovą, nutraukia purvinus drabužius, aplinkui renkasi, stumdosi, šnabždasi vėplų būrys su korespondentu priekyje, šiam spragsint ir spragsint fotoaparatu...

„Gana! Nešdinkitės! Šurun furun, von!“ – pasiunčia nebylų įsakymą, ir visus kaip vėjas nušluoja. Likęs vienas, įsitrina druska pažastis, veidus, pilvą, padus...

Įtipena Antosė su liepžiedžių arbata.

„Jis visas kaip ugnyje!“ – suklinka.

Tarakonas atsainiai bruka į pažastį termometrą, netiki, nors kūnas pleškėtų kaip malka! Ištraukęs ilgai delsia, kol išmykia:

„Trisdešimt devyni ir aštuonios...“

„Jėzau šventas, – klykia senė, – greičiau „Greitąją“!“

„Ne!!! – jo balsas kietesnis už šitą... kaip jis?... titnagą. – Į Vilnių! Arba pėsčias einu!“ – Iškiša pliką pėdą.

Šiaip ne taip jis prisikasa iki automobilio, Tarakonas atidaro dureles, ir atzvimbia Permis:

„O karatė?!“

„Bet...“ – atsuka veidą-žariją Kintas.

– Dabar! – reikalauja Permis.

Štai ir nukrito šventabezdžio kaukė. Savanaudis iki kaulų smegenų...

– Judinkis! Negalima delsti!

Kažkas ne taip...

– Ar užmigai? – gyvo garso balsas prie pat ausies.

– Jau?

– Dumiam!

– Kur padėjau... – memlena Kintas, graibydamasis krepšelio. Tebeapkvaitęs nuo sapno-vizijos, slenka dangčio link, užkliūva už kažko žvangančio, suklumpa, šiaip taip pasiekia dangtį. Palypėjęs žemyn Silvestrelis nekantriai stveria jo pėdą, stato ant kopėčių skersinio... koridorius... kiemas... sodas...

Abu sustoja po obelimi. Aplinkui loja šunes, Antosės kieme šviečia lempa ir visi trobos langai.

– Eik ir eik tolyn, grįždamas išsidumblinsi bulvienojaus tarpuvagyje, iki, – skubiai atsisveikina berniukas.

– Bet troboje yra žmonių, jeigu šviečia lempos, – delsia Kintas.

– Na ir kas? Visi matys, koks sugrįžai.

– Bet aš nenoriu, kad visi matytų! – susitraukia Kintas. – Kas ten tokie?

– Iš kaimo keletas... – nenoriai aiškina berniukas.

– Tai gal ir tavo tėvai, jeigu mane išvedei?

– Taip.

– O pusseserė?

– Atsigulė, pavargusi po kelionės... Negaišk, kuo mikliau apsisuksi, tuo greičiau viskas baigsis.

– Ne, – spiriasi Kintas. – Turiu palaukti, kol visi kiti išeis... negaliu. Bet kur man laukti per tokį lietų?

– Gal... pirtelėje, kur taip norėjai... kaip tik už bulvienojaus. Paimk, – užmeta Kintui ant pečių plastikinę skiautę. – Takelį žinai, laimingai, – pasisuka eiti.

– O jeigu tamsoje paklysiu?

– Žibintuvėlį turi.

– Kas nors pamatys šviečiant, praneš... Palydėk!

Berniukas apgniaužia jam delną ir vedasi paskui save kaip mažą vaiką. Eina tvirtu žingsniu, jam pažįstamas kiekvienas kupstelis, akys kaip katės.

– Ko toks užsisiuvęs? – priekaištauja Kintas. – Džiaugtumeis, kad nueinu tau nuo galvos.

– Užmiršau dangtį nuleisti, – atsidūsta berniukas.

– Kas naktį į lubas žiūrės?

Sujuoduoja pirtelė. Akmens amžiaus tvarinys kaip ir Antosės televizorius. Dar nuo tų laikų, kai ežero krantas nebuvo uždumblėjęs. Suzmekusi į velėną, persikreipusiu stogu, išklypusiomis durimis, rodos, tuoj tuoj subyrės it kortų namelis. Kintas buvo porą sykių pro ją praėjęs, bet vidun užsukti dygėjosi. Silvestrėlis pasakojo čia meškeriotojus nuo lietaus slepiantis, iš namų išgrūstus girtuoklėlius nakčiai prisiglaudžiant, sykį net pasiutusio usūrinio šuns būta įlindus.

Jiedu sustoja prie durų.

– Smuk vidun, o aš bėgsiu, – ragina Silvestrėlis.

– Pirmiau tu įeik ir pažiūrėk, ar nieko nėra, – reikalauja Kintas.

– Kas tau ten bus!

– Kad ir pabėgęs kalinys.

– Iš kur žinai? – nustemba berniukas.

– Taigi Gilė pasakojo... O ko pats nepasakei?

– Nenorėjau gąsdinti. Duok žibintuvėlį. – Silvestrėlis apsisuka per porą sekundžių. – Tuščia. Valandą pabūsi, ir...

– O iš kur žinosiu, ar tikrai po valandos visi bus išėję? – Kinto balsas verksmingas. – Turi atbėgti ir pasakyti!

– Kam to reikia, – kratosi berniukas.

– Man reikia. Mums abiem... Pareinu – ir supuola visi apžiūrinėti, kamantinėti, čiupinėti, uostinėti... Netyčia išsiduosiu, tave įpainiosiu...

– Betgi, sakei, leisgyvis, be žado.

– Nežiūrės! Kas aš jiems? Svetimas, patėvio primestas, našlaitis... Su žarnom viską ištrauks...

– Žiauriai įtarus.

– Musės žiauriai neįtarios, užtat ir pakliūva į voratinklį. Prisižiūrėjau ant aukšto... Pažadėk, jog ateisi!

Silvestrėlis tyli. Kintas žvilgteri į gūdžią durų angą, ir jį suima panika. Likti vienam tamsybėje, parsivilkti nežinomybėje...

„Šurun furun! – griebiasi burto. – Būtinai ateini!“

– Kažin ar pasiseks, – svyruoja berniukas.

– Nebūk ištižęs, ir pasiseks! Žinok, būsiu čia, kol supūsiu, jei tavęs nesulauksiu... Silvestrai!

– Ateisiu... Pats su žarnom ištraukei, – niūriai pajuokauja berniukas ir dingsta lietuje, pamiršęs atsiimti apdangalą.

Kintas atsikvepia. Sugrįžusio taip lengvai nepaleis! Turės palydėti, žvalgybą eiti, pranešinėti... vienas šunų nelodys!

Įrėmęs pakaušį į sieną, jis sėdi jau pusantros valandos lentynos gale. Pro lietaus šniokštimą joks garsas neprasibrauna, nosį suka pūvančių rąstų ir nuodėgulių tvaikas, iš visų pusių smelkiasi gliti drėgmė. Senų lotelių stogas prakiuręs, ir ant grendymo taškėna srovelė lietaus; balutė Kinto akyse virto bala, dar kiek, po lentyna paplūs... Dar niekuomet Kinto nebuvo apsiautusi tokia nejauki gūduma, tik ir lauk vaiduoklio išlendant... Gultas ant aukšto dabar regisi kaip prarasto rojaus

kampelis... Kad ne lietus, pabūtų lauke, prie medžio prisiglaudęs. Visa paguoda, jog tai tik trumpa ir, svarbiausia, paskutinė stotelė. Neilgai trukus Antosės apšokinėtas plemps karštą arbatą, šildysis prie traškančios ugnies ir tik po to grius kaip pakirstas ažuolas... Gal ir užkrims šio to, iš alkio pilvas jau limpa prie nugaros...

Bet ko gi Permis delsia? Gal grįžtantį tėtušis pričiupo ir nebegali ištrūkti? Gal užmigo nejučiomis, kaip ir jis pats prieš išeinant? Gal pusseserė prisikabinusi sekioja? Ne, ne, jeigu pažadėjo – kad ir ugnimi lytų, atbėgs...

Išsitraukia jau trečią cigaretę. Ilgai nerūkęs turėtų net čepsėti iš gardumo, o anaip tol!.. Numetęs nuorūką – baloje jų aibė – čiumpa žibintuvėlį ir kažkelintą kartą vedžioja šviesą aplinkui, šiaip, dėl drąsos. Ant viršutinės lentynos pakreikta šiaudų, kažkieno nakvota. Langelio stiklas apgliaumėjęs, įskilęs. Kampe pajuodusių akmenų krūsnis, vidur jos kažkada pūpsota katilo. Ant sienų kybo keletas nuplikusių vantų. Įkaitusios mergos vanojo viena kitai nugaras, apšnekėdamos bernus, dainuodamos, ežere pasimurdydamos, o kas beliko?..

Lietaus bala tebeplinta apsemdama skudurus, popiergalius, konservų skardinę, kiaurą pusbatį...

Beldžia! Pagaliau...

– Įeik, įeik, – kviečia Silvestrėlį.

Vėl beldžia, durų neatidaro.

– Aš čia! Įeik!

Durys nė virst. „Nori, kad pats išeičiau“, – pakyla Kintas. Ima krepšelį, žengs prie durų...

Bilst! Bilst! – ogi ant lubų.

„Žiurkės?“ – nustērsta Kintas. Nejuokavo Silvestrėlis, kad jų čia esama...

Vėl subilda. Žiurkės, kas gi daugiau... Gal pulti laukan? Į šaltą liūtį? Giliau įsispraudžia į kampa, pariečia kojas, įsikiūtoja į plėvelę. Kiek jų čia? Kodėl čia, kur jokio ėdalo, nebent... žmogiena. Kas bus, jei pro plyšį lubose stryktelės ant galvos? Pridengia pakaušį krepšeliu, suspaudžia žibintuvėlio kotą, savo vienintelį ginklą, ir visas pavirsta ausimis...

Bet... kaip čia išeina? Tik spėta prasimanyti apie žiurkę pakulose – ir atsiranda tikra! Ar tai ne likimo pirštas? O kad Silvestrėlis nemelavo, jog čia jų esama, tai ir apie nugrauztą nosį teisybę sakė... Tai ko atvedė į žiurkyną? Ko paliko vienutelį juodoje naktyje? Žinojo, šaipėsi, kad net pelytės išsigando, vabaliūkščio bijo, miesto vaikus... O įvarė kaip į spąstus per pačią audrą ir išnešė kudašių... Vos ne vos išmeldė pažadą sugrįžti... su žarnom ištraukė, kaip pats sakė... Ir še – ištisas dvi valandas nė kvapo...

Vėl subilda.

Atmintis išplukdo kadrus iš siaubo filmų: senovinis akmenų rūsys, įstumiamas jaunuolis, užtrenkiamos geležimi kaustytos durys... dejonės, klyksmai... durys atidaromos: ant plikų grindų baltas švarutėlis skeletas... Kito filmo kadrai: vyrukui užmaunamas ant galvos maišas su dviem žiurkėm... maišas užrišamas aplink kaklą, vyrukas pakabinamas galva žemyn... kojos ima spardytis, maišas blaškytis, jo apačia nusidažo raudonai...

– Von!.. Štiš!.. Uhuhu! – sustunga Kintas. Vožia kumščiu į lentyną, trenkia į žemę pėda.

Bumbt! Kitame lubų gale. Gal išsinešdins?

Mokytoja pasakojo, kad nėra žemėje baisesnių ir gudresnių padarų už žiurkes. Susprogdinus atominę bombą nuošalioje vandenyno saloje, visi gyvūnai išgaišo, o žiurkės net įsiganė. Geba jos pralįsti pro penkių centų monetos skylutę, laiptoti lygia stačia siena, geležį pragrauzti... Kad ir kaip nuo jų ginasi, o suėda septintadalį pasaulio derliaus.

Bumbt! Suvirpa viršutinė lentyna. Bumbt! bumbt! opt! Žemyn...

Žibintuvėlio šviesa nuslysta į lentynos galą ir atsimuša į du blizgančius taškus. Į Kintą spygso dvi apvalios juodos akutės. Ilgas ilgas snukis apkaišytas storais baltais ūsais... o iltys... o pasturgalis...

– Mamyte! – išsiveržia šauksmas Australijos link.

Kiek laiko praėjo? Minutė? Pusvalandis? Jiedu tebetūno vienas prieš kitą. Kintas nedrįsta atsmaukti rankovės ir pažiūrėti į laikroduką. Nuknebęs žibintuvėlis šviečia į balą. Ji dar plačiau ištvino, įsismarkavęs lietus nesiliauja. Kintas nedrąsiai vėl nukreipia šviesą į graužikę, tokią pat nejudrią kaip jis. Nei puola, nei traukiasi, velniai žino ką sumaniusi...

„Šurun! Furun! Von!“ – pasiunčia įsakymą. Žiurkė sukruta ir žengteli pirmyn. Va tau: keturkojus burtai veikia atvirksčiai... Kas daryti? Ką jo vietoje darytų Ignas? Apsimyztų...

Žiurkė stabteli. Kad taip sviedus į ūsuotąjį snukį akmenį. Antai, visa krūva kampe, bet pribrisk per balą, jei gudrus... nė vantos nenukabinsi apsiginti... Gal krepšeliu vožti? Čia Kintas prisimena senos kaimynės pasakojimą: kaimo troboje

jai beskaitant knygą įropojusi žiurkė, atsitūpusi vidur kambario ir spoksanti... kaip šitoji. Moteris neapsikentusi ir sviedusi jai į snukį knygą. Ir kad šokusi žiurkė, kad griebusi už rankos, kad suleidusi dantis į pirštą!.. Į šauksmą subėgę namiškiai tik vargais negalais pražiodino žabtus, o žaizda metų metus neužgijusi...

Žiurkė pauosto lentyną, kažką lyg krimsteli... o! Karceris! Kintas sugraibo kišenėje pusę sausainio, sutrupina ir mesteli gabaliuką žiurkės pusėn. Ši kilsteli snukį, pakraipo milžinišką pasturgalį; ilga stora uodega nukąra nuo lentynos žemyn. Kur Antosės kasytei iki jos!

– Kac kac... niam niam... – kviečia prie trupinio Kintas.

Snukis prasiveria, trupinys dingsta tarp baisingų dantų. Kintas meta kitą. Dingsta ir šis. Atbėgtų dabar kitos žiurkės – šitoji kaip mūras stotų jo ginti. Trečias, paskutinis trupinys...

– Niam niam... caca cacytė... gera žiurkytė...

– Tu ne vienas?

Tarpduryje Silvestrelis. Teikėsi... galų gale!

– Ne vienas! – atšauna Kintas kaipmat atkusdamas. – Pasigrožėk: tikra kumelė. Jau jau buvo beužpuolanti...

– Kur tau puls, – nužiūri žiurkę berniukas. – Visai sukriošusi, ūsai žili, pasturgalio nepajudina. Be reikalo išsigandai.

– Lauke tupėčiau, jei būčiau išsigandęs, – atšauna Kintas. – Virš galvos dar kelios šokinėjo, bet šita apgynė, nes trupinėlių daviau... kaip, sakei, karceryje.

– Tu žiūrėk! – nustemba Silvestrėlis. – Pelytės išsigandai, o su žvyne bičiuliaujies... Bet ir prisirūkęs!

– Visi išėję? Nieko neliko?

– Tik dėdė Antanas likęs, bet žadėjo paryčiais į Vilnių nulėkti ir pažiūrėti, ar nesugrįžai. Eik dabar, kad tuščiai nevažinėtų. Manai, lengva jam plėšytis į visas puses?

– O aš nesiplėšau po svetimas pakampes ir žiurkynus? Man lengviau?

Silvestrėlis neatsako.

– Yra kokių naujienų? – teiraujas Kintas.

– Sužinosi grįžęs.

– Kodėl ne dabar?... Sakyk!

Nesulaukęs atsakymo Kintas nukreipia šviesą berniukui į veidą. Šis prisidengia rankove akis, tematyti kietai sukąsti žandikauliai.

– Negrįšiu trobon, kol nepasakysi! – pagraso.

– Blogi reikalai, – nenorom ištaria Silvestrėlis.

– Nėra to blogo, kas neišeitų į gera.

– Šitas neišeis.

„Gilė! – smilkteli Kintui. – Išplepėjo ir jam, ir tėtušiu.“

– Sakyk iki galo, jeigu pradėjai. Neerzink!

– Antosę išvežė.

– Kur? Kas?

– „Greitoji“. Į ligoninę.

– Ligoninę?! – vos neišmeta žibintuvėlio Kintas.

„Susirgo senė, – ima lėkti mintys. – Užtat per dieną nebuvo nei jos, nei Tarakono. Abu ligoninėje malėsi. Gal šitaip geriau. Jeigu senės neliks troboje, norint nenorint turės mane į Vilnių vežti! Štai kaip patvarkė likimo pirštas!“

– Kas dabar bus? – išsiveržia dejonė Silvestrėliui.

– Bus, kas turi būti! – tvirtai patikina Kintas. – Visi žino, jog senei sklerozė, pati kas žingsnį kartodavo: „Oi ta mano šklirozė...“ Mamos teta taip pat buvo sklerozininkė, irgi rado lovoje, tik jau atšalusią.

– Antosę ne lovoje rado. Prie pelkės.

– Prie... pelkės? Kas rado?

– Meškeriotojas. Jis ir iškvietė „Greitąją“.

– Ko jai reikėjo prie pelkės? – apsimeta nesuprantas Kintas.

– Kam klausai, jeigu žinai? – priekaištingai taria berniukas. – Gulėjo be sąmonės, laikydama rankoje tavo kepurę.

– Mano kepurę, tavo padėtą!

Silvestrėlis krūpteli. „Tuoj atrėš, jog mano įsakytas padėjo“, – laukia Kintas paruošęs atsakymą: „Gal šautuvo tūtą įrėmęs įsakiau?“

– Taip, mano padėtą, – sutinka berniukas. – Suradusi pamanė, kad nuskendai.

– Kalakutas irgi manė, kol... Maža kas ką pamano, o tu atsakyk! – užsiplieskia Kintas. – Jeigu būčiau maudęsis ir nuskendęs, ne tik kepurė, bet ir drabužiai gulėtų ant kranto. Kodėl apie tai nepamanė?

– Per daug susijaudino.

– Ir vėl kitas kaltas, kad senei stogas nuvažiavo, – netveria apmaudu Kintas. – Atgrūdo čia už tarną jai vandenio tampyti, malkų nešioti, pieno lakstyti, o dabar ir už sklerozę atsakyk!

Silvestrėlis net palinksta į priekį įsižiūrėdamas į Kintą, sakytum, pirmą kartą išvydęs. Nuo veriamo žvilgsnio Kintas pasijunta nejaukiai, supranta persūdęs.

– O Dieve! – aikteli. – Pats nežinau, ką malu. Man gaila Antosės, ji vienas gerumas... taip, taip, vienas gerumas, teisybę sakei...

– Eini? – nesileidžia į kalbas Silvestrėlis.

Kintas susimąsto. Jeigu patėvis išvažiuotų į Vilnių, ramiai sau pareitų į tuščią trobą, iškrėstų jo kambarį, surastų daikčiukus, tada griūtų į lovą įsitrynęs druska... O jeigu sugrįžtų dar patėviui esant, gal šis iškart ir nuvežtų į Vilnių – juk nėra ko čia liktis, kai namai tušti... Bet gal nevežtų, policininką vėl pakviestų, dar žurnalistą... Reikia gerai apgalvoti!

– Dar neisiu, – taria. – Po to, ką sakei, negerumas apsėdo... Pasėdėsiu kokį pusvalandį.

– Su savo žiurke?

– Kodėl savo? Ji daugiau tavo. Pasiimk.

– Mano?!

– Vos prasimanei ant aukšto – ir atlindo. Tavęs laukė. Prisišaukei.

– Tikrai keistas sutapimas, – pripažįsta Silvestrelis. – Net nepagalvojau.

Žiurkė pakreipia ausis, sukrutina ūsus, atrodo, susidomėjusi klausosi pokalbio.

– O gal, – žiūri į ją berniukas, – gal tai įspėjimas iš aukščiau. Gal ženklas, jog turiu ištaisyti savo melagystę?

– Kaip ištaisyti? – sunerimsta Kintas. – Pasakysi pusseserei, kad pakulose ne žiurkė, o aš lindėjau? Nieko sau! Pamišai, už ką ūkininkas savo sūnų nušovė?

Pirtyje ilgai tylu.

– Tada, – sušnibžda berniukas, – padarysiu šitaip.

Nusivelka neperšlampamą striukę ir, žengęs į balą, užmeta ją ant graužikės. Greit apgobia, apverčia ir sugniaužia kraštus.

– Ar pasiutai? – išsprogina akis Kintas. – Kam ji tau?

– Liepei pasiimti, ir imu.

– Tai gražiausia... – pritrūksta žodžių Kintas. Nukreipia žibintuvėlį į ryšulį; pro jo tarpelį lenda uodegos galiukas. – Jau žinau, žinau! – staiga susivokia.

– Ką žinai?

– Prižiši pakulose ir parodysi Gilei: va, žiūrėk, nemelavau!.. Ajajajai, – gėdina berniuką.

Ranka su ryšuliu nusvyra, o visai išlindusi uodega tarsi gyvatė ima rangytis balos pakraštyje. „Dar nutėkš atgal“, – sunerimsta Kintas.

– Bet ir sugalvok tu man! – pagauna girti. – Saliamonas!

– Pritari? – pagyvėja berniukas.

– Žinoma! Visom keturiom!.. Pririši pakulose?

– Nugrauztų virvę. Užvošiu ketiniu puodu.

– Liuks! – pakelia nykštį į viršų Kintas gardžiuodamasis būsimu malonumu, kai šventabezdžiui išaiškina, jog vieną melą – kaip tuo puodu – užvožė kitu melu. Taigi tapo dvigubu melagiu, cho cho...

– Laimingai pargrįžti, – linki Silvestrėlis. – Gal jau nebepasimatysim.

– Būtinai pasimatysim, žadėjau karatė.

– Nereikia.

– Turiu tesėti duotą pažadą! – oriai taria Kintas.

– Ne tas man galvoje... – sunkiai atsidūsta berniukas.

„Vėl užgiedos apie senę“, – susiraukia Kintas.

– Sakau, pasveiks, galim lažintis, kad po savaitės keps blynelius, lesins vištas, – patikina.

– Dievui į ausį. Bet jeigu... jeigu liks suparalyžiuota... Kaip į akis jai žiūrėsiu žinodamas... žinodamas...

Jo balse tiek sielvarto, kad Kintui sugnybia širdį. Vaikis galėtų ir net turėtų jam priekaištauti, kaltinti, o nė žodelio į tą pusę. Ne, neužsimins apie dvigubą melagystę. Pakelia ranką, kad padrąsinamai spustelėtų jam petį, bet atitraukia: nepratęs prie tokių švelnybių.

– Imkis savo gaubtą, – nusitraukęs užmeta jį ant pečių berniukui. – Turiu grįžti šlapias.

Silvestrelis pradaro duris ir žengia į lietu, tęsdamas paskui save baisingą uodegą. Kintas neatsispiria pagundai į ją pašviesti ir pasigėrėti. Jokiam filme tokio kadro nepamatysi. Grįžta į savo kamputį be baimės ir pralinks mėjęs. Juo labiau kad jau nusprendęs – grįš paryčiais, kai patėvis bus išsibeldęs, senės nė padujų, troba tuštutėlė... Geriau būti negali!

Lietaus nupraustas oras net virpa nuo vaiskumo, ant krūmų ir žolynų žaižaruoja neišdžiūvę lietaus lašai, o pienių žiedai, rodos, sudegs savo liepsnose – tokia akinanti rytmečio saulė! Netverdama džiaugsmu, kielė tvatina uodegą į rūgštynių kupstą, net purslai tykšta, o baltas debesėlis, rodos, kybo vien tik tam, kad žydrinė būtų dar žydresnė...

– Gražus tas Dievo pasaulis! – pamaldžiai ištartų Antosė.

– ... – iškošia bjaurų keiksmą Kintas, žvelgdamas pro malkinės durų plyšį.

Įsibraklino čia purvinas iki ausų, kiaurai permirkęs, nusigalavęs nuo šliaužtynės... mirs – nepamirš! Bulvienojaus tarplysvyje išsitiesė kaip ilgas, vartėsi, terlenosi ir varvėdamas dumblu nurėpliojo keturiomis. Šitaip repečkojant matė filmuose apie karą Vietname, trūko tik kulų zvimbimo. Lysvės gale apsidairė,

pašoko ir žiebė per pievą iki pat kiemo. Įsitikinęs, jog automobilio nėra, drąsiai žengė prie durų ir sustojo kaip įbestas: o raktas? Bergždžiai paklabinęs rankeną vėl apsidairė ir pamėgino atluoti langą – vieną, kitą, visus... Nepasidavė. Gal stiklą iškulti? Sulėks kaimynai, ir prasidės... Jau dabar nerimsta šunys...

Beliko prisiglausti malkinėje. Praskėtęs dvi galines lentas įlindo vidun ir įdribo į duonkubilį malkų rietuvės gale. Vėl priverstas laukti, laukti, laukti... Gerai, jeigu patėvis parvažiuos vienas, o jeigu su policininku, medžiotoju, korespondentu?

Drėgmė skverbiasi iki kaulų smegenų, šlapi marškiniai gličiai prilipę, verčiau būti nuogam, bent saulėje sušiltų, o dabar... Galgi iš tikro susirgs, keturiasdešimt laipsnių be druskos – puikumėlis! Krečiamas drebulio, susiriečia į kamuolį, padeda veidą ant kelių ir bemat atitraukia: kažkas prilipo prie lūpos. Nuima minkštą vabaliūkštį geltonais dryžiais: koloradas, tpfu!

Į duonkubilį privarvėjo dumblo nuo jo drabužių, kas liko - išdžius, nubyrės ir neliks ką rodyti... Kaip jis prašovė, kaip apsimulkino neišėjęs iš pirties kartu su Silvestrėliu! Būtų parsivilkęs naktį visas varvantis, su Tarakonu į jokias šnekas nesileidęs ir iškart švilpęs į Vilnių arba numetęs purvinus drabužius koridoriuje ir užsirakinęs savo kambaryje... miegotų dabar minkštuose pataluose... Likimas pakišo kiaulę, ir nebe pirmą sykį!

Malkinė ilga ir siaura, vos apsisuksi, užtat pro lentinių sienų plyšius ir durų tarpus gali žvalgytis į tris puses. Tiktai viena siena rąstų, už jos tvartas su vištide. Palei šią sieną ir sukrauta dviguba rietuvė malkų su duonkubiliu gale. Jei kas įeis pro duris – nepamatys...

Į šnerves plūsta pliauskų ir sakų kvapas, toks atgaivus po sudvisusios pirties. Kintas suklūsta: iš lauko atsklinda burzgimas. Tarakonas sugrįžo iš Vilniaus?

Burzgimas stiprėja, artėja, jau net pašiūrės stogas dreba. Kas gi čia? Jis praskečia galines lentas ir iškiša galvą: malūnsparnis! Skrenda visai žemai, aiškiai matyti juodas piloto šalmas ir žemyn palenktas veidas... „Manęs ieško!“ – baugščiai įtraukia galvą Kintas. O gal pabėgusio kalinio, apie kurį kalbėjo Gilė? Gal abiejų? Taip ir bus! Per kūną nusirita šiurpuliukas: tokia paieška – nebe juokai!

Malūnsparnis nutyla, po valandėlės vėl girdėti – jau kitoje ežero pusėje. Kintas prieina prie durų ir prikiša akį. Šone stalas ir suolai, ant vieno išsidrėbusi katė. Atsukusi baltą pilvą į saulę, leipsta iš pasitenkinimo. Kad taip pabuvus jos kailyje – tegu ir visą valandą... O ten, kur Silvestrėlio kiemas, kas sušmėžavo tarp serbentų? Turbūt jis vėl uogas renka, kas gi kitas? Žiurkė, be abejo, kuičiasi pakulose... Kaip gerai, kad sudraskė taukuotą popierių! „Turi, turi galvą, Kintai!“ Aure ir aukšto langelis, pro kurį tiek spoksota... Vėl šmėsteli už krūmų. Gali būti, jog patėvis paliko jiems antrąjį raktą tam atvejui, jeigu Kintas sugrižtų... Reikia duoti ženklą, tokį, kokį jam duodavo Silvestrėlis...

Kintas švilpteli.

Turbūt neišgirdo. Vos vos pravėręs duris, Kintas sušvilpia garsiau. Ir iš krūmų stybteli mergaitės figūra. O kad tave!.. Kintas skubiai priveria duris ir, pasiruošęs šauti į kubilą, stebi pro plyšį, kas bus toliau.

Tai, žinoma, Gilė. Ankstyva, vieversių padermės. Stypso įsmeigusi akis į malkinę, aiškiai laukia, kada vėl sušvilps... Vietoj švilpesio atsklinda malūnsparnio burzgimas. Na ir duodasi, kaip vanagas apie vištas, gaižiai susiraukia Kintas. Gilė paėjęja į veją ir, užvertusi galvą, vedžioja akimis po dangų. Kintas smalsiai apžiūrinėja ilgus gumele apgnybtus plaukus, gelsvą sportinukę, poilges kelnes, kad jas kur... Šit išsitraukia iš kišenės virvutę su rankenomis ir – opt! opt! opt! – į malkinės pusę... „Prisišvilpiau!“ – įsitempia Kintas neatitraukdamas akies nuo

plyšio. Jau matyti juodi kaip Silvestrėlio antakiai, plonas kaklas su šokčiojančiais karoliukais, basos pėdos... Cypтели atidaromi varteliai, tvarte sukrekši gaidys, ima kvaksėti vištos... Gal jos parūpo mergaitei, nori išleisti laukan?

Šit užmeta virvutę už kaklo ir suka į malkinės duris... po perkūnais! Apsisukęs ant vienos kojos, Kintas įlekia į kubilą, susiriečia ir pastato ausis. Gaila, negali apsiversti malkomis kaip anąsyk pakulomis...

Sugirgžda durys: įėjo. Nebūtų landukė. Jeigu prisiartins – užsimos pliauska, ir spruks kaip pabaidyta višta... Gal tik kumščiu pagrūmoti? Ignas nutaisytų baisūnišką snukį: ištemptų pirštais paakius, išverstų veizolus ir iškištų liežuvį iki pašaknų... Ne. Verčiau šitaip: akmeninis veidas, rūsčiai primerktos akys ir pašaiپی šypsenėlė kietai sučiauptose lūpose – kaip prie kartuvių kilpos Ben Huras...

Pumpt! – nukrinta užkliudyta pliauska. Visai čia pat tankus alsavimas. Tuoju tuoju ištars: „Žinau, gerai žinau, jog tu čia, mačiau, kaip privėrei duris. Gali išlįsti. Niekam neišduosiu, net Silvestrėliui nesakysiu, žodis!“ Stovi vos už vieno žingsnio... sausai dirbtinai kosteli... atsakydamas gurgteli suerzintas pilvas kaip nekklusnus žvėris... Turbūt išgirdo, nes vėl kosteli...

„Von, von, nešdinkis laukan! Šurun furun!“ – lekia iš duonkubilio nebylus įsakymas. Ir žiū, vėl padeda: žingsniai ima tolti, vėl girgžteli lėtai uždaromos durys. Išsinešdino špygą pešusi... Kintas pasiraivo, tačiau iš kubilo nelipa: o jeigu anapus durų pro plyšį stebi? Apsigimusi landūnė kaip visos bobos, kelnėta kaip visos mergos...

Ankštas kubilas skaudina pasturgalį, diegia mentes, šlapios kiškos lipte prilipusios... Net ir dabar, sugrįžus, nėra galo kančioms. Pjauna alkis, be reikalo sukriošėlei žiurkei vienintelį sausainį paaukojo... Kaip smagu ir šilta saulėje

katėms, žvirbliams, vabalams, tik jam nevalia... Kodėl jo burtai kitus paveikia, o pačiam nieko doro?

Įsidrąsinęs iškiša nosį: durys tikrai užvertos, plyšių niekas neužstoja. Atsikėlęs prisėlina: Gilė šokuoja atgal, nugara į malkinę. Tvarkelė.

O čia kas, ant apatinio durų skersinio?

Didelis saldainis su ilganosiu Buratinu ant popierėlio. Nejaugi jam? O kam kitam? Taigi žino jį čia esant ir pasirodyti nenorint... ek!

Atsisėda ant pjuvenom nuklotos žemės ir išvynioja saldainį. Šokolado kvapas trenkia į šnerves, net širdis apšąla. Suryja beveik nekramtydamas, dar dvidešimt tokių sušlamštų. Jau suglamžys ir nusrėdęs popierėlį, bet, hm... Gal padėjo saldainį kaip masalą, kad neradus įsitikintų, jog tikrai jo čia esama? Juk neaptiko, nepamatė... Èhè! Tai gudrumėlis laputės!.. Neapvynios jo aplink pirštą, ne ant tokio pataikė! Įsuks į popierėlį kokį šakaliuką ir padės atgal. Besidairant akis užkliūva už apdžiūvusio vištos kakio – va! Išvynioja laputė saldainį – ir še tau už klastą! Turi, turi, Kintai, baškę!

Padėjęs „šokoladėlį“ atgal, žvilgtėri pro plyšį. Gilės nebematyti, turbūt vėl krūmuose, nes iš ten purpteli paukštelis, lekia į Antosės kiemą, prašvilpia virš katės ir dingsta verandos pusėje. Kintas jį pažįsta: susukęs lizdą po verandos stogeliu... Stogelis!.. Taigi po juo, ant sijos, Antosė raktą slepia! Ne sykį – vis ta šklirozė – ir jam rodė, o jis ir be šklirozės pamiršo. Išeidama prie ežero turėjo ten padėti, turbūt tebeguli, nes Tarakonas turi kitą. Kintas vos neišpuola lauk, bet susitvardęs išlenda pro galinę sieną. Tūpčiomis, apsidairydamas, įsiklausydamas pritipena prie verandos. Pagrabalioja virš staktos: yra!..

Dabar jis čia lyg svetimas, neprašytas įsibrovėlis. Dairosi virtuvėje perimtas jausmo: tuoj tuoj įtipens Antosė ir ilgu mediniu samčiu ims maišyti viralą... Bet samtis guli pamestas ant krosnies, nejaukiai tiksi senutėlis geležinis žadintuvas, nykštuko su padėklu žvilgsnis rūstus...

Gana delsti!.. Kas minutę gali atvažiuoti iš Vilniaus Tarakonas. Jo kambaryje Kintas tebuvo sykį ir labai trumpai. Šit senovinė etažerė, ant jos pintinė margučių, apačioje krūvos žurnalų... nusėdėta sofa, kartūno užuolaidos, kėdės juokingai išraitytais atlošais. Kaip ir visoje troboje – Antosės mezginiai, siuviniai, audiniai, net lopyti... Senamadystė ir skurdas, užtat ir įlindo į mamos butą, kaitina įnirši Kintas. Gerai, kad langas kaip ir virtuvėje į kelio pusę, pastebės atvažiuojant... Na, tai kur galėjo slėpti daikčiukus? Akys strykčioja pasieniais. Kas ten? Ant stalo kepurė... jo, taip, jo! Pati ranka pakyla imti ir užsimaukšlinti... šiukštu! Šalia kepurės atverstas laikraštis. Gal nauja žinutė jo garbei? O!.. Iš puslapio žvelgia nuotrauka, paimta iš moksleivio bilieto. Štai kam prireikė piniginės!.. Greta – kita nuotrauka, pabėgusio kalinio. Vienas prie kito, rado ką suporuoti!

Kintas neiškenčia nepaskaitęs. Korespondentas apžiūrėjęs prapuolėlio daiktus. Ypač patraukusi dėmesį piniginė, kurioje beveik šimtas litų ir moksleivio bilietas: rimtas įrodymas, jog paauglys neketino važiuoti į Vilnių ar išvis toliau keliauti. Tai žadina neramias mintis, mat įtariama, kad šiose apylinkėse bastosi pabėgęs kalinys, nuteistas už...

Lauke suburzgia. Kintas atšoka nuo stalo, žvilgteri: pravažiuoja automobilis... Beje! Juk dar nepatikrino po pagalve! Nuo to ir reikėjo pradėti. Įskubėjęs į savo kambarį kyšteli delną, ištraukia piniginę: va banknotai, moksleivio bilietas... daikčiukai!.. Dyvų dyvai! Vos nepabučiuoja įdėkliuko su rausvu apskritimu... Šito tikrai nesitikėjo. Matyt, prieš paduodamas piniginę korespondentui, patėvis

daikčiukus išėmė, o vėliau įdėjo atgal. Užteko proto neparodyti, juk jo žmonai būtų baisus smūgis, visai šeimai negarbė. Kintas paabejoja: gal dabar pat sudraskyti piešinį kaip aną taukuotą popierių? O kur dėti prezervatyvą? Et, tegu dar pagulės po pagalve, niekur nepabėgs, kai pats lovoje išsities, turės laiko sunaikinti... O kol kas dar paskaitys apie save.

Straipsnis baigiasi policijos pažadu siųsti į paieškas malūnsparnį, į miškus – keturiasdešimt pareigūnų, o ežero dugną ties taku ištirs narai – kiek leidžia klampynė...

Dar ir narai! Pamanyk! Tiek prisiziūrėta jų filmuose... o šį rytą, sužinoję apie kybojusią kepurę, ten tik ir graibo nesugraibo skenduolio... Derėtų nubėgti, įspėti: štai aš, visas dumblinas, nesivarginkit, pats išsikapanojau... Ale! Juk leisgyvis, šoko būsenos, tegu Silvestrėlis ar jo landžioji pusseserė sulakstys...

Vėl burzgimas, artėja kitas automobilis. Sustoja. Furgonas. Ko jam čia?

Pasiruošęs mauti į savo kambarį, Kintas stebi, kas bus toliau. Išlipa vairuotojas, atkelia užpakalines duris ir traukia ratukinius neštuvus. Antosė grįžta!.. Ar nesakė Silvestrėliui, kad blynelius jam greitai keps? Ir pačiam atlėgsta krūtinėje: piniginėje tvarka, Antosė vėl namie, jis tuoj bus lovoje. Vilnius ranka pasiekiamas... Likimas viską surikiavo kaip pagal užsakymą... betgi dėmesio! Įkandin ratukų iš furgono išžirgluoja Tarakono kojos. Ką, nevažiavo į Vilnių?.. Atskuba kelios moterys pasisveikinti su Antose, artėja ir Gilė... Silvestrėlis gal dar miega po neramios nakties...

Ir jau visa procesija suka į trobą...

Kintas užveria virtuvės duris ir atsiduria savo kambaryje. Užsirakins, čiups druskos, o kai belsis – mirštgyviu balsu paprašys netrukdyti, tik paduoti

termometrą, kai visi išeis. Bet... kaip čia dabar? Duryse nėra rakto! Kur – nežinia. Kaip anksčiau nepastebėjo? Kas daryti? Užremti iš vidaus duris stalu? Nugara? Ne, nieko nebus... Gulsis – neatsigins smalsuolių, dar iškvies gydytoją, policininką, korespondentą... Sutrinksi atidaromos laukujos durys, sutarška per slenkstį stumiami ratukai... Ne, negali liktis, kai šitiek žmonių! Valanda šen ar ten – nedidelis skirtumas. Sugrįš, kai visi išsinešdins...

Iššokęs laukan padeda raktą atgal po stogeliu. Apsidairo: niekas nematė. Žybt – ir jau skečia lentas galinėje malkinės sienoje.

Nabagė širdis, vėl prisišokinėjusi kaip kamštis ant fontano čiurkšlės, aprimsta. Taikus vištų – jau išleistų gardan – kvaksėjimas ramina, malonus pliauskų kvapas guodžia. Palūkės pusvalandį, kol visi išsinešdins, ir paršlitiniuos. Šerno dūrio atsisakys. Pakaks, kad iškišo snukį ir ėmė vytis. Bėgo, bėgo, bėgo nuo jo tol, kol įklimpo į akivarą. Sklandu, įtikima, paprasta, neprikibsi. Vis dėlto gaila, kad savo akimis akivaro nematė, tada bent priskiestų. Akis-akivaras, iš to paties... kaip jis?... kamieno. Antosė vis pagąsdindavo: tik neik, vaikeli, į anava tą pelkės kraštą, ten juodieji akivariai, nepatėmysi, kaip visą įtrauks, vieną spanguoliautoją prarijo be žymės, tik pintinė rodė, kur prasmegusi... Būtų daugiau kaimiškų baisybių pripasakojusi senė, tik per daug jai garbės, kad klausytųsi ausį padėjęs... Pats gali įsivaizduoti akivarą, tik reikia užsimerkti ir regėti pelkę... šit jis mina liulančią velėną... purpteli pabaidyta antelė... saulėje ribuliuoja ežero bangelės... sportbatis, tas pats pakulinis išdavikas, kliurkt – ir įklimpsta... jau iki juosmens. Grimzti visai nebaugu, net gera... nė kiek nesipriešina juodajam rajūnui... tik galva jau bekyšo...

Ir tada atkrypuoja gelsva višta. Atsitupia priešais ir spokso pakreipdama čia vieną, čia kitą akį. Praveria snapą, kažką suvapčioja ir laukia atsakymo.

– Aš nemoku vištų kalbos, – atsimurma Kintas.

Vėl kvaksi vapsi.

– Koroče! Drožk pas Antosę, ji moka vištiškai.

– Kodėl vištiškai?

– Todėl, kad esi višta.

Kol dumblas neįsiurbė akių, jis pakelia vokus. Vištos kaklą juosia karoliukai, o plunksnos virsta gelsvais plaukais. Atsirėmusi nugara į priešpriešinę sieną, tupi Gilė. Sapnuoja? Užsimerkia: vištos nėra. Atsimerkia: Gilė tebėra.

– Vištą sapnavai? – klausia.

Jos akys pilkos kaip Silvestrėlio, o blakstienos tokios tankios ir tamsios, kad žvilgsnis kaip... kaip iš akivaro.

– Nepyksti, kad vėl atėjau? – klausia lyg atsiprašydama.

– Mmm...

– Žiūriu, saldainis neliestas, pamaniau, jog nebūsi. Įeinu: visas dumblinas ir kaip negyvas...

Nežinodamas ką sakyti, Kintas pasimuisto kubile. Užgriuvo kaip sniegas ant galvos.

– Įklimpęs buvau... vos neprarijo...

– Kas?

– Akivaras.

– Siaube baube!.. Kur?

– Prie juodųjų šaltinių.

– Žinau, ten spanguoliautoja nugrimzdo... Ko ten ėjai?

Atsakymas išsprūsta netikėtai lengvai:

– Nenorėjau gyventi.

– Kodėl? – Nesulaukusi atsakymo sukleketuoja: – Kaip šitaip galima?.. Pats nežinai, ką darai!.. Man žodžių trūksta!.. Bet kodėl, kodėl?

Kintas kietai sučiaupia lūpas, sukryžiuoja ant krūtinės rankas ir žvelgia jai virš galvos kupinu paniekos šiai ašarų pakalnei žvilgsniu. Nudobęs keliolika tos pakalnės gyventojų, taip žvelgė Seržo Huksas į savo teisėjus... Akimirkos didybę kiek trikdo vištos, padėjusios kiaušinių, kudakavimas.

– Ko neatsiliepei ant aukšto, kai pašaukiau? – klausia mergaitė.

Vėl galvosūkis. Išsiginti buvus pakulose ar ne? Prisipažins buvęs – Silvestrėlį su žiurke įklampins, pameluos nebuvęs – pats susimaus, jei matė sportbatį judant... Et, lai Silvestrėlis srebia ką prisiviręs.

– Po to, kai pašaukei, aš ir išbėgau į pelkę...

Kuo duslesniu balsu priduria:

– Man tai buvo paskutinis lašas...

Mama dar pridurtų: „...į kartybių taurę“, bet prie kubilo nelimpa.

– Oje! – šiurpteli mergaitė.

Kintas atstato smakrą ir kiečiau suspaudžia lūpas: ne iš tų, kurie inkščia.

– Tačiau blynus sušveitei? – primena Gilė.

– Atidaviau žiurkei.

– Tai, kur sportbačiais apsiavusi? – linksmi žybteli jos akys.

– Kai bėgau į pelkę, išišėlo baisi audra...

– Taip, taip, su perkūnijom!

– „Audrų, perkūnijų prikrauti, lingavo debesų laivai“, – padeklamuoja Kintas: šitokia proga!

– Salomėja... Mėgsti poeziją? – pagarbiai klausia Gilė.

Atsakymas vyriškai santūrus:

– Tiek to!.. Išišėlo, sakau, audra, aš bėgu, tamsu kaip rūsy, vos neatsitrenkiu į pirties sieną. Įlendu vidun, sėduos ant suolo, tik pumplt! pumplt! Pašviečiu: didžiulė žiurkė išsproginusi akis, artyn, artyn... dantys kaip krokodilo, jau puls. Aš kyšt į nasrus pusę blyno, ji gurkt, žiojasi vėl, kyšt antrą pusę, gurkt, tada prišoka kita žiurkė, duok ir jai, o neturiu, tik tą vieną buvau paėmęs...

– Kitus suvalgei?

– Ką, jų neliko?

– Tik popieriaus skuteliai.

– Pelių darbas, negi neaišku? Miegant man už kaklo visa šeimynėlė užlindo... tai kur aš? Aha, blyno kitai žiurkei neturiu, puola, tada pirmoji ka-aip griebis jai už snukio, ka-aip suleis nagus, net akį išlupo...

– Mirčiau iš siaubo!

– Cypimas, kriokimas, bet pergalę išplėšė pirmoji, antroji išsivilko, prarijusi savo akį...

– Neįau?

– Supratau, kad žiurkės ne tik žiaurios ir klasingos, bet ir dėkingos. Gavusi blyną, stojo mūru už mane! Kai, nusigalavusi nuo kautynių, išsitiesė šalia ant suolo, norėjau paglostyti, bet... tiek to.

– Gražiai raitai, – plačiai nusišypsojo Gilė.

– Aš raitau? – įsižeidžia Kintas. – Jei netiki, pasiimk blyną, pasėdėk ten vidurnaktį, pakol išlįs vienakė... Tiek to, nenoriu net kalbėti. Kai Silvestrėlis melavo apie žiurkę, tai patikėjai, o kai aš teisybę sakau... Eik sau!

– Jau tikiu, nepyk, o Silvestrėliu nepatikėjau, pats žinai.

Kintas pasiraivo kubile. Vis labiau gelia stuburgalį, nepatogu strėnomis, o jau blauzdos... Ištraukia jas ir nuleidžia nuo kubilio krašto žemyn.

– Turbūt žiauriai nusikamavęs, – užjaučiamai taria Gilė.

– Būna blogiau.

– Tiek baisybių patyrei, laimė, kad akivare nepaskendai.

– Man vienodai rodo.

– Likai nevalgęs, turbūt labai alkanas?

– Nenumirsiu.

Teisingai Ignas mokė: su mergom tik trumpa kalba, tada limpa kaip širšės prie saldžios kriaušės.

– Kodėl nepaėmei saldainio, kur padėjau?

– Būčiau išsidavęs.

– Va, – ištraukia iš kišenės. – Visai suminkštėjęs, reikia greit suvalgyti.

Jau išvynios, bet Kinto ranka žaibiškai čiumpa ir įmeta saldainį į maišelį.

– Vėliau, – burbteli į nustebusias akis.

Staiga Gilės veidas apsiblausia, lūpos virpteli.

– Kad ne kepurė... – taria.

– Taip. Pakabino.

– Ne nuo tavęs užkibo? – suglumsta mergaitė.

– Ne. – Kintas žiūri jai į akis. Koks vis dėlto malonumas režti gryną teisybę!

– Argi kepurė ne tavo?

– Mano. Nesiginu.

– Tai... kas gi ją pakabino?

– Šito, – storu balsu, kone bosu išdudena Kintas, – net prieš šautuvo tūtą nepasakysiu. Žodžio nelaužau.

Gilė pritariamai linkteli. Iš tiesų supratinga. Nė iš tolo nepanaši į pliuškes klasiokes.

– Kieme nieko nebėra, – sako ji, prisiartinusi prie durų. – Bėgsiu.

– Verčiau pro ten išlįsk, – parodo galinę sieną Kintas.

Jau nebesinori likti vienam. Praeinant Gilei sukosi iš plaučių gilumos.

– Tu persišaldęs! – susirūpinusi stabteli.

– Nemėgstu skųstis, bet... – Kaip visi mažakalbiai veiksmo filmų herojai sunkiai iškošia: – Blogai.

– Ir iki šiol tylėjai! Gal karščio turi? – nedrąsiai siekia delnu kaktos.

– Išsilaižysiu, – lošteli.

– Visas peršlapęs, sustiręs, plaučių uždegimą gausi. Grįžtum trobon ir griūtum į lovą.

– Sakiau, užknis.

– Bent drabužius pasikeistum. Nori, atnešiu iš tavo kambario sausus?

– Kas tada patikės, jog pelkėje skendau, šoką turėjau? Melagiu išvadins, už paieškas lieps užmokėti.

– Tikrai... Bent saldainį suvalgyk, vis bus šilčiau.

– Nevalgysiu.

– Kodėl?

Atsakymas vėl randasi netikėtai lengvai:

– Atminčiai pasiliksiu.

Mergaitė pražioja lūpas kažko tarti, bet neištaria, o skruostus nuo apačios į viršų ima pilti raudonis. Pasilenkusi grabalioja lentas, nesugebėdama praskėsti.

– Trečia nuo a...pa...čiooo... – išlekia visa papliūpa kosulio. Žinoma, ne per garsaus.

– Turi kuo greičiau pareiti... dabar pat! – vieną koją iškėlusį lauk, įtikinėja Gilė.

– Kai nieko neliks, tada!

– Bet kaip sužinosi, jog nieko neliko? – susipranta paklausti.

Jis be žodžių skėsteli rankas.

– Gal norėtum, kad atbėgčiau ir pasakyčiau?

– Jeigu nesunku. – Prisiminęs gautą iš Silvestrėlio pamoką priduria: – Ačiū už rūpestį, labai.

Ji dingsta, palikusi saulės pilną plyšį. Kintas bemat išsiropščia iš duonkubilio, pasipurto ir, priėjęs prie angos, suglaudžia lentas. Na štai: prarado Permį, gavo Permę, žinių nešėją. Gal likimas tyčia jį priturėjo malkinėje, kad atsiųstų mergišką... ne, netinka jai šitas žodis... kad atsiųstų mergaitę, tegu landukę ir šventabezdę... ne, ir šitas netinka... drovią ir geraširdę. O jau Silvestrėlis!.. Nusiplovė, ne kitaip. Negali nežinoti, jog į trobą jis nesugrižęs, per naktį pirtelėje žvarbęs, nevalgęs, paleistais viduriais... Gilė, ir ta, susirado jį malkinėje, saldainį padėjo, o šitas triznius nusispjovė, dar pusseserei nežinia ką priplepės. Apjuodins, o ji tokia patikli... Bet vis tiek sugriš, juk paliko jį laukiantį, kosintį, karščiuojantį.

Ir į kambarį vėliau turės ateiti, kai gulės lovoje liepsnojančiu veidu, žarijų akimis, dusdamas nuo tramdomo kosulio – kur jau Antosei iki jo!.. Gilė pravirks, o jis, vos pakrutindamas perdžiūvusias lūpas, paprašys ją... ko čia paprašius?.. ogi kad uždėtų ant galvos kompresą. Ir jokio gydytojo! Kietai!.. Į Vilnių taip pat iš sykio nelėks, užtruks valandą kitą...

Durys!

Jau atlapotos! Kintas vos spėja prisiklijuoti prie rąstų sienos. kažkas žengia vidun, gal Silvestrėlis pagaliau susiprato? Ne, traukioja vieną po kitos malkas, turbūt Tarakonas. Išeina, uždaro duris. Vis dar krosnį kūrena, gal Antosė jau atsikėlusį barščius verda, maišo samčiu puodą – kaimo senės tai ne miesto ištižėlės...

– Neišsigąšk, čia aš, – atsklinda kuždesys iš už galinės sienos.

Atsakydamas Kintas sausai kosteli.

Ji mikliai atkelia lentą, permeta vieną koją. Atsismaukusi kelnių kiška apnuogina didelį šašą ant kelio. Nusibrozdino šokinėdama per virvutę, šypteli Kintas.

– Liko tik Balčiūnienė, rengiasi išeiti, – atneša žinią. – Po penkių minučių gali drąsiai grįžti.

– O kur pusbrolis?

– Šiandien jo visai nemačiau, turbūt su tėtušiu išvažiavo.

„Nusiplovė... kiaulė“, – vėl suima apmaudas Kintą.

– Sako, vokiečiai iš Berlyno atvažiavo, ieško savo žuvusių per karą kareivių, o tėtuis žino, kur jie užkasti, tai parodys, – smulkiau paaiškina mergaitė.

– Kam lavonus judinti, dvokia, – susiraukia Kintas.

– Jų tik kauleliai likę, išsiveš ir palaidos. Sako, su žetonais guli, pagal juos pavardes nustatys.

– O ko ten Silvestrėliui?

– Ką tik iškasa – jam viskas įdomu, žada būti archeologas. Prisirinkęs pilną dėžę radinių. Rodė?

– Šį tą. Įeik vidun, dar kas pamatys.

Ji įlenda ir sėdasi ant kelmo atplaišos. Kintas vėl įsmunka į duonkubilį: čia saugiau, o ir klynas dar neišdžiūvęs.

– Yra kokių naujienų? – teiraujasi.

– Nesužinojau, nebuvo kada. Tu rūkai? – nei šio, nei to paklausia.

– Kodėl tau parūpo?

– Silvestrėlio mama vakar uostė, uostė ir ėmė jį įtarinėti. Gal tu pridūmijai?

– Kažkada rūkiau, bet mečiau. Viens du, ir viskas. Amen.

– Matai, koks valingas. Mano tėtis meta, meta ir vėl pradeda.

– Ir mano mama šitaip. Bet kai sugrįš iš Australijos, aš ją prigriebsiu.

– Tavo mama Australijoje?

– Jau visą mėnesį. Kitąmet pats ten važiuosiu, gal pasiliksiu, gal ne, matysim... – Kintas mįslingai patyli. – Ten vandenynas šiltas kaip arbata, gali ant delfino nugaros plaukioti, gali su jachta aplink Didįjį Koralų rifą sukiotis, o antilopių – kaip Vilniuje šunų. Mamos pusseserė turi Sidnėjuje ne šiaip namą, o visą rūmą, rožėm apsodintą, valgo tik restoranuose.

– Kaip kokioj pasakoj, – tiki mergaitė. – Todėl per prasta tau Antosės troba...

Kintas pučiasi lyg kubile užraugta tešla. O ką? Ar ne dėl jo raižo padangę malūnsparnis, graibo pelkę narai, naršo miškus pareigūnai, laksto išvertę akis korespondentai? Tegu žaidimų automatuose įsivarydavo į nepalyginti šiurpesnes gaudynes, betgi čia viskas gyva, tikra – kaip šitos pliauskos! Po atostogų būriai pradinukų jam iš paskos sekios, laiškelius mergos siuntinės, net mokytojai spigins akis į „skandalingąjį Kintą“ – taip jį vadins! Juodžiausiam Igno pavydui!

– Pala, – įspėja Gilė ir prisiartinusi dviem pirštais nuima kažką nuo plaukų.

Kintas apglumsta nuo jos artumo, ne mažiau apglumsta ir ji. Atšoka ir atsiremia į priešinę sieną.

– Antosė į kibirą juos rinkdavo, – rodo kolorado vabalą, – sudegindavo, bet gailėdavo. Visų gailėdavo, net sumindžioto slieko.

Ji graudžiai nuleidžia vokus, ir Kintas gauna progą atidžiau į ją įsižiūrėti. Beveik vieno augumo su juo, ir viskas laiba: kaklas, rankos, liemuo, kojos. Kaip iš šiaudelių sudurstyta, net sportinukė gelsva ir plaukai šviesūs. Šiaudinė mergelė. Nosis kiek riesta, žandai platoki, kad tilptų archeologiniai dantys, paakiai patinę – lyg būtų verkusi. Nieko ypatingo, bet nesišaipto, nevaizduoja visažinės, neatsikirtinėja. Būtų smagu su ja pasibastyti, tik ne sumautoje Lietuvoje. Kur nors

Amazonės džiunglėse arba ugnikalnio papėdėje. Įsikurtų oloje ar ant medžio šakų. Jis žeberklu gaudytų žuvį, ji keptų ant laužo...

Sukudakuoja kita višta, padėjusi kiaušinį.

– Gali eiti, – prabyla Gilė. – Patėvis jau vienas.

– O ką jis veikia? – iškelia koją Kintas.

– Antosės dokumentus rankioja.

– Neįgaliojo pensijai gauti, – sumurma Kintas.

Vis dėlto įvyko tai, ko bijojo Silvestrėlis. Suparalyžiavo senę. Užtat pargabeno neštuvais.

– Neįgaliojo pensijai? – išplečia akis Gilė.

– Nieko baisaus, – ramina ją ir save Kintas. – Kai mano mamos tetą suparalyžiavo, davė neįgaliojo pensiją, o dabar laksto kaip kiškis. Ir Antosė išsikapstys.

– Iš duobės?

– Kokios... duobės?

– Kapo. Juk parvežė ją miru...

– Koroče! – užrinka Kintas.

Gilė krūpteli ir pritupia it išgąsdinta ir benuskrisianti zylė. Plaukų kuokštas prikimba prie šerpetotos sienos ir styro lyg išskleista uodega.

– Aš... nežinojau, – kaltai sumurma Kintas. – Ko... ko iškart nepasakei?

– Juk matei, kokią parvežė.

– Nesupratau. Maniau, atsigavusią, net apsidžiaugiau.

– Kai prie ežero nugriuvo, niekaip neatgaivino... Taip ir mirė ligoninėje...

Glitus kamuolys įsimeta Kintui į burną, slenka žemyn, mataluojasi krūtinėje, leidžiasi į pilvą...

– Išeik! – sušvokščia rieddamasis. – Negaliu!

Duonkubilyje dusliai supoška.

– Apsinuodijau ant aukšto neplautais serbentais, – murma. – Drasko visus vidurius... – Nosis pagauna nemalonų dvoką. – Sakiau, išeik, – vos neverkia.

– Ir man taip būna, – paguodžia mergaitė. – Tuoju turi grįžti ir gulti į patalą, gydytis. Lipk, – ištiesia jam delną.

Kintas paima jos ranką ir bemat paleidžia.

– Aš negaliu ten grįžti, – suvaitoja. – Negaliu ten rodytis, kai Antosė negyva!

– Bet kitaip neišeina... pats žinai.

– Kaltins visi, sakys, tik per mane... Niekas neužstos, nepagailės...

Paplūsta ašaros, plauna nuo veido purvo likučius, srūva ant marškinių... Kintas lipa iš kubo, tačiau taip silpna, kad įsikniaubia veidu į pliauskas. Junta, kaip nuo kukčiojimo šokinėja mentės – taip jos šokinėjo Antosei prie lango, ir šis prisiminimas dar labiau gniuždo.

– Per daug blogai įsivaizduoji, – ramina mergaitė.

– Visi žinojo, šimtą kartų girdėjo: „Man šklirozė... viską pamirštu per šklirozė...“
Ne vakar, tai po savaitės būtų nugriuvusi. O dabar visa kaltė man... visur ir visada
aš kaltas...

– Jei ne tu pakabinai kepurę, ko jaudiniesi dėl savo kaltės? – nusistebi ji.

– O iš kur žinos, kad ne aš, jei anas neprisipažins? – atsigręžia Kintas. – Dar
kaltins, kad pabėgau, slapsčiausi, kad dėl manęs pilotas, narai, pareigūnai... O dėl
ko bėgau – niekam nerūpės, patėvis liks švarus kaip angeliukas! – išsiveržia
pagieža.

Gilės pirštai sustingsta ant karoliukų. Basos pėdos negirdimai ima tipenti išėjimo
link.

– Tikrai nežinau, kaip tau padėti, – atsiprašomai murma. – Atsigulsi į lovą, ir bus
lengviau.

– Ir tu mane palieki? – žengteli jos pusėn Kintas. – Visi mane palieka... visur...

Norėtų įsikibti jai į sportinukę, traukti atgal. Nieko daugiau čia neturi, tik ją
viena.

– Mama galėjo pasiimti į Australiją, bet paliko... Silvestrėliui svetimi kaulai
svarbiau, irgi paliko... Patėvis išvis nekenčia... Net pasakose tik pamotės raganos, o
kad patėviai raganiai – niekur nerasi.

– Greit į Vilnių sugrįši, – kelia lentą Gilė. – Viskas pasimirš.

– Kaip sugrįšiu, jeigu buto raktus, net piniginę pasiėmęs patėvis?

– Paprašysi ir duos.

– Špygą duos! Lengva sakyti! Tu nežinai, koks jis. Ir ką išdarinėjo mamai išvažiavus!

– Tai ko veržies į butą pas jį? – gauna pažįstamą klausimą.

– Nė nemanau bute liktis. Tik pasiimu daiktus, ypač knygas – ir pas dėdę Kostą. Jis vienintelis mane supranta.

– Greitai mama sugrįš?

– Ką aš žinau? Nesakė. Bus, kiek norės. Jai ten gerai. O kaip čia man – nesvarbu... Našlaičiai kaip benamiai šunyčiai – niekam nereikalingi. Matei per televizorių, ką jiems išdarinėja? Muša, badu marina, prievartauja, net nužudo... – skuba berti Kintas, kol Gilė neišlindo anapus.

– Tu, – taria ji, – pats nežinai, ką šneki. Niekas tau blogo nelinki, prasimanai. Dėdė Antanas geras žmogus, visi tą pasakys. Grįžk ir gulkis greičiau, nieko kito nelieka.

– Lieka! – išsitiesia Kintas. Kiek galima žemintis? – Taip, aš grįšiu! Tik ne į trobą, o į savo akivarą. Jau žinau, kas bus. – Prieš akis jam ima slinkti matyto filmo kadrai. – Iš pradžių kapanosiuosi kojomis, nuo to dar giliau įklimpsiu, tada graibysiuosi rankomis, kad įsitverčiau, bet nėra į ką – sumostaguoja nublokšdamas porą pliauskų. – Ir jau kyšo tik galva, tik pirštų galiukai... plaukai... vien burbulai... kyla ir sprogsta, kyla ir sprogsta... ir paskutinis burbulas...

– Kaip įdomiai nupiešei, – nusišypso Gilė.

Šypsnyš įžeidžia Kintą.

– Netiki? – ryžtingai žengia prie lentos, ir ji turi pasitraukti į šoną. – Kai patikėsi, bus po laiko.

Kilstelėjęs lentą žengia kiton pusėn, bet mergaitės ranka trukteli atgal. Šito Kintas ir laukė.

– Nereikia, – prašo Gilė, – jau tikiu, tikiu. Ir kiti patikės, matys, karščiuoji, viduriuojai, dumblinas.

– Nepatikės, žinau! Sakys, vaizduoju, sakys, tyčia apsidumblinau. Nebent... – Jis papurto galvą: – Ne, ne.

– Kas nebent?

– Nebent kas nors būtų matęs mane iš liūno beišropojantį...

Už sienos pašėlsta kudakuoti kita višta.

– Kuo aš kaltas, kad nieko arti nebuvo, kad pilotas kitur žiūrėjo, kad narai graibė ten, kur kepurė, ir niekas nematė, kaip aš... tiek to! – sukanda lūpas Kintas.

– Nori, kad aš būčiau mačiusi? – tiesiai paklausia Gilė.

– Kas tau šovė į galvą? – apsimeta nustebęs Kintas.

Gilė nuleidžia akis ir basa pėda kapsnoja pjuvenas. Koviniuose filmuose žirgai taip kanopomis kapsto žemę, kai nekantrauja išjoti.

„Neišaik! Sakyk, sutinku! Sakyk, gerai! Šurun furun!“ – hipnotizuoja Kintas.

– Gerai, – vos girdimai sukužda mergaitė. – Tik... jeigu paklaus, ko pati po pelkę vaikščiojau?

– Ogi spanguolių rinkti prie juodųjų šaltinių, – žinovo balsu paaiškina Kintas.

– Spanguolių būna tik vėlų rudenį.

– Tada... žemuogių ieškoti.

– Žemuogės pelkėje neauga.

Kintas liaujasi spėliojęs: gana griauti savo autoritetą.

– Jau žinau, ką sakyti! – pagyvėja Gilė.

– Ką?

– Ogi ėjau tavęs ieškoti! Visi visur ieško, neranda, tai pamaniau: gal į pelkę nuklydęs, įklimpęs...

– Tikrai! – Kintui kiek apmaudu, kad tokia paprastutė mintis atėjo į galvą ne jam, o mergiškai... mergelei.

– O ką dar man sakyti, kai klausinės? – ima baikštintis Gilė.

– Sakyk taip: išgirdai kažką šaukiant... toli toli... prie juodųjų šaltinių.

– Ir dėl to nuklydau taip giliai į pelkę!

– Liuks. Skubi ton pusėn, matai kažką judant... girdi dejuojant. Artėji, bijai pati įklimpti. Pamatai: kažkieno galva ir rankos iš akivaro kyšo.

– Raudoni plaukai iš tolo šviečia.

– Nebūtinai, – susiraukia Kintas. – Žengi arčiau: kažkas išskėtęs rankas vos vos turisi už akivaro kraštų, tuoj tuoj prasmegs... Aha, ar žinai, kaip atrodo akivaras? – Kol nespėjo atsakyti, greit paaiškina: – Plikas, neužžėlęs plotelis...

– Teisingai, – linkteli mergaitė.

– Išsigandusi šauki: „Laikykis! Išgelbėsiu!“, nors ko griebtis – nežinai.

– Šaku, – vis dėlto žino mergaitė.

– Tačiau skenduolis beviltišku balsu įspėja: „Neik artyn, geroji mergiç... mergele, nes susilauksi mano likimo!“

Gilė linkteli ir atsiremia į priešinę sieną. Klausosi taip įdėmiai, kad prasiveria lūpos, o akys neleidžia blakstienoms nė sumirksėti. Kintą pagauna azartas, kokio nebuvo pajutęs nei pliekdamas kortomis, nei žaidimų kompiuteriuose vaikydamasis nepagaunamąjį Džo.

– ... „Jau niekas manęs neišgelbės, vėlu“, – kužda nelaimingasis. O tu kaip pantera šoki tolyn į krūmus, vos neišsibadai akių, laužai, tempi šakas, pamiršusi pavojų pristumi vieną šaką, kitą, trečią, o jo tik burna virš dumblo orą gaudo...

– Matau kaip filme, – sukužda Gilė. – Net burbulus.

– Atrodo, tikrai vėlu, bet nežmoniškais pastangomis jis iškiša ranką, apgniaučia šaką, tada šiaip ne taip kitą ranką, kitą šaką, ir jau pamažu išnyra kaklas, krūtinė, liemu, jau ropščiasi iš pliko plotelio ir jau kaip negyvas nuvirsta ant žemės, veidu į dangų, plačiai atmetęs rankas... Stojasi. Pažvelgia į tave ir taria: „Ačiū, nepažįstamoji, kad, rizikuodama savo gyvybe, išgelbėjai mane iš neišvengiamos pražūties! O dabar...

– ...dabar sakyki, ko trokšta tavo širdis, nes esu princas, karaliaus sūnus, ir...“

– Eik š... švilpt! – nusėda Kintas nežinodamas, ar įsižeisti, ar nuleisti juokais. Pats jaučia nuvažiavęs į šoną.

– Nėpyk, visai gražiai tau išėjo, gautum dešimtuką už rašinį.

– Laisvos temos man sekasi, – nepraleidžia progos pasigirti Kintas. – Žinoma, pagražinau, bet kas svarbiausia pasakyta, ir galėsi apsakinėti nesusikirdama.

– Aš, – lėtai prataria mergaitė, – negalėsiu. Niekaip, – papurto galvą. – Nemoku burbulų pūsti... Nieko man neišeis.

Atsistoja ir pasisuka nebe į lentas sienoje, o į duris.

– Grįžk trobon, – priduria ir skuba prie durų bijodama, kad vėl nesusilaikytų. – Neprapulsi, – padrašina jau stumdama jas.

– Žinoma, neprapulsiu! – atšauna Kintas. – Eisiu į Vilnių pėsčias. Lauke šilta, pakrūmėse išsimiegosiu, kaip nors nusikasiu iki dėdės, devyniasdešimt kilometrų ne taip jau toli.

– Kintai...

– Ačiū, kad paglobojai. Tu šimtą kartų geresnė už savo pusbrolių. Sudie!

Ji sudvejoja, atsigręžia. Jis ima krepšelį ir, kaip pritinka klajūnui, persimeta per petį.

– Pasimelsiu už tave prie Antosės, – pažada ji.

– Našlaičiams maldos nepadedą!

Kaip ir vylėsi, ji atitraukia ranką nuo durų.

– Jeigu dar palauktum, – sumurma. – Jeigu pakalbėčiau su dėde Antanu, pasakyčiau, kad buvai paklydęs pelkėje, bet, sužinojęs apie Antosę, nedrįsti rodytis. Kad peršalęs, viduriuoji, teisybę sakyčiau.

– Nežinau, – abejoja Kintas, – gal...

– Lekiu! – šmukšteli ji pro durų tarpą it voverė.

Nė dešimt minučių nepraėjo, kai Gilė vėl malkinėje. Švyti visa it saulės nutviekstas šiaudas. Kintui pasitaiso nuotaika: Permės žinia gera!

– Pasisekė, – beria mergaitė. – Radau jį vieną virtuvėje. Kad būtum matęs, kaip apsidžiaugė, mat ruošėsi tavo motinai skambinti. Liepė tuojau pat eiti į trobą ir gultis, o pats turi kažkur važiuoti, kai grįš, sakė, pasikalbėsite.

– Turi važiuoti?.. – suraukia kaktą Kintas. – Klausė, kur aš dabar.

– Taip, sakiau, malkinėje.

– Išdavei, – vos nesusikeikia Kintas.

– Vis tiek iš čia išeini. Galas tavo vargams, matai, kaip gerai baigėsi, – netveria džiaugsmu Gilė.

– Sakai, baigėsi... – Kinto galvoje ima spiestis spėliojimai ir įtarimai. – Gal tik prasideda?

– Kas prasideda?

– Liepia man tuoj pat sugrįžti, o pats kažkur išlekia. Kur? Vėliau mat pasikalbės... Žino, kad viduriuoju, sergu, negaliu, o prireikė dumti kaip akis išdegus...

– Tu vėl... – apsiblausia mergaitė.

– Pati pagalvok! Gal jis nori atsivežti policininką, korespondentą ar medžiotoją, kad mane ištardyčiau, aprašintų, fotografuotų... šalia negyvos Antosės...

– Ojėzau... – sudejuoja Gilė, o galva ant laibo kaklo nusvyra į šoną.

– Nemanyk, kad atsisakau su juo šnekėtis, – skuba patikinti Kintas. – Bet ne prie kitų, ne prie Antosės, tik akis į akį kur nors kitur.

– Tai kur?

– Nežinau, juk svetimas kaime... O tu čia sava. Galėtum patarti, jeigu pradėjai. Ką?

Gilė pakelia akis į lubas ir patraukia pečiais.

– Gal žinai tokią vietelę, kur iš tolo matyčiau, ar jis vienas ateina, o jeigu ne vienas, kad spėčiau pradingti?

Ji papurto galvą ir pasisuka išeiti pro duris.

– Oi, – sušnibžda, – kažkas ateina!

Kintas plojasi prie sienos, o ji kaip vejama puola prie galinės lentos, bet rankos pinasi, nepataiko iškelti, ir taip pat šoka prie sienos. Šonas prie šono abu sustingsta laukdami praveriant duris. Kintui vėl supukši pilve, jis pašnairuoja, ar girdi mergaitė. Ne, turbūt ir perkūno griaudžiant neišgirstų, taip gaudo orą burna, taip plaka blakstienos lyg sučiupto žvirblio sparnai. „Kad ir bailūnė“, – pajunta gailestį ir padrąsinamai suspaudžia jai delną, o paties išgąščio kaip nebūta.

Durys jau atidarytos, moteriškas balsas taria:

– Anei suolo, anei lentos.

– Grįš Antanas, pasakys.

Durys jau uždarytos, abu tebestovi. Gilė pamaži drovėdamasi ištraukia delną.

– Ar žinai Stonkų sodybą? – paklausia.

– Už to namo, kur pieną imdavau, pačiam kaimo gale? Ten, kur sūnus savo tėvą... – nebaigia Kintas.

– Ta pati. Dabar ji tuščia, net langą kažkas iškūlė. Galėtum tenai palaukti. Iš tolo matysi, ar vienas ateina.

– Tinka, bet kaip nusigausiu nepastebėtas?

– Aplinkui, pakrūmėmis, jei kas – pasislėpsi.

– Gerai, bet... iš kur žinosiu, ar patėvis tikrai ateis?

– Pasakysiu, jog lauki visas peršlapęs, nesveikas...

– Ir šoką dėl Antosės gavęs...

Gilė jau ropščiasi lauk.

– Bet norėčiau... labai norėčiau, – palinksta į priekį Kintas, – kad pirmiau tu ateitum...

Išlipusi lauk ji sukužda į plyšį:

– Galiu apsidairyti, ar nieko lauke nėra, ir dabar pat išbėgtum, gerai?

– Labai gerai. Jeigu nėra – sukosėk.

Išmuštą langą dengia kartūno užuolaida. Įsiropšti vidun pavyko atlupus prikaltą iš lauko pusės lentgalį, taip pat ištraukus rėmuose styrančias stiklo šukes. Matyt, jau anksčiau kažkieno čia landžiota, nes ant palangės pritiškę pajuodusių kraujo lašelių. „Gal čia sūnus tėvą nudūrė?“ – pasipurtė Kintas. Atsidūręs viduje, iškišo ranką laukan ir lentgalį su vinimi įtvirtino į buvusią vietą.

Lauke saulėta, tad ir prietema kambaryje vaiski. Pirmiausia Kinto akį pritraukė sofa: galų gale atsiguls kaip žmogus! Dar stovi indauja su keliais prastais indais, apskritas stalias, pora kėdžių, palei langą aukštas laibas stalelis, ant jo vazonas su ilgalapiu išgeltusiu augalu. Lubos žemos, sienų apmušalai dėmėti, vietomis nudriskę, vos vos praviros durys...

Kintas atsistoja priešais jas ir staigiu kojos spyriu – kaip prirodyta trileriuose – atlapoja. Antrasis kambarys mažesnis, prisigėręs nešvarios patalynės tvaiko, šiukšlinas. Kampe įdubusi geležinė lova, suversti patalai, prie sienos spinta... ok!

Spintos duryse stypso ir sprogina į jį akis pajuodusi murkšlina žmogysta! Siaubo riksmas įstringa Kintui gerklėje, bet... betgi tai jo paties atvaizdas spintos veidrodyje! Žinojo nekaip atrodamas, bet kad šitaip!.. Ir kaip Gilė neatšoko nuo jo, nepuolė bėgti?.. Jeigu ji pati šitaip atrodytų – nususuktų kaip nuo mėšlinos kiaulės... O štai Tarakonas – tegu pasigėri, tegu mato, iki ko privedė našlaitį, mažiau dėl Antosės kaltins, gal net atsiprašys korespondentui apšmeižęs... Gaila, nemato mama – mažiau savimi grožėtusi veidrodyje ir daugiau lauktuvių atvežtų...

Nususukęs nuo veidrodžio, Kintas grįžta į pirmąjį kambarį ir jau drąsiau pradaro kitas duris. Už jų – koridorius, primestas senų batų; ant vąšų kybo palaikės drapanos, sulūžęs skėtis. Iš čia vienerios durys veda lauk, kitos – virtuvėn. Lauko durys užrakintos, o virtuvė... Na, čia jau visai! Ant pliko medinio stalo nešvarūs

indai, lupenos, svogūnų lukštai, didžiulė keptuvė su geltonomis kiaušinieneš dėmėmis, pilnas dubenukas nuorūkų, taigi pats galės rūkyti į valias.

Ant krosnies suodini puodai, po jos durelėmis krūva iškritusių pelenų, šalia kibiras, nuo kurio trenkia bjauri smarvė: pamazgose plūduriuoja negyva pelė... brrr! Kintas prišoka prie lango ir atkabina kabliukus. Vos paliesta užuolaidėlė šlepteri ant nugaišusiųusių musių krūvos. Kokia skylė!.. Akyse stojasi Antosės virtuvė su sniego baltumo užuolaidėlėmis, sidabru tviskančiais aliumininiais puodais; oras kvepia žolelėmis, o siuvinio nykštukas neša ant padėklo keptą antį, linkėdamas GERO APETITO!.. Ir vėl išvysta save, nutrenkiantį šaukštą prie neragautos sriubos ir be garso verkiančią Antosę šalia baltos užuolaidėlės... kepurę patėvio kambaryje...

– Dieve, kad būčiau žinojęs, kad būčiau žinojęs, kad būčiau žinojęs... – kužda ir kužda, kol neapsigalėdamas atidaro langą ir iššoka lauk.

Ir iškart jį apglėbia gaivi šilima, o sodu kvepiantis vėjas išpusto slogias mintis. Pats sodas tik už kelių žingsnių, o įšoniau – šulinys. Gerti!.. Apsidairęs aplink, Kintas leidžia kibirą į šulinį ir vandenyje išvysta savo nevalyvą galvą, kuria neilgai trukus „grožėsis“ Gilė... jeigu ateis. Jaučia: ateis! Po to, kai padrašinamai suspaudė jai delną, jau nebesiveržė iš malkinės, net balsas sušvelnėjo. Vyriškumas, štai ko joms reikia!

Atsigėręs vandens, šliūkšteli jo likutį į purviną lietaus balą prie šulinio. Daug negalvodamas nusimeta striukę, marškinius, čiumpa gabalėlį muilo, prausiasi iki pusės, išsitrina galvą, šluostosi čia pat ant virvės kybančiu skuduru. Kas bus, tas bus, bet Gilei pasirodys švarus ir dailus. O Taronui – klaikus, juk čia pat purvo bala, apsidrėbs prieš jam pasirodant... „Turi, Kintai, galvą, turi!“

Grįžęs virtuvėn, langą palieka neužkabintą: maža kas! O prie slenksčio batas užkliūva už kilimėlio, po kuriuo pasimato dangtis į rūšį... gudriai paslėpta! O aukšto dangtis? Turėtų būti kaip Silvestrėlio, kaip Antosės troboje. Koridoriuje įsispitrija į lubas: yra, tik kopėčių nė kvapo. Turbūt viršuje sukrauti vertingesni daiktai, o kad jų neišvogtų, kopėčias išnešė iš namų... Cha, tikras vagis ir be jų užsiropš!

Praeidamas pro spintą su veidrodžiu, Kintas neatsispiria pagundai paganyti akis po visai kitokį vyruką. Pirštais pašukuoja plaukus, patampo marškinius, nuvalo klyną, pasisukioja, atlošia pečius ir narsiai įžygiuoja į pirmąjį kambarį. Čia įsikurs, čia pro išdaužtą langą gerai girdėti ir matyti takas į vieškelį, kuriuo Gilė atbėgs, o vėliau Tarakonas atropos...

Pasižvalgęs pro langą, patogiai atsilošia ant sofos ir – pagaliau! – užsirūko. Su dūmu po kūną plinta malonus lengvumas, kone palaima. O ką? Viskas puikiausiai susiklostė, tai yra likimas suklostė: patėviui pranešta, mamai neskambinta, paieška nutraukta, net Silvestrėlio kažkur išsinešdinta... Ir nei druska įsitrynus lovoje tysoti, nei apie šoką ir akivarą vapalioti, nei gintis nuo korespondentų ir pareigūnų, slapstytis nuo vėplų... O iš lūpų į lūpas jau jau ims keliauti pasakojimai apie klampojantį po nepažįstamą pelkę našlaitį, jo klaikiausias naktis tarp šernų ir vilkų, galynėjimąsi su giltine juodajame akivare ir taip toliau, toliau, toliau... gims dar viena graži liaudies pasaka, tik niekas niekada nesužinos, kieno mūza ją sukūrė...

Vėl įtraukia dūmo. Visai neprasta paskutinė stotelė. Nepalyginsi su malkine, pirtimi, aukštu. Pats sau ponas visame name... Beliko tik susitikimas su patėviu – ir finišas. Ten, šalia karsto, nelabai pasišakosi, o čia kita kalba. Įsispręs dumblinomis rankomis į šonus ir titnaginiu veidu tars: „Piniginė! Raktai!“ Du žodžiai. Tiktai.

Kaip Matju Korikas juvelyrui: „Briliantai! Auksas!“ Į Vilnių pats vienas keleiviniu autobusu nuvažiuos, nedidelė laimė mamos automobilyje matyti surūgusią knyslę...

Sutrina nuorūką batu ir siekia antros cigaretės. Pats sau šypteli prisiminęs, kaip ant aukšto į maišelį pūtė. Net žiurkė dabar tik juoką kelia. Gaila, kad iš tikro nepasimurdė mažame akivarėlyje – nuotykių krepšelis būtų pilnas. Ramiai išklausys, kokių jau įspūdžių iš didžiųjų kelionių parsivežė Ignas ir Vaidas, o tada ramiu veidu, abejingu balsu ims kloti savuosius – apsimyš abu. Tik apie Antosės galą nė mur mur. Ir apie Gilę nė žodžio. Po trimis užraktais!

Jau prisidegs antrą cigaretę, kai išgirsta savo paties balsą: „Rūkiu, bet mečiau. Vienas du – ir baigta!“ „Valingas!“ – patikliai žvelgia pilkosios akys... Padvejojęs įstumia cigaretę dėžutėn: tegu jau, tegu...

Klyksmas! Jis pašoka, nežinodamas kur pulti, bėgti ar slėptis. Klykia vaikas, gailiai, šaižiai, be pertrūkio... Suloja šuo, matyt, atbėgęs į gailų riksmą. Drebančia ranka praskleidęs užuolaidos kraštą, Kintas pasižvalgo: aplink taką tuščia. Įbėga į gretimą kambarį, čia klyksmas silpnesnis, skuba virtuvėn – čia visų garsiausias. Už lango – jokie gyvo padaro, sode – taip pat jokie judėjimo... O spygsmai lyg žudomo padaro; šuo viaukteli ir nutyla – turbūt nugalabytas žudiko... „Bėgti!“ – užvaldo Kintą mintis, pačios rankos atlapoja langą, jau sode. Čia paaiškėja, kad spiegama už sodo, pievoje. Nusėlina ton pusėn ir išvysta rusvą trumpakojį šunėką – iš sodybos, kur imdavo pieną, ir į beržo kamieną visom keturiom įsikirtusią katę: kūdikį ir žudiką...

– Tpfu! – tūžmingai spjauna jų pusėn Kintas ir apsisukęs ropščiasi virtuvėn. Užkeiktas kaimas, niekur ramiai nepabūsi. Jau ketvirta stotelė, ir kiekvienoje po šoką, nei šerno nereikia, nei juodo akivaro... Dar pora tokių numerių – ir pats insultą gaus, tpfu!

Kai, neataušęs nuo išgąščio, vėl sėdasi ant sofos, pati ranka ištraukia cigaretę...

– Šiaip pomidorų nemėgstu, bet šitas visai kitoks, gardus, – traukia seną giesmelę Kintas, kimšdamas sumuštinį su kumpiu ir pomidoru.

Jiedu su Gile sėdi po sena sulaukėjusia kriauše sodo pakraštyje. Nuplikusių šakų raizginiai kone siekia žolę, pridengdami juodu nuo svetimų akių, tačiau netrukdydami patiems žvalgytis. Gilė prisitraukusi ir apkabinusi kelius, kaip kad Kintas liūdno atminimo kubile, o jis – turkiškai sukryžiuavęs kojas, Igno mėgstama poza.

Baigęs valgyti, aplaižo lūpas, pašluosto riebaluotus delnus į žolę ir nepamiršta padėkoti:

– Labai ačiū. Tiko.

– Turbūt mažoka? – užjaučiamai klausia mergaitė.

– Tiek to. – Sumuštinis ant vieno danties, dar dešimt tokių sukirstų, tuo labiau, kad žarnynas lyg apsiraminęs. Bet svarbiausia – ant nosies finalas, vargų galas!.. Kintas ištiesia stuburą, pakelia smakrą ir sėdi status kaip lazda, pasiruošęs oriai ir santūriai priimti žinią apie Tarakono vizitą. Prie šono guli susukta purvinoji striukė – jeigu staigiai užgriūtų.

Aplinkui dūzgėjimas, čirpimas, paukščių čiauškesiai; pūstelėjus vėjui, sušlama sodas, nuo kriaušės pabyra žievių nuotrupėlės. Ant gelsvo žiedo nutupia juoda peteliškė puošniai apkraštuotais sparnais.

– Gražus tas Dievo pasaulis, – prataria Gilė.

„Antosė!“ – įsitempia Kintas. Tuoį prasidės...

– Žiūrėk, jau! – pažvelgia pro šakas Gilė.

„Ką, jau atvyksta?“ – krūpteli Kintas ir čiumpa striukę. Negalėjo iš anksto įspėti?
Juk tai šunybė...

– Žiūrėk, – kartoja mergaitė, – dar saulė, o jau žvaigždė. Viena. Visada viena pasirodo.

„O kad tave!“ – atlėgsta Kintui.

– Nieko, – atšauna nežiūrėdamas, – greit į kompaniją milijonas tokių sulėks.

– O čia? – įbedą akis žemyn.

– Kas čia? – nesupranta Kintas.

– Nukrito ir apvirto, – rodo aukštiełninką besispardantį bronzinį vabalą.

– Jau tų vabalų... – gaižiai sumurma Kintas.

– Pats turbūt neatsistotų, – palinksta prie vabalo Gilė.

„Ką čia vaizduoja? Ko tempia gumą?“ – suirzta Kintas, laukdamas nesulaukdamas prabylant apie svarbiausia. Gal nori, kad jis pirmas pultų klausinėti, netverdamas iš bobiško smalsumo? Ne ant tokio pataikė!

– Apvirsti lengva, o atsistoti, matai, kaip sunku, – samprotauja mergaitė.

Išrovusi smilgą varto kiloja vabalą tol, kol pastato ant kojų. Užuoť bėgęs, šis sustingsta ir nė krust.

– Kas jam pasidarė? – stebisi Gilė.

– Šokas, – burbteli Kintas.

– Kaip tau, ar ne?

Jis tyli. Ne ta kalba, kad atsakinėtų.

Gilė stumteli vabalą smilgos galu.

– Jau sujudėjo, – kužda lyg pranešdama gyvybiškai svarbią žinią.

Kinto nusivylimas auga. Nuo turkiškos pozos įskausta kubile prisikentėjusį pasturgalį. Ne tokio susitikimo tikėjosi, ne tokių kudakavimų laukė... žvaigždės, vabalai, gražus pasaulis...

– Nukeliavo, – palydi akimis vabalą Gilė. – Greit susitiks su savo pusbroliais ir porins, kaip buvo žuvęs pražuvęs, tik staiga iš dangaus nusileido... o, sugrižta atgal... ko?

– Aišku, ko! Padėkoti. Tuoj ištars: „O dabar, geroji mergele, sakyk, ko trokšta tavo širdis, nes esu princas, karaliaus sūnus, ir išpildysiu visus tavo norus!“

Visu didumu ir baltumu atsiveria Gilės dantys. Kvatodamasi virsta čia ant vieno šono, čia ant kito.

– Jau taip gerai išėjo... taip gerai...

– Vienas – vienas! – primena Kintas.

Jam taip pat pasitaiso nuotaika. Sėdasi patogiau, pasižvalgo, ar kas nesiartina, negirdi kvatojimo?

– Kaip Stonkų troboje? – atsijuokusi smalsauja mergaitė. – Matei ką įdomaus?

– Mačiau.

– Ką?

– Pamazgų kibire plūduriuojančią pelę.

– Oi! – šurpteli. – Prisikankino, jei gyva įkrito. O kas dar?

– Visur prišnerkšta, smirda, kažkieno landžiota, nakvota.

– Ar nebaisu?

– Būtų baisu, jei nebūčiau lankęs karatė ir neturėčiau oranžinio diržo, – skuba pasigirti Kintas. – Norėjau ant aukšto užlipti, maniau, kokią knygą rasiu, nes apačioje jokios jokiausios. Bet kopėčios išneštos. Va, ant jūsų aukšto kiek įdomių skaitymų radau! Net senovinių vadovėlių. Skaičiau ir skaičiau, kol akys paskaudė... įdomiau už kovinius filmus. Mėgsti juos?

– Nelabai.

– Viename vadovėlyje mūsų kunigaikštis Algimantas aprašytas. Namie turiu storą knygą apie Lietuvos kunigaikščius, bet vis tiek paskaičiau. Jis pabėgo nuo savo patėvio, vokiečio. Per žirgų lenktynes: opt, opt, opt!.. Lietuvoje susirado tėvų pilį, o pilyje – lobį... O kitame vadovėlyje, – įsivaro Kintas, – irgi apie pabėgėlį. Jį medžioja policininkai, o jis bėga, bėga, per pelkes, bulvienojus, dumblinas, iš paskutinių jėgų, jau grius, bet pamato ūkininką ir suklupęs maldauja: „Paslėpk mane, gerasis žmogau, mane vejasi ir nužudys, nors, prisiekiu, nekaltas esu!“ O jau girdėti policininkų švilpukai... Tu būtum paslėpusi?

– Žinoma.

– Tik parodo ūkininkas jam slėptuvę, bemat atlekia apsiputoję policininkai ir medžiotojai: „Jis turi čia būti!“ „Nei regėjau, nei girdėjau“, – meluoja ūkininkas. Tu meluotum?

– Turbūt... jeigu pabėgėlis nekaltas.

– Iš kur ūkininkui žinoti, kaltas ar nekaltas! Neišdavė, ir šventa! Kietai! Bet šalia sukinėjosi jo sūnelis, toks kaip tavo pusbroliukas. Nieko iš tėvo neišpešę vijikai nusivedė jį pakamantinėti. Šis irgi gynėsi, melavo. Šventas toks melas, kaip manai?

– Šventas.

– Tada jie pasiūlė jam laikrodėlį – jeigu išduos. Kaip manai, atsilaike Silve... sūnelis ar ne?

– Turėjo atsilaikyti! – neabejoja mergaitė.

– Špygą! Abiem lapom čiupo laikrodėlį ir parodė slėptuvę. Bėglį sugriebė, čia pat nurėžė galvą...

– Koks žiaurumas!

– Ir pats įdomumas: sūnelis skuba pas tėvą ir džiūgaudamas rodo laikrodėlį – žiūrėk, tėtusi, ką gavau už tai, kad...

– Dar vaikas, nežinojo, ką darė.

– Jo akyse galvą nurėžė, o jis nežinojo?.. Įspėk, ką už tai tėvelis?

– Išbarė... prilupo... liepė nunešti laikrodį atgal.

– Gerai nori! Nusivedė prie lavono ir nušovė. Iš medžioklinio vienu šūviu: paf! Ir liko ant žemės du lavonai: vienas be galvos, kitas su laikrodžiu ant pilvo.

– Tikras tėvas savo tikrą sūnų? Nesąmonė! – purto galvą Gilė. – kažkas ne taip.

– Tėvas suprato: išdavė mažas – išduos ir didelis. Išdavė vieną kartą – išduos ir antrą, ir dešimtą, ir šimtąjį! Nieko nėra šlykštesnio už išdavystę! – Kinto balsas lyg pamokslininko, skardi po visą sodą. – Jeigu man siūlytų mercedesą, jachtą, kelionę pas Afrikos liūtus – vis tiek neišduočiau, nors akis man badytų, padus svilintų, liežuvį rautų...

– Gana! – neapsikenčia mergaitė. – Žiauriai kalbi ir dar žiaurumus žiaurini.

Kintas atsitokėja: iš tiesų tolokai nuvažiavo. Vis per Silvestrėlį, tik per jį: jokios abejonės, kad viską tėtušiu išplepėjo, tegu Gilė žinos, ko vertas šventabezdis!

– Užsikalbėjau, – prisipažįsta. – Nepratęs su mergiū... su mergaitėmis.

– Ir aš nepratus su berniukais. Mūsų klasėje mergaitės tarp savęs, o berniukai tarp savęs, vieni su kitais beveik nesišnekam. Vienas mane tampo ir tampo už plaukų, nežinau, už ką nekenčia.

„Įsimylėjęs, užtat ir tampo“, – galėtų paaiškinti Kintas, bet tiek to.

– Aš taip pat lankiau būrelį, pramoginių šokių, – pasakoja Gilė. – Tačiau berniukų trūko, o maniškį nuviliojo kita mergaitė, gavau pasitraukti, gaila.

„Ar tik nenori manęs į porą?“ – kyla įtarimas Kintui.

– Vienas klasiokas pradėjo lankyti pramoginius, tai tiek iš jo šaipėsi kiti, jog turėjo mesti ir perėjo į bokso, – taria.

– Jie iš visko šaiposi, o labiausiai iš tų, kurie nerūko, – atsidūsta Gilė.

Kintas lyg smerkdamas pakraipo galvą: negi girsis esąs pirmas šaipūnas?

– O iš Silvestrėlio galėtų žiauriausiai tyčiotis, mušti, bet rūkyti neprivertstų! – Gilės balse pasididžiavimas pusbroliu.

– Tas tavo Silvestrėlis... tiek to! – rūščiai susičiaupia Kintas.

– Neįsivaizduoji, kaip jis paėmė į širdį dėl Antosės, net pajuodęs vaikšto.

– Turi dėl ko juoduoti!

Gilė stebėdamasi pažvelgia ir laukia paaiškinant, tačiau Kintas mįslingai nukreipia akis tolyn. Ir tik dabar pastebi aukšto langelį – tokį pat kaip Silvestrėlio troboje, be to, truputį pravirą.

– Jau du kartus buvau pas Antosę, – tyliai pasakoja mergaitė. – Pasimeldžiau ir už tave. Matytum, kokia smulkutė, mažutė, o kaip šviečia jos veidas! Delnuose paveikslėlis šventas... Visur pritiesta jos audimų, kad ne artritas, iki šiol būtų audusi, visame kaime ilgiausiai stakles išlaikė...

Kintui sugenda ūpas; prieš valią vaizduotėje išnyra gulinti karste Antosė, o sunertuose delnuose... jo kepurė.

– Padėjau jai po pagalvėle savo nebaigtą siuvinį, – sako Gilė. – Dar ir kielės laidotuvės: rado numestą virvutę ir užsismaugė sukdama lizdą...

– Labai myli paukščius, – skuba pakeisti temą Kintas. – Ant aukšto girdėjau, kaip apgailėjai gegužę raibąją, arklio sutryptą.

– Ne gegužė raiboji, o gegužraibė, ne paukštis, o gėlė, – šypteli Gilė. – Labai reta, nevalia jos skinti. Turiu visą sąsiuvinį savo sudžiovintų gėlių. Užsirašau pavadinimus, kalu, kalu ir vis tiek pamirštu.

– Visi pamirštų. Gal parodysi tą sąsiuvinį?

– Mielai! Kiti berniukai kažin ar žiūrėtų.

– Ant jūsų aukšto vienoje knygoje jau pusę šimto metų guli dvi sudžiovintos gėlės, – lyg didelę paslaptį atskleidžia Kintas. – Įdėtos į perlenktą lapelį.

– Ką tu sakai! Kokios ten gėlės?

– Senovinės, visokiausių spalvų. Tokių gal jau nebėra. O prie jų eilėraščio posmas.

– Oje! Koks?

– Toks, kokį pats parašysiu kai kam... pasakysiu tik pirmą žodį: neišeik!

– Tu turi draugę? – patylėjusi klausia mergaitė.

– Mmm... viskas dar sprendžiasi, – paslaptینگai prisimerkia Kintas.

– Susirasiu tas gėles ir lapelį. Kaip vadinasi knyga?

Kintas greit sumeta: jeigu pasakys – ji tikriausiai perskaitys pasakojimą apie bėglį ir sužinos, kiek jo primuiluota priputota savo naudai. Nėra durnių!

– Tiek visokių knygų ten varčiau, rijau, kad neprisimenu. Tik žinau, kad ne vadovėlis, nes...

Abu sustingsta: netoliese sutrinksi, džingteli. Gilė stybteli visu liemeniu, jau pašoks, bet susigūžia ir lieka kiūtoti. Kintas čiumpa palaidinę, įkiša ranką į rankovę, kitos nesugraibęs stojasi ir laukia pasirodant patėvio... Vėl subilsčioja, subraška. Įsiziūrėjęs ton pusėn, jis pamato atsilapojusį ir vos besilaikantį ant išklerusio vyro langelį.

– Nebijok, – skuba nuraminti mergaitę, – tai vėjas aukšto langelį atplėšė.

Ji pakelia žievių trupinukais apibirusią galvą ir garsiai atsidūsta. Kintas jau gailisi per anksti leptelėjęs apie langelį. Reikėjo pirmiau suspausti jai delną arba, geriau, apkabinti ir parodyti, kaip, užklupus pavojui, pirmiausia puola jos ginti... Ir vis dėlto susilaukia:

– Koks tu drąsus!.. Tai ne aš...

– O ko bijoti? Spiri į kelį, čiumpi už rankos, trūkt, sau per petį švyst! Lyg maišą brinkt! Primini kulnu kaip slieką, šlius!

Lygiai taip, tik be kulno, jį patį sudorojo mažaūgis trečiokėlis per karatė treniruotę ir paliko drybsoti prunkščiant žiūrovams. Po to Kintas nebeįkėlė į salę kojos, taip ir neprisikasęs iki oranžinio diržo.

Gilė taip pat stojasi, nusivalo drabužius, žvilgteri į taką, tuoj prašneks apie patėvio atvykimą. Ir atsisveikins. Galėtų dar valandėlę pabūti...

– Įspėk, – šnekina ją Kintas, – ko dabar labiausiai norėčiau?

– Eskimo ledų, – gauna atsakymą.

– Tiktai? Na jau!

– Vis tiek neįspėsiu, – nekantrauja mergaitė. – Sakyk.

– Norėčiau, kad mudu susikeistumėme vietomis. Tu pabėgai nuo piktos pamotės, slapstaisi, o aš tau nešioju žinias, sumuštinis, tavęs visur ieško policija, narai, malūnsparnis...

– Nenoriu tokių žaidimų, – suraukia antakius mergaitė. – Nekalbėk!

Kintas užsičiaupia lyg su skuduru per burną gavęs. Neriasi iš kailio jai pataikaudamas, užtat pasijuto didelė ponis, žodžio išstarti neduoda.

– Taip, – iškošia dusliu balsu, nusukdamas jai nugarą, – tu turi mamą, tėtį, pusbrolių, tetų, visko turi, kalbėkis su jais ir palik mane, aš pratęs vienas, išsilaižysiu!

Ilgokai tylu, tik vienišo kaip ir jis paukštelio ciksejimas. Pro šakų rezginį Kintas vėl mato nuknabusį langelį ir atsivėrusią keturkampe kiaurymę. Jį apima jausmas, kad iš ten kažkas juodu stebi, kaip kad jis pats stebėdavo Antosės kiemą.

– Galiu atsiprašyti, – išgirsta Gilės balsą.

– Nereikia. Žinau savo vietą.

Jis timpteli šakelę, ir ši sutrupa saujoje.

– Matai? – atgniaužia delną. – Tokie ir mes, našlaičiai. Trakšt patrakšt sulūžtam, sutrupam, ir niekam dėl to galvos neskauda.

– Ką tu, ką tu... – atgailaujamai kužda Gilė. – Ar seniai tėtis mirė?

– Mirė? – nustemba Kintas. – Kodėl jis turi būti miręs?

– Juk našlaitis!

– Jei našlaitis, nebūtinai tėvas miręs.

– Tai kur jis?

– Patraukė savais keliais.

– Toli?

– Į Pa... – vos neištaria „Panevėžį“, – Paragvajų.

– Paragvajų... Pirmą sykį girdžiu tokią šalį. Kur jinai?

– Afrikoje... prie Sacharos.

– Sako, ten gandrai išskrenda.

– Taip ir yra: su gandrau mane atnešė, su gandrau ir išskrido.

Paragvajus ne šiaip nusprūdo Kintui nuo liežuvio: tenai nuo seno įsikūręs Igno senelio brolis, ir Ignas vis netverdavo piktumu, kad nei siuntinių atsiunčia, nei paviešėti kviečia, šykštūnas, net kruopas skaičiuoja.

– O laišką parašo?

– Prieš mėnesį paskambino, – sako teisybę Kintas.

– Kad jau šitaip, – iš lėto taria mergaitė, – tai dėdė Antanas didesnis našlaitis už tave.

– Ką čia dabar skiedi? – nesupranta Kintas.

– Argi nežinai? Dar mažas buvo, kai tėvai išvažiavo į Rusiją automobilio pirkti. Ir dingo. Nužudė dėl pinigų. Liko visiškai našlaitis, be tėčio ir mamos.

– Pirmą kartą girdžiu!

– Nejaugi? – negali patikėti mergaitė.

Kintas purto galvą, sustoti negali.

– Antosė jį užaugino. O dabar ir jos neteko. Jam kaip motiną palaidoti.

„Užtat ir vadino ją mama“, – prisimena pokalbį virtuvėje Kintas.

– Tai kodėl man niekas nieko nepaaiškino? Ko nusiūpė? – Jis vos laikosi nerėkęs.
– Ko visi tylėjo kaip užsisiuovę? Juk tada... tada viskas būtų buvę kitaip! Nebūčiau pabėgęs... nei ant aukšto, nei pelkėje... daug ko nebūčiau... O dabar visą kaltę man, visada tik man!

Skriaudos jausmas auga ir auga. Lyg iš pasalų kas būtų apiplėšęs arba lošiant kortomis nugvelbęs iš delno svarbiausią kozirį. Norėtusi išsikeikti, spardyti kas papuola, trankyti kumščiais medžio stuobrį... Bet tik įremia į jį kaktą, trina ir išgirsta motiną sakant: „Vaikystėje ištiko jį didelė nelaimė, jo tėvai...“ „Ma, nė žodžio daugiau apie jį!“ Kai kitą kartą ji vėl mėgino užvesti kalbą apie tą patį, jis visu garsu paleido grotuvą... O patėvis manė, kad mamos viskas paaiškinta, todėl tylėjo. O Antosė? Su ja, kaip ir su patėviu, kalbų nevedžiojo... Vėl mato ją užspaustais vokais ant baltos pagalvėlės, sunertuose pirštuose kepurė... Šimtą kibirų vandens kasdien būtų atnešęs... žalias dilgėles valgęs... net į bažnyčią nuėjęs...

– Negera man... – sukužda, apkabindamas medį.

Laibi piršteliai paliečia petį ir pasilieka. Lyg paukščiukas būtų nutūpęs. Laikas sustoja, kartėlio banga iš palengvo atslūgsta, nuo šiurkščios žievės sklinda kvapi šilima. Stovėtų taip ir nejudėtų visą tūkstantį metų...

– Pažiūrėk, – sukužda Gilė, – ten, prie beržo...

Kintas nenoromis atsitraukia nuo kamieno ir paseka mergaitės žvilgsnį, tikėdamasis išvysti patėvį. Bet pamato dvi kates. Viena stambesnė, kita smulkesnė, anoji kvyklė nuo beržo. Abi lyg eina, lyg neina, nesuprasi. Didžioji pasidairo, prisiglaudžia šonu prie mažosios ir stumteli priekin. Ši žengteli vieną žingsnelį ir

sustoja kaip įbesta. Didžioji perbraukia ūsais jai per žandą lyg padrašindama, mažoji kilsteli leteną, žengs, bet nė krust. Didžioji vėl stumteli šonu, vėl vienas žingsnelis...

Kad geriau matytų, Gilė patraukia šaką. Dabar kačių eitynė kaip ant delno. Abi stacionomis ausimis ir dar statesnėmis uodegomis; nesunku suprasti, kad mažoji trokšta tupėti ir nekrutėti, o didžioji varu varo su savimi. Šit vėl stumteli, jau du žingsneliai... stop. Didžioji paeina priekin ir atsigręžusi miaukteli kviesdama įkandin, bet mažoji nė iš vietos. Vėl pastumiama, jau du žingsneliai... vėl stop... stumtelėjimas... trys žingsneliai.

Kintą stebina ne tiek didžiosios katės, tai yra patino, atkaklumas ir patelės atžagarumas, kiek Gilės dėmesys. Spokso akis padėjusi, kad galėtų, pati stumtų, temptų patelę ten, kur reikia patinui... Turbūt nematė kačių poruojantis: patinas įsikerta nagais patelei į nugarą ir taip kandžioja, kad ši klykia kaip skerdžiama... kaip ant beržo... Nabagė jau žino, kas jos laukia, todėl spiriasi visom keturiom. Bent nebus suėsta kaip voras vorės... Visa gamta prikimšta sekso, net ir šiaudinė mergelė varvina seilę, išsidavė...

– Kac, kac! – padrašina jis kates ir stipriai, vyriškai apglėbia Gilę.

Didžioji katė atsuka į jį baimingai išplėstas akis, mažoji suakmenėja. Gilė paleidžia šaką ir atšlyja.

– Nereikia, – tyliai prataria.

– Kas čia tokio? – pasipučia Kintas.

– Mažoji, – pasitraukia dar toliau Gilė, – taip išgąsdinta, kad net suparalyžiuota, o motina ramina ją ir vedasi... po žingsneliuką... kokia kantrybė!

Kintas pasijunta it šaltu vandeniu aplietas.

– Aš maniau... pamaniau... – murma užsikirsdamas, – kad ir tave išgąsdins...

– Kas išgąsdins?

– Šuo.

– Koks šuo? – apsidairo Gilė. – Nematau.

– Sukiojasi už medžių. Jis ir išgąsdino mažąją. Vos nesudraskė, į medį įvarė, gerai, kad nuvijau... Vėl čia sukiojasi... von! – pačiupeš šakigalį sviedžia sodo gilumon.

Dabar susigėsta mergaitė.

– Matai kaip... – atsiprašomai murma. – Eikim iš čia.

„Priverstinis ar gynybinis? – mėgina įvertinti savo melą Kintas. – Ogi būtinas!“

Jiedu pasitraukia nuo kriaušės. Katės pasistabčiodamos tebebėdina.

– Jau penki žingsneliai, – suskaičiuoja Gilė.

Kintas žvilgteri aukštyn: langelis kybo kaip ant siūlo. Už keturkampės kiaurymės nejauki tamsuma, vėl suima nuojauta, lyg kas pasislėpęs tykotų.

– Matytum, kaip saulėje švyti tavo plaukai! Tuoj užsidegs, ir liksi su plike, – gėrisi ir juokauja Gilė. – Kai nusiplovei purvą – pažinti negalima. Klasiokės turbūt praeiti neduoda?

– Nei man jos galvoj, nei uodegoj, – atšauna Kintas, nors pagyrimas maloniai kutena. – Dėl to mane gražini, kad bjauri žinia iš patėvio? Turbūt su visu pulku čia ateis?

– Jis neateis.

– Ką?!

– Sakė, kad nelakstys paskui tave, kad ateitum pats. Tada pasikalbėsite dėl kelionės, raktų, dėl visko.

– Ššššienas, – sušnypščia Kintas.

– Jis labai prislėgtas, suprask. Čia tu pradingęs, čia Antosė mirė, išbalęs, užgriūtas. Visai nepiktai pasakė, nueisi, ir...

– Neisiu! – nukerta Kintas. – Pats gerai žino, kad neateisiu. Nė už ką!.. Negaliu! Ir daugiau neprašinėsiu kaip ubagas... Ką jam reiškė automobiliu... mano mamos automobiliu atvažiuoti, padėti raktus, piniginę ir nešdintis atgal? Bet ne! Karūna mat nukris! Reikia, kad aš kaip kirminas atšliaužčiau, iki žemės lankstyčiausi, atsiprašinėčiau prie visų... Jam nusispjauti, jog dėl Antosės aš pats kaip negyvas... jog pats per plauką galo negavęs... Užtatai kad... – spėja nuryti „našlaitį“, – posūnis.

Gilės pirštai neramiai sukioja karoliukus, akys bėgioja po žolę, lyg ko ieškodamos.

– O tu? – Kintas nesusituri ir jai neįgėlęs. – Jeigu iš karto būtum pasakiusi, kad neateis, jau dešimt kilometrų būčiau pėsčiom sukoręs! Betgi katės svarbiau! O kad aš... tiek to! – užraukia, prisiminęs mažakalbystės įžadą.

Vėl kietai sučiaupęs lūpas, nukreipia žvilgsnį į obelų viršūnes. Tik ant vienos matyti keletas obuoliukų, reikės nusiraškyti.

– Galėčiau, – kalto balsu prabyla mergaitė, – pati paprašyti ir atnešti piniginę su raktais. Pasakysiu, jog tu negali ateiti ir prašai per mane atsiųsti.

– Būtų... – „gerai“ pasilieka už dantų. Ryškiau nei filme Kintas išvysta patėvį traukiant iš piniginės ir dėlioiant ant stalo visas grožybes ir raudoną kaip burokas Gilę atšokančią ir bėgančią šalin. – Būtų blogai!

– Kodėl gi?

– Todėl... todėl, kad... kad patėvis niekins mane, kam savo tikslams išnaudoju nepilnametę. Mamai apskųs. Silvestrėlio tėtušiu.

– Koks čia išnaudojimas? Juk ir tu nepilnametis.

– Ne, ir viskas. Kietai.

Gilė suraukia kaktą, kažką įtemptai mąstydamą.

– Kur guli piniginė? – klausia.

– Mano lovoje po pagalve, o ką? – nutaiso naivų veidą Kintas.

– Paimsiu ir pati atnešiu... jeigu kitaip neišeina.

– Tu... rimtai?

Ji ryžtingai linkteli.

– Tai būtų per gerai! – Kintas nuoširdžiai sujaudintas.

– Juk ji tavo, nuosava, kas čia blogo, jeigu... Jėzau! – atšoka ir susiima veidą delnais.

Už poros žingsnių brinktelėjęs langelis lieka gulėti persikreipusiais rėmais ir suskilusiu stiklu.

– Ramiau! – šaltakraujiškai suspaudžia mergaitei alkūnę Kintas. – Nieko baisaus. Gerai, kad ant galvos neužkrito.

– Blogas ženklas, – atitraukia delnus Gilė.

Jiedu apsuka kampą ir sustoja prie užkalto lango. Kintas atlupa lentą ir skubiai įšoka vidun, idant kas nors nepastebėtų nuo vieškelio. Ten matyti tolstančių kačių uodegos, Gilė taip pat žengteli ton pusėn.

– Keliauk, – liūdnai taria Kintas. Kaip nemiela vėl pasilikti vienam, vėl laukti ir laukti – tegu jau tikrai paskutinį kartą! – Kada išeina paskutinis autobusas?

– Pusę aštuonių.

– Po septynių manęs čia nerasi.

– Betgi neturi pinigų bilietui.

– Pasakysiu, jog paklydau grybaudamas.

– Nei buto raktų...

– Tam yra stotis.

– Na ką tu!

– Viskas. Taškas.

– Tikrai ateisiu ir palydėsiu taku, kur niekas tavęs nematys, – tvirtai pažada Gilė.
– Oi, mindžioju bijūnus! – Pakelia kelis žiedlapius. – Vis tiek baigia nužydėti.

– Žadėjai parodyti savo džiovintas gėles, – primena Kintas.

– Tikrai nori pažiūrėti?

– Labai. Pats vos nepradėjau drugelių džiovinti, bet persmeigti pilvą... brrr!

– Ir aš negalėčiau, net gėlę skinti man gaila, žinau, jog tas pats, kas nutraukti galvą zylei, – karštai pritaria mergaitė, uždėdama delnus ant palangės.

Mažylio piršto nagas nulakuotas rausva bijūno spalva – vis dėlto neištvėrė, šypteli Kintas. Užtat nė vieno žiedo ant pirštų, rask tokią klasiokę! Ūmai kai ką prisiminęs čiupteli siaurąją kišenėlę: yra!

– Atversk delnus, – paprašo.

Gilė gūžteli pečiais, bet delnus atverčia.

– Užsimerk.

Ji taip kietai suspaudžia vokus, kad juodų blakstienų puslankiai lyg anglimi nupiešti.

Kintas padeda žiedą ant kairio delno:

– Gali atsimerkti.

– Oi!.. – Lyg pakerėta ji žiūri ir žiūri į žiedą, paridinėja ant delno ir atsargiai padeda ant palangės. – Gražus. Turbūt radai?

– Ką tu! Relikvija. – Kintas žiojasi pridurti: „Prosenelė iš Indijos parvežė“, bet... tiek to.

– Akutė kaip rasos lašas, – pasilenkusi įsižiūri vėl.

Kintas taip pat įsižiūri į viršugalvyje plistančius plaukus ir jau paglostys, bet ranka, įpratusi juos tik tampyti, nepaklūsta.

– Koks čia brangakmenis? – klausia mergaitė.

– Mėnulio akmuo. Užburtas. Jeigu naktį laikysi taip, kad ant jo kristų mėnulio šviesa, ir pasakysi savo norą – išsipildys.

Paėmęs mergaitės delną, užmauna žiedą ant bevardžio piršto, jausdamas, kaip ima kaisti jam ausys.

– Jis tavo, – paleidžia delną.

– Ir tokį stebuklą man atiduodi? O Kintai!..

– Tik nemanyk, – surūstina balsą Kintas, – kad noriu prisilai... prisigerinti. Arba papirkti kaip anie vijikai iš vadovėlio. Net jeigu žinočiau, kad neateisi, ir jau niekada nesusitiksime, vis tiek dovanočiau jį tau. Tik tau.

Dabar jau Gilės ausys ima kaisti.

– Koks tu geras, – sukužda.

– Tu dar geresnė, tūkstantį kartų. Šokoladėlį atnešei, kai badavau, slėptuvę parodei, pamaitinai, pabuvai, – susigraudina Kintas.

– Kad tik nepamesčiau, – pasukioja žiedą ant piršto mergaitė. – Ir ką atsakysiu paklausta, iš kur jį gavau?

– Sakyk, radau.

– Nenoriu meluoti. Kai sykį pameluoji, po to vėl gauni meluoti, ir galo nėra, ir susipainioji kaip musė voratinklyje.

Kintui šmėsteli lipniose voratinklio gijose spurdanti musė, ir iš pamokslėlio apie nekalto melo būtinybę telieka:

– Aha.

– Pasakysiu, jog tai mano paslaptis.

– Teisingai. Mudviejų paslaptis.

Ji pakelia akis, ir jūdviejų žvilgsniai susitinka. Kintą persmelkia jausmas lyg grimztų į skaidrų ir šiltą ežero vandenį. Gilės veidus išmuša raudonis.

– Kuo tau atsilyginsiu? – klausia.

– Savo sudžiovintą žiedą dovanok. Pasidėsiu atminimui.

– Kaip šokoladinį saldainį? – šypteli. – Atsinešiu visą sąsiuvinį, ir galėsi išsirinkti. – Ji vėl negali atsigėrėti žiedu: – Jeigu padėtum akutę ant rasakilos lapo, neatskirtum nuo rasos lašų. Saulėje ryškesnis, šešėlyje blyškesnis, mainosi. Kaip ir tavo plaukai: dabar tamsesni, vis tiek ypatingi.

– Kas iš jų gero? Visi iš tolo pažįsta... Nežinau, ką atiduočiau, kad kepurę atgaučiau! Pakabino patėvis savo kambaryje visiems ant akių, kad kaltę man verstų... Galėjau pasiimti, bet... tiek to! – skausmingai susičiaupia.

Gilė taip pat tyli. Gelsva sportinukė lyg didelis saulėgražos žiedas už lango. „Kas bus, jeigu nebesugrįš? – apsėda netikrumas Kintą. – Ims ir išdės Silvestrėlis jai visą teisybę apie kepurę? Tada neiškentusi prasiais apie pinigine, net parodys...“

– Ir dar tokį prašymą turiu, – dusliai sušnibžda. – Niekam kitam pinigines neduok!

– Būk ramus.

– O jeigu mėgintų atimti?

– Neduočiau, nors... padus svilintų, liežuvį rautų! Matai, – nusijuokia, – jau išmokau žiaurumus žiaurinti.

Jis nurimsta. Reikėtų dar kažką pasakyti. Šį tą svaraus, kad prisimintų, vėl susitikti norėtų, jei negalės ateiti. Ir kad juo tikėtų, nors kažin kas!

– Žinok, – prataria, – dar nė su viena mergaite taip gerai nesikalbėjau, kaip su tavimi.

– Aš taip pat, – prisipažįsta ji. – Tik su pusbroliu.

– Jeigu viskas prasidėtų iš naujo – jis žiūri tiesiai jai į akis – man tas televizorius ir Vilnius buvę nebuvę... Klajotume po miškus, pelkes, apžiūrėtume juodusius šaltinius, uogautume, gal žaltį aptiktume... surastume gegužraibę...

– Bet, – pagyvėjo Gilė, – dėdė Antanas to ir norėjo! Dėl to ir neatvežė spalvoto televizoriaus, kad tavo galva išsivėdintų nuo... užmiršau, kaip pasakė.

– Iš kur žinai?

– Amžiną atilsį Antosė Silvestrėlio mamai kalbėjo. Bet kai ėmei aikštytis, ji prašė maldavo, kad atvežtų spalvotą...

Taip, dabar jau pamena, kaip patėvis ir jam aiškino, jog būtina akims ir smegenims pailsėti nuo šito... kaip jis?.. virtualiojo niekalo. Atkirto jam taip, kad rankos nukaro it virti makaronai.

– Galėtum, – pasiūlo Gilė, – po savaitės kitos, kai viskas nurims, sugrįžti. Ir būtų taip, kaip sakei.

Kintas pamėgina įsivaizduoti save Antosės troboje, kur kiekvienas daiktelis, pradedant nykštukų kepuraitėmis, baigiant šventu paveikslu, primena jos gerumą ir jo atžarumą, dar Silvestrėlio nebylų sielvartą.

– Negalėčiau, – purto galvą. – Nebent kitą vasarą.

– Būtinai kitą vasarą! – užtvirtina Gilė.

– Bet iki tol susitiksime Vilniuje. Užrašysiu ant lapelio savo telefoną, adresą, mokyklą, o tu atsinešk savo, gerai?

– Kažkas kelyje!

Ji tūpteli už bijūnų krūmo, jis skubiai užtraukia užuolaidą. Pro kraštelį stebi: vieškeliu eina būrelis moterų. Ar tik ne Antosės apraudoti?

Kai kelias vėl tuščias, atidengia užuolaidą. Bet ir palei bijūną tuščia...

Jokios abejonės, kad Gilė sugrįš. Ir atneš, ko prašyta. Bent piniginę tikrai. Tik ar nepastebėjo kokia akis nuo vieškeliu šiaudinės sportinukės ir atitrauktos užuolaidos? Ar neatgrius neprašyti svečiai? Kintas apsivelka purviną palaidinę, paseilinę pirštą perneša purvo nuo jos ant skruostų ir kaktos. Prieš iškeliaujant

reikia būti ypač budriam! Pašnairuoja į krepšelį su cigaretėmis... ne, nerūkys. Viskas! Net noro nėra. Išsitraukia iš kišenės šratinuką, lakštelį popieriaus ir užrašo savo adresą, telefoną, pavardę, datą: 1995.7.3. Padeda vidur stalo, po akių, kad nepamirštų paduoti. Patogiai atsilošia ant sofos. Vėl – ir vėl! – laukimas. Jeigu jau dabar ne paskutiniausias, jeigu nelabasis vėl koją pakiš – pasaulio galas!..

Taip... Po kokio pusvalandžio ar valandos už lango sugeltonuos saulėgraža... šiaudinė saulėgraža, šypteli. Sugrįžta pokalbio nuotrupos, jos veido raudonis, pilkų akių šilima... Bailūnė, o įsidrąsino. O gal jis prisijaukino?.. „Koks tu geras, Kintai!“ Kintautas ir Jogilė – lemtas derinys, o laibas piršteli su žiedu – tikras likimo pirštas! Dabar jau aišku: dėl to likimas jį minkė mankė, už virvutės prilaikė, kad pasižintų, susibūtų, susijaukintų, juk sakė ji: nemoku su berniukais... Kai paprašė ją atnešti savo sudžiovintą gėlę – nušvito lyg žibintuvėlio aptvieksta. Mokykloje tokias labiausiai stumdo, pravardžiuoja ir nešvankiais žodžiais apmėto bernai, kad pasimėgautų matydami, kaip iki ašarų paraudonuoja. Tokį šiaudelių sulaužyti vienas juokas! Nuo šiol nagu jos niekas nepalies, tegu tik pamėgina, mirtinai susikibs!.. Šit papasakotų apie ją Ignui – bemat pasiūlytų sofą sandėliuke, mėšlius! Niekam, niekam nė pusės žodelio apie ją, savo didžiąją paslaptį!..

Kažkas už sienos bilsteli. O gal ant aukšto. Žiurkės, kur jų nėra...

Vos ji parvažiuos į Vilnių, jiedu susitiks. Nupirks ledų, ir abu patrauks... kur čia patraukus?.. nagi prie Vilnelės. Vaikštinėja pakrante, žvalgosi į akmeningą dugną, numeta vaflio gabalėlį antims... Tik šast prikimba du chuliganai. Vienam kumščiu į marmūžę, kitam batu į klyną, čiupt Gilę už rankos – ir aida į Gedimino kalną... Nieko daugiau nenorėtų, tik laikyti ją už delno su mėnulio akimi... apmeluota akimi. Bet nuo šiol nemeluos: metė rūkyti – mes ir melagystes. Apie tėvą pasakys, kad jau sugrįžo iš Paragvajaus ir apsigyveno Panevėžyje. Apie kepurę krūmuose –

kad ir pats jaučiasi kaltas, šiek tiek... Kitą vasarą abu prie Antosės kapo nueis, jis priklaups, pasimels ir atleidimo prašys... Ir su patėviu daugiau nesipyks...

„Tikresnis našlaitis už tave...“ Vėl siūbteli apmaudas. Kuo jis, Kintas, kaltas, kad patėvis nesugebėjo pasipasakoti taip, kad būtų išklaudytas iki galo? „Nepedagogiškas“, – pasak mamos. Syki, radęs kambarį prirūkytą ir išmėtytas ant stalo kortas (nespėta paslėpti), griebė savo grėbliais už pakarpos ir tol jį purtė, kol sužlebo ant kilimo kaip šlapias skudurėlis... „Rimtas, net per daug, – gyrė jį mama telefonu bičiulei, Kintui slapčia klausantis. – Vargo matęs, juodžiausio darbo nesibaido, kaime tetą turi, bus kur Kintui vasaroti. O ir aš nebebūsiu kaip prie grandinės pririšta, pasaulio pamatysiu, pas gimines paviešėsiu, pagaliau!“

Pririšta? Prie grandinės, tai yra jo, Kinto? Vos pareis iš darbo – ir jau taisosi į svečius. Mulkis tas patėvis, kad leidosi jos apvyniojamas aplink pirštą, senbernis, užtat... Nieko, nuo šiol juodu nesipyks, šiaip ar taip, abu našlaičiai, o ir kaimo troba jam priklauso... Koks puikumėlis bus čia kitą vasarą! Bastysis su Gile po girias, nusibels iki kabančio liepto, pasėdės ant akmens su meškos pėda, pamatys, kas per baubas tas akivaras... Retkarčiais ir Silvestrėlį pasiims, tegu...

Kinto kakta giedrėja, lūpų kampučiai džiugiai suvirpčioja. Priėjęs prie lango žvilgtėri laukan: toli vieškeliu lėtai šlubčioja vieniša moterėlė. Kad žinotų sekundės tikslumu, kada ten sugelsvuos jo mergaitės sportinukė!.. „Aš turiu savo mergaitę“, – sukužda, ir apima toks gerumas, kad norisi verkti. Dažniausiai tik iš piktumo verkdamo, o iš gerumo... nepamena, dar nepažino tokio savęs... kas čia?

Et, cyptelėjo prasiverdamos kambario durys. Skersvėjis. Siūbteli rūkalų kvapas. Kintas apsižvalgo aplink. Kiek nešvaros, šiukšlių, nuorūkų... dar pamanyt, kad jo rūkyta. Gilė atlėks kuo anksčiau, norės savo gėles aprodyti. Įsiropš – nebūtų landūnė! – vidun, ims jas dėlioti ant apšnerkšto stalo... è, ne. Suglamžęs laikraščio

lapą, švariai jį nuvalo, betgi koks šiukšlynas aplink stalą!.. Atsinešęs šluotą, taip įsivaro šluoti, kad net rūksta. Pats sau šypteli: mamai akys iššoktų, juk neprisiprašydavo, kad bent savo kambarį sutvarkytų... Baigęs švarinti, padeda vidur stalo lapelį su savo adresu ir įskilusią vazą. Gal bijūną pamerkti?.. Ir kad tik nepamirštų pats apsišvarinti... Tik pamatys Gilę artėjant – šmaukšt prie šulinio, spės ir į veidrodį pasižiūrėti. Juk atsisveikins ilgam, tepalieka kuo patrauklesnis šitas... įvaizdis... O prie stotelės, jau išsiskiriant, jai pasakys: „Ačiū, kad esi!“ Girdėjo senyvą poną tokiai pat poniai šitaip tariant, vos nesprogo juoku, bet Gilei – kas kita, tiks. Ir patiks.

– Ačiū, kad esi, – ištaria balsu.

Išgirstų Ignas ar Vaidas – pamanytų, jog supsichavo. Tokie!

Šiukšles išpila į kibirą su pele, vis mažiau dvoks. Žvilgteri pro virtuvės langą: tuščia, tik... kodėl kabliukas užkabintas? Rodos, atkabintą paliko... Šklirozė.

O kambarys dabar visai kitoks, smagesnis, giedresnis. Dar sykį parepetuos:

– Ačiū, kad...

Kas čia vėl? Šalimais lyg sugirgždėjo... Kintas įtempia ausis. Grįžta jausmas, kad jį seka – kaip tada, iš po kriaušės žvelgiant į aukšto langelį. Gal koks valkata užsibuvęs? Arba... Silvestrėlis. Net labai gali būti, jog Silvestrėlis! Kam kitam rūpėtų jį sekti? Apsimetė išvažiuavęs, pritykino prie malkinės, nusiklausė apie Stonkų namą ir atidūmęs pasislėpė... Jis, tik jis! Kodėl aukšto langelis atsilapojo kaip tik tada, kai jiedu su Gile už keleto žingsnių šnekučiavosi? Rūpėjo šnipukui, kad nė vienas žodis pro ausis neprasprūstų... O atsistojus arčiau – trinkt! Tyčiomis numetė langelį, kad persigandusi pusseserė – žinoma, bailūnė! – kaip zuikis spruktų namo. Atsirado angelas sargas! Tykojo, kada jis, Kintas, puls mergaitę

glamžyti, bučiuoti ir dar kai ką... Ilgą nosį gavo: nė pirštu jos nepalietė, tik šnekučiavosi kaip brolis su seserimi...

Bet kaip jis ant aukšto be kopėčių užsikabarojo? Kaip nusikorė žemyn? Gal virvė tįso, kurios iki šiol nepastebėjo?

Kintas plačiai atveria virtuvės duris, įleisdamas kuo daugiau šviesos. Tačiau ir be jos matyti kopėčios į atvirą angą lubose. Nors aišku, jog tai Silvestrėlio pramonė, bet nugara nubėga šaltukas. Tai štai: įlipęs įtraukė kopėčias viršun, o nuleidęs nulipo žemyn. Slankioja kažkur čia pat, lipa ant pėdų... matė šluojant grindis, girdėjo: „Ačiū, kad esi...“

„Ak, šunsnukis! Ak, pasalūnas!“ – sugniaužia kumščius.

– Gali nesislėpti! – sušunka per visą trobą. – Žinau, jog tu čia!.. Išlįsk, gyvate!

Jokio atsako.

– Silvestrėli! Kitas spirtų tau į...

„Nereikia! – susivaldo. – Juk pusbrolis mano mergaitės. Verčiau gražiuoju. Viską galima pasiekti gražiuoju.“

– Gali nesirodyti, – taria taikiu balsu. – Bet žinok, aš greit išvažiuosiu, vos Gilė piniginę atneš, išvažiuosiu autobusu.

Nė garso. Reikėtų patikrinti spintą, palovę, užpečkį virtuvėje, bet... nedrąsu kažko. Grįžta į kambarį, sėdasi ant sofos. Greičiau Gilė ateitų... Gal pačiam išeiti ir lauke jos palaukti? Tos kopėčios...

Girgžteli – čia pat, už pravirų durų. Kintą užgula negerumas, net baimė, kaip tada, pirtyje, baldantis žiurkei... Pati ranka siekia krepšelio, ištraukia pradarytą

pakelį. Ne, nerūkys, tiktai pauostys. Kodėl tik dvi cigaretės? Aiškiai pamena: buvo keturios... kaip čia dabar? Ir anas šviežių rūkalų kvapas... jo cigarečių kvapas... Juk Silvestrelis nerūko! O užkabintas kabliukas?

Ūmai užvaldo viena mintis: bėgti! Pulti pro langą, kol nevēlu!

Sugriebia krepšelį, tyliai, ant pirštų galų nutipena prie lango. Staigiai atmeta užuolaidą, atmuša lentą, kelia koją...

Ir ranka, kieta, kibi kaip patėvio, sugriebia už kelnių diržo ir trūkteli atgal...

Vyriškis su juosva megzta kepure ir tamsiais akiniais patogiai sėdi ant sofos ir vieną po kitos dūmija Kinto cigaretes. Iš palaidinės kišenės kyšo mažytis tranzistorius. Ant stalo išversta visa, kas buvo krepšelyje. Kintas pasodintas ant mažo suoloelio. Delnais įsitvėręs į jo kraštus ir nudūręs akis, stingso kaip medinis. Laikas tarytum sustojo. Viskas jame apmirę, jokios minties nei valios priešintis. Lyg kas būtų iščiulpęs gyvybės syvus, kaip musei voratinklyje.

– Nu? – suragina nepažįstamasis.

Kintas dar žemiau nudelbia galvą.

– Ar žinai, kas aš?

– Nnneee... – išmykia.

Pažvelgti į vyriškį siaubiau nei naktį į žiurkę: iškart atpažino iš anos nuotraukos laikraštyje.

– Senas alkoholikas, va kas.

- Visai nesenas, – įtaikiai sumurma Kintas.
- Pats nesenas, bet kaip alkoholikas – senas, supratai, gluše?
- Supratau... dėde, – romiai atsako Kintas. Krepštelį viltis: jeigu iš karto nenudobė, neprimušė, gal paleis?
- Alkoholikas, benamis. Žmona išvarė. Rausiausi sąvartyne, o dabar voveruškas renku ir parduodu, čia tik pernakvoju, supratai?
- Labai supratau, dėde.
- O tu ko įlindai?
- Aš, dėdyte, kaime svetimas, nieko nepažįstu, tik prieš porą dienų patėvis atvežė, bet nenoriu čia likti ir jau šįvakar išvažiuoju, kaip Dievą myliu!
- Baisiai mane išgąsdinai, šūdžiau! Žinai dėl ko?
- Nežinau, dėdyte.
- Pamaniau, jog įlindo zekas pabėgęs... girdėjai apie tokį?
- Ničnieko, dėdyte.
- Čia pranešė, – baksteli į tranzistorių. – Pasislėpiau ant aukšto, drebu kaip kiškis, o čia pirziukas, vaikigalis.
- Taip, dėdyte, aš dar vaikas, paleiskit.
- Geras vaikas! Kiek apie tave pritriūbyta! – vėl baksteli. – Bėglys, skenduolis, savižudis. Ko vedžioji visus už nosies, šūdžiau?
- Nevedžioju, tik atgal į miestą noriu, dėdyte.

– Tai ir važiuk, ko čia sėdi? Malasi dėl tavęs čia policininkai, medžiotojai, malūnsparnis... uch tu? – užsimoja kumščiu.

Kintas susiriečia laukdamas smūgio, o nesulaukęs vėl meldžia:

– Dabar pat einu ant plento ir važiuoju į miestą, ir jums bus ramiau...

Vyriškis stojasi, paima kėdę ir atsisėda šalia lango, pro užuolaidos kraštą pažvilgčiodamas į kelią.

– Sėsk čia, – mosteli priešais save.

Kintas atsistoja, kelia suolelį, žengteli...

„Trenkiu jam suoleliu, šoku virtuvėn, iš ten laukan!“ – nusprendžia, tačiau įremti į jį tamsūs akiniai atima ryžtą. Sėdasi priešais ir įsidrąsina pakelti akis. Vyriškis smulkaus sudėjimo ir tiek liesas, kad visur išsišovę kaulai, styri smailus gurklis, atsikišę rankų krumpliai.

– Kas jums naudos iš manęs, dėdyte, paleiskit, juk aš nė cento neturiu.

– Merga atneš.

Kintas vos nenugriūva nosimi į grindis. Žino! Kurgi nežinos, jeigu pats per visą namą apskelbė. Štai ko sėdi prie lango ir mēto akis į kelią, nevidonas...

– Tikriausiai neatneš, neateis, dėdyte. O jeigu jau ateitų, paprašysiu, kad įmestų piniginę pro langą ir bėgtų sau. Nepamatys jūsų, ir aš neišduosiu, žodis!.. Tinka, dėdyte?

– Gana tų dėdyčių! Vacius aš! – vėl žiūri į lauką vyriškis.

„Pašoku, griebiu vazoną, trinkt per galvą ir virtuvėn...“ – kilsteli užpakalį Kintas, ir bemat susuka vidurius.

Vacius atsigręžia, suraukia nosį:

– Bjauriau už šešką. Apsišikai?

– Viduriuoju... žarnų liga, dė... Vaciau. Reikia į tualetą.

– Laukan?

– Laukan... nebegaliu...

– Gudrus!.. Stokis! Rankas aukštyn!

Kodėl? Ką jam darys? Peilį smeigs?

– Kas pasakytą?! – paleidžia keiksmų krušą Vacius.

Kintas iškelia rankas, Vacius apiplekšnoja kišenes, nusega laikroduką...

„Delno šonu per gurklį, keliu į pilvą, kūliu pro langą...“ – įsitempia Kintas.

– Marš virtuvėn! – gauna įsakymą.

Jau keletą minučių Kintas sėdi ant pamazgų kibiro. Karts nuo karto sustena, ne tiek iš reikalo, kiek dėl viso pikto. Vacius ir čia prie lango, iš kur matyti dalis vieškelio ir tako atsišakojimas.

– Jau? – atsikreipia į Kintą.

– Dar ne... neišeina, kai kitas mato.

– Nori, kad visai nusigręžčiau?

– Būtų gerai, dė... pone Vaciau.

– Pats nusigręžk... – priduria šlykštų keiksmą.

Kintas persikelia į kitą kibiro pusę. Dabar prieš nosį krosnies durelės, po jomis krūva pelenų. Pelenai! Sviestum į akis – apžlibtų. O jei, sako, sumaišytum su druska – amen! Ant stalo puspilnis dubenukas to gero.

Kibiras platus, geležiniai kraštai rėžiasi į sėdynę, pasijudinsi – ir nuvirsi su visom pamazgom. Sėdėti įmanoma tik laikantis rankomis už kraštų. O iš žarnyno niekas neina, lyg kamščiu kas būtų užkimšęs...

– Ilgai dar stenėsi?

– Vieną minutę.

Kintas vėl sustena, o akys neatlimpa nuo pelenų. Kažin ar pastebėtų Vacius, jeigu grybštelėtų saują?

– Viskas! Baik!

Keldamasis Kintas įsiremia viena plaštaka į pelenus ir sugriebia nemažą krūvelę. Maudamasis kelnes suberia ją kišenėn ir eina prie stalo. Už lango pasigirsta lojimas.

– Vėl tas šuo padūko! – prikiša veidą prie stiklo Vacius, ir to pakanka captelėti žiupsniui druskos. Įkiša kišenėn ir apgniaužia su pelenais... pasiruošta!

– Į kambarį! – sukomanduoja Vacius atsigręždamas.

Prakeikimas! Taigi akiniai! Nepagalvojo apie juos... Lyg du skydai dengia niekšo akis. Panašiais akiniais pats nosį pasibalnodavo lupdamas iš pirmokėlių monetas, kol vienas praeivis nutraukė ir sutraiškė batu.

– Kokie keisti jūsų akiniai, – prataria.

– Užkliuvo? – išsišiepia Vacius, atverdamas švarplę tarp viršutinių dantų. – Nori akis pamatyti? Uch, padla!

– Visai ne, – ginasi Kintas. – Man tik nejauku... nieko.

Virtuvėje daug šviesiau nei kambaryje, aiškiai pasimato daugybė raukšlių raukšlelių Vaciaus veide. Nelyginant voratinklio rezginys, o vorai-akys tykoja už neperregimų stiklų...

– Pone Vaciau, – maldauja Kintas, – paleiskit mane, juk negrįšiu, negaliu grįžti į kaimą, ten mirė senutė, visi sako, kad per mane... eisiu tiesiai į plentą...

– Atgal! – rikteli Vacius, ir Kintas nei gyvas, nei miręs tipena į kambarį, laukdamas spyrio į nugarą ar peilio tarp menčių, ar virvutės ant kaklo...

Vėl jiedu sėdi prie lango vienas prieš kitą. Vaciumi nusegant laikrodžią, Kintas spėjo žvilgterėti: beveik šešios. Taigi dabar jau po šešių. Gilė jau galėjo apsisukti, netrukus turi pasirodyti, kad spėtų gėlių žiedus išrodyti ir stotelėn palydėti... Jau jau sugeltonuos vieškelyje, tekinomis taku, užsikvemp ant palangės, o tada... tada... Jeigu jau jis, Kintas, susileido iš baimės, ji visai paklaiks, nualps... Pelenais į akis, tik pelenai išgelbės!

– Sakai, negrįši į kaimą? – Vacius prisidega naują cigaretę.

– Kaip Dievą myliu! Net ir norėdamas negaliu grįžti! – Kintui sušvinta viltis.

– Našlaitis, sakai?

– Tikrų tikriausias!

– Skriaudžia?

– Kas tiktai gali. Niekas nesigaili. Nors jūs pagailėkit... Vaciau, pone.

– O manęs kas gailės? Tu mat našlaitis, o aš kas? Pamestinukas! Išmestas kaip šiukšlė! Supranti? Nei tėvo, nei motinos, nei patėvio, nei pamotės, nei senelės, nieko... eech! – Iš po vieno stiklo išrieda ašara ir pasislepia raukšlės gilumoje. – Valstybė – mano mamelė, sąvartynas – mano nameliai!

– Dėde, jūs poetas!

– Ša!

Vacius pašoka, atidžiai pasižvalgo pro užuolaidų kraštą ir nurimęs sėdasi. Kintas vėl apžiūri liesą kaip šakalys figūrą. Nei kriminalinėse juostose, nei trileriuose tokio sumauto banditėlio nėra regėjęs. Bent neprisimena. Ten visi miklūs, stiprūs, išradingi, veikia žaibiškai, nesiterlioja su aukomis kaip šis, nebent su gražiom panelėm... Gal psichas?

– Tu, – Vacius pūsteli dūmus į Kintą, – pabėgai iš dyko buvimo, perdi nuo apsirijimo...

Reikėtų vėl pagirti už gerą rimą, bet... tiek to.

– O aš pabėgau, kad nenukeptų... kad nenukeptų sąvartyne, kaip šunelio paskutinio.

– Pone Vaciau, jūs poetas su mūza! – karštai patikina Kintas.

– Tyliau!.. Mūza... buvo tokia. Pilną sąsiuvinį primūzijau.

Vacius ilgesingai atsidūsta, ir Kintas pro rūkalus užuodžia alkoholio tvaiką. Štai dėl ko skiedaliojasi... Tuo geriau. Reikia sekti kiekvieną jo judesį, ir vos atsiras proga... Šit pasikaso nugarą... ilgai žiovauja, matyt, neišsimiegojęs – irgi tuo geriau... sugriebęs užuolaidos kampą šnypščiasi nosį... pirmyn! Kintas pasvyra į priekį, apgniaužia kišenėje pelenus... vienu kumščiu per akinius paukšt! kitu – pelenus švyst! spyris, virtuvėn liuokt!.. Ir jau, žemės nesiekdamas, lekia vieškelio link... priešais gelsva sportinukė... čiumpa glėbin, apsuka, ir abu...

– Atsakyk, jei klausiu! – stukteli į kelį bato kulnas.

– Kas, kas? – negali atsikvošėti Kintas.

– Kur motka?

– Išvyko pas pusseserę į Au... – stop! Manys, turtuoliai, turi giminių užsieniuose, išpirkos pareikalaus, negavęs ausį nupjautą nusiųs... – Au...

– Ne lok, o atsakyk! Ko uodegą raitai?

– Pilvas, – susiriečia Kintas. – Mama porai dienų pas pusseserę... kaime... Aukštaitijoje.

– Nepūsk arabų! Greitai sakyk kaimo vardą!

– Juodieji Akivarai.

– Mat kokių būna, – patiki Vacius. – O patėvis kur?

– Čia, poryt tetą laidos.

– Jooo... – kažką spręsdamas, susimąsto Vacius. – Ką veiksi sugrįžęs į Vilnių?

Pakvimpa laisve!

– Oi, darbų iki kaklo! Skaitysiu knygą apie Lietuvos kunigaikščius, tvarkysiu butą...

– Nebijosi bute vienas?

– Ne mažiukas, ko čia? – išpučia krūtinę Kintas. Likimas suturėjo saują su pelenais, ir dabar viskas krypsta į gera.

– Aha... Greitai pana ateis.

„Kažką rezga“, – knysteli įtarimas Kintui.

– Jokia ji pana, dar vaikas. Kažin ar ateis.

– Koks vaikas, jeigu sužadėtinė? Pasakysi, kad paliktų raktus, piniginę ir nešdintųsi.

„Viską, viską girdėjo, parazitais!“ – apsiblausia Kintas.

– Pasakysiu žodis žodin, – pažada.

– Lauki panos, o apskretęs kaip... – riebus keiksmazodis.

– Gerai, kad pasakėt, – rankove valosi veidą Kintas.

Vacius taip pat valo, tik akinius. Galva pasukta į šoną, akys be skydų, pergręžtas kaklas prašyte prašosi kirčio į miego arteriją. Auksinė proga!.. Pelenų gniužulas vėl delne, kitas delnas tarsi geležtė, pėdos įspirto į grindis, visas kaip spyruoklė, jau!.. Užpakalis kilsteli ir... klesteli atgal. Vis tiek nieko neišeis. Baigsis tuo, kad iš jo,

Kinto, šlapia vieta teliks. Kalėjime tokie išmoksta pirštu plytą perskelti. Verčiau pataupys pelenus Gilei apginti, svarbiausia – ją gelbėti, o pats... tiek to.

Vacius atsistoja:

– Nori susitarti gražiuoju?

– Žinoma! Labai! – Kintas taip pat stojasi.

– Tai darome šitaip: paną pasiunti atgal. Tada imam po kašę ir miškais į plentą. Tik ne šitą, o tą, kur toliau. Ten autobusai viens po kito. Sėdam. Vadini mane tētušiu, aš tave sūneliu. Niekam nieko. Vilniuje aš į savo sąvartyną, tu pas savo kunigaikščius. Fain?

– Labai fain.

– Sėsk, – mosteli į sofą Vacius.

Prieš sėsdamas Kintas akimis aplaksto stalą: cigaretės, žibintuvėlis, saldainis, peiliukas, užrašų knygutė, o lapelis su jo adresu?

– Gulk! – vos atsisėdęs gauna įsakymą. – Ištiesk kojas!

Ką?! Kintas sustyra. Tai toks „gražiuoju“? Pažaidė kaip katė su pele, o dabar krumplėti pirštai mikliai atsega jam kelnių diržą... ir susilauks to, kuo apmelavo patėvį...

– Dėdyte, – suinkščia, – nereikia... nepilnametis...

– Užsikimšk, durniau! Kas tokių smirdžių... – užbaigia Vacius keikalais, traukdamas jam iš kilpų diržą.

Kintas bejėgiškai suaiksi. Vacius pasilenkia, degtinės kvapas tvoksteli dar stipriau. Suglaudęs Kinto kojas, suveržia diržu kulkšnis, po to išsitraukia iš kišenės virvagalį ir suvyturiuoja už nugaros rankų riešus. Atneša iš kito kambario patalynės apklotą ir užmeta iki pečių.

– Pasakysi, kad sergi. Kad paliktų, ką atnešė, ir von! Kai išsinešdins, darysim, kaip tarėmės.

Vacius vėl prie lango, sėdi, rūko, pažvilgčioja. Kintui bent tiek lengviau, kad Gilė tikriausiai neįklius. O kas laukia jo? Tas nugvelbtas nuo stalo adresas... Žino, kad butas tuščias, o jeigu dar atneš raktus... Tada jį, Kintą, į rūšį po kilimėliu, kur niekas nesuras, kur gyvas supus užkimšta burna, o pats į miestą...

O kas, jeigu Gilė, landūnė, mėgins įsigauti vidun? Ir – tiesiai į lapas banditui su peiliu? Jeigu malkinės durims prasivėrus vos nenualpo, tai čia... Kintas prisimena skaitę apie medžiotojo pasigautą stirnaitę – nuo išgąščio jai taip pašėlo tvaksėti širdis, kad nusibaigė ant rankų...

„Dieve! Angele! Marija! Antose! Likimo piršte! – šaukiasi. – Sulaikykite ją! Neleiskite čia! Šėtone! Krauju pasirašau!“

– Ateina, – praneša Vacius. – Nesicacink. Varyk kaip šunį, spjaudyk, koliok matais, bezdėk... Jeigu išduosi – mergą vis tiek pagausiu, o tau – kajuk! – švysteli peiliu.

Pats prisiploja prie sienos palei langą, iš tos pusės užsistatydamas aukščiau staleliu ir vazonu su nutįsusiais lapais. Akiniai įbesti į Kintą, idant matytų kiekvieną lūpų ir akių krustelėjimą.

– Kintai!

Girdėti ją tankiai alsuojant: bėgo iš visų jėgų, kad spėtų aprodyti savo gėles.

– Kintai, Kintai!

Jis neatsiliepia. Rusena menkutė viltis, kad, nesulaukusi atsako, nubėgs.

– Kintai! Tu čia? – Stuksenimas į lentą.

Tamsūs akinių stiklai it išplėsti vyzdžiai įbesti į jį. Kaip žiurkės pirtyje. Sugrūmoja kumštis: atsiliepk!

Stuksenimas į duris, į kitus langus, vėl į šitą:

– Kintai, kur dingai? Atsiliepk!

Neatsilieps, ir viskas. Nugrėžia galvą, kad nematytų tamsiųjų stiklų ir kumščio.

Dunksteli atlupta lenta. Ilgokai tylu. Kad ir landūnė, neatmeta užuolaidos, neįkiša galvos. Gal nujaučia pavojų?

– Kintai, atnešiau viską, ko prašei!

Ek... gaila. Vacius be garso žiopčioja, reikalaudamas atsiliepti, rodo peilį. Pats atsiliepk, mėšliau! Ir kaip čia yra, stebisi Kintas, kad juo pikčiau graso, juo mažiau baisu. Iš teisybės, ne jam, Kintui, o Vaciumi turi degti kailis: grįžusi mergaitė būtinai išpasakos, kur Kinto slėptasi ir pradingta, o tada visi čia supuls ieškoti... Kad tik nepraskleistų užuolaidos, nepažiūrėtų... Kintas pakiša galvą po apklotu: nėra, nėra čia manęs...

– Aū!.. Kur tu? Atsiliepk arba einu namo!

„Ir eik, eik greičiau! Von! – varo ją mintimis Kintas. – Neškis atgal raktus, piniginę... ojetau!“ Juk parsinešusi atsegs, jo adreso ieškos ir suras... viską suras!

Užgynė kam kitam piniginę duoti, bet neužgynė, nesumojo užginti jai pačiai atsegti! Regi išplėstas iš pasišlykštėjimo akis, girdi goktelėjimą, lyg į mėšlą įklampus... Ne, ne!

– Aš... čia... – sušvokščia.

– Pagaliau! Ko neatsiliepei, kai šaukiau?

– Buvau palindęs po kaldra, negirdėjau... Man bloga.

– Vėl viduriuoji? – susirūpina mergaitė.

– Siaubingai. Turbūt dizenterija. Neik čia, užkrėsiu.

Vacius pritariamai linkteli. Užolaida lekia į šoną, abi lango pusės atlapojamos, ir iki pusiaujo pasimato Gilė. Ta ir lyg ne ta. Plaukai užkelti ant pakaušio, puošni bliuzelė su raukčiukais, tik karoliai tie patys. Akys, lūpos, net nosis trykšta džiaugsmu.

– Va piniginė! – iškėlusi rodo.

– Mesk čia.

Piniginė minkštai šlepteli ant apkloto.

– Ačiū, kad atnešei... O raktų nėra ir nereikia! – įsakmiu balsu taria Kintas: gal supras?

– Ogi va! Ir dar va, – vėl žvaliai užsimoja, ir šalia piniginės žvangteli raktų ryšelis, šlepteli kepurė.

Vacius pastato nykštį: liuks!

Kintui nupuola širdis. Kodėl, kodėl, atgavęs piniginę, nesukliko: bėk, lėk, banditas čia!..

– Etažerėje radai? – klausia.

– Nebuvo. Dėdę Antaną paprašiau. Pasakiau, jog tau reikia. Slėptuvės neišdaviau, žodis! Padavė man ir prašė tau pasakyti, kad grįžus mamai iš Australijos...

Kinto akys susitinka su juodais vyzdžiais: tokia tavo Aukštaitija?..

– ... jis išsikraustys. Visai.

– Išsikraustys?.. Visai?..

Dar vakar išgirdęs šią žinią, būtų iki dangaus pašokęs iš džiaugsmo, o dabar... lyg muilą prarijęs.

– Atnešiau mėtų arbatos nuo vidurių... prieik.

– Negaliu pasijudinti... Padėk ant palangės.

Vacius linkteli: teisingai.

Gilė persilenkia ir nuleidžia pintinėlę ant grindų.

– Pati sugirdysiu, kad nepasijudini, – įsiremia delnais į palangę, ruošdamasi išokti vidun. Ant piršto sublyksi žiedas.

– Ne! – užrinka Kintas. – Čia negalima! Atgal!

Lyg negirdėjusi permeta vieną koją ir jau sėdi ant palangės raitomis. Kintas atsikrenkščia spjauti, bet sulimpa gomurys. Porą riebių matų – ir išgrius laukan...

– Ką tu šnabždi? – permeta ji kitą koją.

Tuoj optelės ant grindų. Lenda lyg musė į voratinklį...

„Bėk, dumk, šok laukan...“ Kintas pridurs burtažodžius, bet... kokie jie?.. užkrito...

Jau eina prie sofas. Apsivilkusi ilgą dailų sijoną, apsiavusi aukštakulnius batelius. „Pasidabino atsisveikinimui“, – su kartėliu pamano Kintas.

– Ką tu padarei, – vos nepravirksta. – Aš visas dvokiu.

– Negaliu tavęs tokio palikti, – sako sėsdamasi šalia.

Kintas prisitraukia prie sienos ir atsiremia į ją nugarą. Apklotas nusmunka iki alkūnių. Vacius spėjo užlįsti už stalelio nuo sienos pusės, iš už vazono kyšo tik vienas akinių stiklas.

– Gerk, – prikiša Kintui prie lūpų stiklainį su mėtų arbata mergaitė.

Jis glebiai krato galvą.

– Kai tu atsiradai, tai dabar visos kalbos apie pabėgusį kalinį, – pasakoja naujienas Gilė. – Moterys neina grybauti, o vyrai tik su peiliais.

– Gal jis pats visų bijo, – užsistoja Kintas. – Gal pamestinukas buvo, be tėvų augo, neturėjo ko valgyti, dėl to apsivogė ir įkliuvo.

– Ne dėl to, – papurto galvą Gilė, tačiau nepasako dėl ko. Ir taip aišku.

– Išgerk bent pusę, – vėl prikiša jam prie lūpų stiklainį.

– Išgersiu viską, jeigu tuoj pat išėisi per virtuvę.

– Kodėl?

– Ten... ten langas žemesnis, o tavo sijonas ilgas... Sutarta?

– Taip. Gerkl.

Dideliais gurkšniais jis išmaukia viską iki dugno:

– Dabar eik!

– Atnešiau ir bulvių su grietine.

– Ne! Išsik! Žadėjai!

– Tarėmės, kad palydėsiu iki autobuso, – primena.

– Apkrėsiu! Dizenterija! Išsik pagaliau! – vos nerėkia Kintas.

– kažkas čia ne taip... – ima įtarti mergaitė.

– Nešdinkis!

Ji atsistoja, žengteli. Su aukštakulnėmis basutėmis, užkeltais plaukais ir ilgu sijonu atrodo aukštesnė, vyresnė ir už šiaudą plonesnė.

– Bent sąsiuvinį pažiūrėtum, gėlę išsirinktum, – nedrąsiai pasiūlo.

– Pažiūrėsiu... po valandos...

– Tai tu neišvažiuosi? – apstulbsta.

– Turbūt ne... pati matai, nepajudu. – Kintas mirkteli jai kaire akimi, kurios nemato Vacius. Galgi supras, kad įkliuvęs? Gal išėjusi susigaudys, kodėl stingsojo kaip surakintas, pabėgusį kalinį prisimins...

– Po valandos sugrįšiu, vaistų atnešiu, – pažada Gilė.

– Gerai. O dabar eik, eik, pro virtuvę!

– Einu, tik paliksiu tau sąsiuvinį, kad išsirinktum...

Staigiai pasisukusi žengia prie lango, kelia nuo grindų pintinėle, gręžiasi į staliuką...

Kaip ir tada, ant aukšto, Kintą persmelkia jausmas, kad iš kūno išlekia dvasia, tik šį sykį be garso. Užtat itin garsiai suskardi:

– Oi!

Ir:

– Nu, panele...

Užuolaida užtraukta, langas uždarytas, lenta įbesta. Vacius baigia tuštinti stiklainį. Smiliumi išgraibo bulvių ir grietinės likučius. Matyt, nepasisotino, nes čiumpa nuo stalo saldainį, atvynioja ir lošteli.

– Kas čia per velnias? – atsigręžia į Kintą. – Savo šūdą įvyniojai?

– Ne savo... vištos... – Kintas prasmegtų skradžiai. – Čia... čia žaidimas toks... atsiprašau... – kaltai žvilgteri į Gilę.

– Uch, tu! – nuteškia „saldainį“ Vacius. Priėjęs prie lango, pažiūri laukan, po to paima nuo patalynės raktus, piniginę, susikiša kišenėn.

„Kaip į šulinį“, – palengvėja Kintui, nors ir gaila pinigų. Jis tebesėdi atsirėmęs į sieną, surištomis už nugaros rankomis. Vis labiau gelia riešus, bet neatitraukia akių nuo Vaciaus. Gilė pastatyta prie kitos sienos, priešais sofą. Galva nuleista, plaukai užkritę ant kaktos, pečiai nusvirę – regis, tuoj tuoj kniubs ant grindų.

Vacius stabteli šalia jos. Stumteli kepurę aukščiau kaktos, įsistebeilija. Kintas įsitempia. Ką jaučia Gilė, jeigu atpažino jį pagal nuotrauką? Tegu tik ją paliečia – grius nuo sofos, kandžios, rėks, kad ir badomas peiliu...

– Sėsk, – pastumia mergaitei kėdę Vacius.

Nepakeldama galvos, ji nutupia ant pat jos krašto. Alsuoja taip tankiai, kad nespėja kilnotis jos krūtinė, ir Kintas vėl prisimena stirnaitę, kuriai persiplakė širdis.

– Nebijok, nesuėsiu, – Vaciaus balsas sušvelnėjęs. – Ne toks velnias juodas, kaip...

„Ar buvo bent vienas voras pagailėjęs musės?“ – smilkteli Kintui keista mintis. Gilė kaip sviro, taip tebesvyra žemyn, tuoj duosis kakta į grindis. Vacius pritraukia prie jos stalą ir užkelia mergaitės rankas. Ji tarsi vaškinė, lūpos praviros, žvilgsnis blausus it mėnulio akis ant delno, tebegniaužiančio sąsiuvinį.

– Patupėsit ir galėsit eiti sau, – pažada Vacius. – Ką sakau, tą darau. Nėr čia ko... – paieško pakaitalo keiksmožodžiui, – susileisti.

– Ačiū, pone Vaciau, – skuba dėkoti Kintas. – Gile, tikrai nebijok. Matai, nieko blogo man nepadare. Jis našlaitis, sakiau, pamestinukas, žiauriai prisikentėjęs... Vacius, ponas.

Ima suktis spėlionės. Atrodo, Vacius atsisako projekto „tėvelis-sūnelis“. Veikiausiai Gilę ir jį – surištus, užkimštomis burnomis – kur nors paslėps. Kur? Ogi rūsyje, po kilimėliu!.. Vienam ten trūnyti – brrr! O su Gile – visai kas kita. Tuo labiau kad jo vieno niekas čia nepasigestų, manytų – gavęs raktus, į Vilnių iškūrė. O dėl Gilės – viską išvers, pėdsekį šunį atsigabens... Ir štai: atkeliamas dangtis, tvyksteli prožektorius... Gilė susirietusi į kamuoliuką, prisidrebėjusi, užsižliumbusi... O jis? Tiesus, orus, guli veidu į dangų... tai yra į dangtį. Rankos pamėlynavusios nuo pančių, kojos sutinusios... Iš atkimštos burnos – nė garso. Viršuje stumdosi korespondentai, policininkai, medžiotojai – tegu, kuo daugiau, tuo geriau. Filmuoja, sekioja, nepasidalija, nors vieną žodį išpešti bando... O mokykloje!.. Bandos žioplių... „Skandalingasis“ nebetinka, per menkas... „Legendinis Kintas“ – pats tas...

– ... devyniasdešimt, – atsklinda murmesys.

Tai Vacius. Prie stalo, nugara į Kintą, skaičiuoja pinigus. Sudzingsi monetas... „Piniginė!“ – nudiegia Kintą.

– Tavo? – atsigręžęs rodo prezervatyvą.

Kintui užima kvapą.

– Nnne... – išspaudžia.

– O šitas? – išskleidęs piešinį, garsiai perskaito įrašą. – Uch, tu.

– Ne-e! – ginasi Kintas.

– A tai tavo?! – kyšteli prieš akis Gilei. – Atnešei, kad abudu... – šlykščiai išdeda.

Gilė krūpteli, atsilošia ir lyg pabunda iš miego.

– Ne! Ne! Ne! – klykia Kintas.

– Ša, perdyla! Užkimšiu burną, – pagraso Vacius ir, prišokęs prie lango, žvilgteri lauk. Grįžta prie stalo, meta akį į piešinį ir palinguoja galvą:

– Pirziukai, o ką išdarinėja!.. Man... mano bičiui prisiuvo dešimt metų už nepilnametės... o čia pati... Uch, sterva! – užsimoja ant mergaitės.

– Ne!.. Ji nieko... žodis! – rėkčioja Kintas. – Čia Igno! Ignas pakišo!.. Tyčia!..

– Nu, tu... – apsidairo Vacius, ieškodamas kuo užkimšti burną. Pačiumpa nuo apkloto kepurę ir – kad Gilė nepaspruktų pro virtuvę – užšauna duris skląščiu.

– Igno! – plyšauja Kintas ir pagąsdina: – Jo tėvas komisaras! Policijos!.. Atvažiuos!.. Ieškos!

Vacius sugriebia jį už sprando ir mėgina įgrūsti burnon kepurę, tačiau Kintas sukanda dantis, raičiojasi. Nepasiduoda ir sužnybtas už žiaunų, raunasi, kriokia... Ir, tiktai gavęs kumščiu į tarpuakį, suglemba ir leidžiasi pražiodomas...

Gokčiodamas nuo brukamo kamšalo, jis meta iškamuotą žvilgsnį į Gilę, bet... kėdė tuščia! Tik pasieniu lyg šešėlis slenka... lango link... jau prie užuolaidos...

– Vėl prismirdinai! – tūžta Vacius, o Gilė kartu su lenta virsta lauk – galva žemyn, kūliu, lygiai taip, kaip ketinta Kinto. Nejau pasiseks?.. Pašoko... „Greičiau!“ – stumia ją akimis Kintas ir susizgrimba išsidavęs: pastebėjęs jo žvilgsnį, Vacius kaip lūšis liuokteri prie lango, persisveria laukan... girdėti plystant sijoną... dunkstelint ant žemės lentą... Gilė įtempama atgal ir bloškama kambario gilumon. Atsitrenkia galva į indaują ir lieka gulėti nusmaktu iki blauzdų sijonu, o baltos kelnaitės it sniego kupstelis ant tamsių grindų...

Kintas užsimerkia. O, kad tai būtų tik siaubo filmas!.. Kartu nudiegia supratimas, kad per jo spoksojimą Gilė buvo pagauta. Ak, ne akis į langą, o ugnį į save kreipti reikėjo... raičiotis, daužytis, kriokti – ir dabar ji šaukdama lėktų į vieškelį, o persigandęs Vacius – į mišką...

Taip tai taip, bet... bet gal ne tiek jo žvilgsnis, kiek ilgas sijonas ir aukštakulniai viską pagadino? Basomis kaipmat būtų atsidūrusi prie lango, o kad kelnėta – kaip vijurkas išnėrusi lauk. Ale kur tau! Išsigražino kaip į pokylį, o visa kaltė jam... tik jam...

Vėl nudiegia supratimas: dėl žiedo pasipuošė, dovanoto...

Trinkteli atšaunama velkė. Vacius jau tempia Gilę iš kambario. Sijonas nusismaukia ir lieka gulėti ant slenksčio. Koridoriaus prietemoje suboluoja kelnaitės... jau virtuvėje.

„Į rūšį įmes, – viliasi Kintas. – Uždarys, ir daugiau nieko.“

Pasigirsta krintančios taburetės dunkstelėjimas... apversto kibiro čerkstelėjimas... trepsėjimas... keiksmas... gailus riktelėjimas...

„Tik ne tai... ne tai! – nustērsta Kintas. – Dieve, neleisk šito!“

Vėl keiksmas... kuktelėjimas...

„Dieve...“ – neberanda žodžių Kintas.

– Gelbėk mus nuo pikto, – išgirsta.

Tai Antosė. Stovi kaip tada virtuvėje prie lango. Atsuka į Kintą pilnas gerumo akis.

– Gelbėk mus nuo pikto! – be balso kartoja Kintas. – Nuo pikto... nuo pikto...
pikto...

Staiga orą perrėžia švilpesys – šaižus ir pratisas it garvežio. „Policininkas! – dingteli Kintui. – Tai jo švilpukas!“

Virtuvėje sušurmuliuoja.

Vėl švilpesys – dar šaižesnis, pratisesnis, o sieną sudrebina trenksmas, lyg į ją būtų rėžęsis anas garvežys. Susiūbuoja lempa, nuo jos nukrinta karojės voratinklis.

Virtuvėje čežėjimas, skubūs žingsniai, per koridorių perlekia skersvėjis – atidaręs langą, Vacius iššoko lauk.

– Stook! – sustunga storas balsas anoje pusėje. – Stook!

Užstoja tyla.

„Išgelbėtas? Nejaugi išgelbėtas?“ – negali patikėti staigia permaina Kintas. Akys įsisiurbia į langą. Jau jau policininko ranka atblokš užolaidą, sujuoduos revolverio tūta... Kinto veide atsiranda kankinio išraiška, iš burnos išsiveržia gargėjimas... ką čia dar?.. tiek to.

Bet užolaidą judina tik skersvėjis, ir niekas už jos nė krebžt.

Užtat virtuvėje randasi naujų garsų: šnibždesys, puodelio žvangtelėjimas (duoda Gilei atsigerti), žingsniai... Aišku: policininkas ten įlindo pro langą ir jau ateis čia.

Tačiau neateina. Keista... O gal... jokio policininko nėra? Tai kas švilpė?.. Nagi jis, Silvestrėlis, savo archeologiniais kapliais!.. Pasekė išsidabinusią pusseserę ir liko stebėti iš atokiau, gal įsikoręs į medį. O kai pamatė ją verčiantis pro langą ir įtempiamą atgal – atskubėjo, susirado kuolą ar akmenį ir...

Kintą suima negerumas. Ne tokio išvadavimo tikėjosi, ne. Kad kaimo vaikėzas... vienui vienas... plikomis rankomis... be karatė... tiktai gudrumu ir drąsa... Trys zuikiai vienu šūviu: išgelbsti pagrobtą mergaitę... išrūko iš slėptuvės nepagaunamą nusikaltėlį... išvaduoja visų ieškomą prapuolėlį, suvystytą kaip kūdikėlį... Tai springs pagyromis radijas, policija, Lietuvos mamos... Apipuls korespondentai, rodys jo snapą televizija, prezidentas medalį užkabins...

Apmaudas auga, širdis kunkuliuoja. Ko taip ilgai malamasi virtuvėje, ko neskubama jam padėti? Juk nežino, ar begyvas, ar nesužalotas, kraujais nepaplūdęs, gal net pasmaugtas, išprievartautas... Ak, beje, daikčiukai ant stalo! Reikia kuo greičiau paslėpti, kol nevēlu. Juk dėl jų palaikė Gilę pasileidėle, ir... Nusikapstys iki stalo, nubrauks smakru žemyn, nustums po sofa... Kad tik dabar neateitų, greičiau...

Prisiritęs prie sofos krašto, Kintas nuleidžia kojas, ir duryse išdygsta Silvestrėlis. Kintas sustingsta, plačiau pražioja įkimštą burną, sugargia, atkragina galvą... Tegu stabas ištinka pamačius, ką jam padarė, kiek prisikentėta ant peilio ašmenų...

Trumpi drūti pirštai mikliai ištraukia iš burnos kepurę, išlaisvina rankų riešus, atpalaiduoja kulkšnis. Jau jau papliups aikčiojimai, užjautimai, klausimai klausimėliai... O jis tylės. Kaip žemė. Na, gal du tris žodžius išspaus. Ir viskas.

Bet kaip staigiai pasirodęs, taip staigiai Silvestrėlis dingsta, pakėlęs nuo grindų sijoną. Virtuvėje vėl bruzdesys, šnabždėjimas, žingsniai...

Kintas trina nutirpusias kulkšnis, krato geliamus riešus, išspjauna gličias apkartusias seiles. Vangiai stojasi ir buku žvilgsniu įsispitrija į koridoriaus prietamą. Gal pačiam nueiti virtuvėn? Po to, kai Silvestrėlis, nė pusės žodžio neištaręs, paliko jį vieną?! Palauks, kol abu čia ateis. Nieko jai Vacius nepadarė,

nesuspėjo, tik išgąsdino, bemat atsigaus... Nesurišo kaip jo, peiliu negrasino, dar klausimas, katram kliuvo daugiau...

Įsiklauso: virtuvėje kuždasi, sudarda stumiama taburetė... šlepena... lyg rabždosi... trinkteli. Ir bemat liaujasi skersvėjis: uždarė langą išlipę lauk... Kiaulės!

Aišku: dėl visko, kas nutiko, kaltina jį. Kur jau ne!.. Lyg pats būtų įsisiūlęs nakvoti ant aukšto! Lyg pats būtų kvietęs Gilę į malkinę! O šitą prakeiktą trobą – kas užrodė?.. Būtų ramiai pratūnojęs savo slėpynėse, po to sugrižęs ir dabar po Vilnių vaikštinėtų... O kaip Gilę meldė, baidė, vijo, net keikė, kad tik čia nelįstų vidun... pats ant peilio smaigalio, surištas, supančiotas... Ir vis tiek įsibrovė – ilgiausiu sijonu, panelės aukštakulniais, per tai ir sugundė Vacijų... O dabar visa kaltė jam, ji gi – kankinė... nuskriaustoji...

Akys perbėga per stalą. Saldainis... bet ir dvokia! Pasišlykštėdamas čiumpa už krašto ir nusviedžia kampan. Piniginės nėra, tik daikčiukai. Bruka juos kišenėn, delnas įnyra į pelenus... Išbarstys juos aplinkui, tegul žiopliai pamato, kaip išradingai jo priešintasi, nepasiduota... Švysteli vieną saują, kitą. Pilkšvi debesėliai pasklinda ore ir iš lėto sėda ant išbirusių žiedų žiedelių... Kiek jų daug! Visokių visokiausių: mažutėlių, didelių, įvairiausių spalvų. Sakė, pats išsirinksi... Kai ką pažįsta: ramunė... žibutė... našlaitė, o ten – „neišeik, neišeik tu iš sodžiaus“... Po stalu – išsiskleidęs sąsiuvinis tarytum balta negyva paukštė...

O ten, palei indaują, kas? Pakelia žiedą su mėnulio akimi. Kokia blausi, atšiauri, apmeluota... Ar ne ji užtraukė likimo kerštą? Sakė: užburta. Įmes ją, prakeiktąją, į šulinį... Bet ne, verčiau sugrąžins anai mergaitei, kad užkeikimas dingtų, ir Gilė vėl...

Kur ji dabar? Šitiek laiko praėjo, gal jau prie namų.

Lyg pastūmėtas puola prie lango, atitraukia užuolaidą. Anava kur jiedu. Visai netoli. Eina takeliu, bet ne tiek eina, kiek stoviniuoja. Tai Gilė. Kilsteli pėdą – ir atitraukia atgal. Basa, plaukai išsidraikę, sijonas sujuostas virve. Silvestrėlis viena ranka neša jos basutes, kita apkabinęs pečius. Vėl ji kilsteli pėdą, jau sugrąžins atgal, bet jis stumteli ją petimi, ir žingsnelis laimėtas. Pastovi. Vėl kelia pėdą, vėl nė iš vietos, stumtelėjimas, du žingsneliai...

Kur jis matė taip einant ir nepaeinant? Ak, tiesa...

Sėdasi ant palangės kojomis laukan – kad aiškiau ją matytų ir kad jį pamatytų, kai atsigręš. Po kojomis nukritusi lenta, sutrypta žolė, sutremptas bijūnų krūmas... Reikėtų surinkti nuo grindų gėlių žiedus, gražiai sudėti į sąsiuvinį... jeigu atsigręš...

Jau trys žingsneliai... O, kad galėtų eiti šalia – apkabinęs pečius, pastūmėdamas, padrašindamas, atleidimo prašydamas... atleistų, tikrai, juk ji vienas gerumas, kaip Antosė... Tuoju tuoju atsigręš, pamatys, ranka pamosuos, jis pamosuos atgal... Negali neatsigręžti. Juk sakė: negaliu tavęs tokio palikti... gal per tai ir įkliuvo...

Kintas palinksta į priekį ir gauda akimis kiekvieną jos judesį. Dievulėli, kiek mažai jam tereikia: kad bent sykėlį pažvelgtų į jį, paliktą svetimame name, sugniuždytą ir vienišą kaip dar niekada... O ir ką tokio baisaus jis padarė? Argi nežino ji, kokie būna kiti ir ką jie išdarinėja?! Jis prieš juos – tik vabalėlis... parvirtęs kaip anas, kuriam atsikelti padėjai... atsigręžk!

Bet neatsigręžia. Lėtute, jau nestoviniuodami jiedu įeina į vieškelį. Artėja prie posūkio. Netrukus pradings. Kintą persmelkia jausmas, kad kartu nesugrąžinamai dings kažkas be galo brangaus, likimo jam dovanoto, bet neišsaugoto... O, kad viskas pasikartotų iš naujo, kaip jis žinotų, kaip mokėtų! Kodėl, kodėl nieko negalima susigrąžinti, kaip kad Gilė pėdą, kad žengtų iš naujo?

– Gile! – sušunka balsu. – Atsigrėžk! Pažiūrėk! Šurun furun!

Nuo įtempto stebėjimo akyse suribuliuoja, patrina jas pirštais, ir pelenų druskos likučiai bemat įsigrauzia, paplūsta ašaros... Jau pats nežino: ar iš tikro atsigrėžė, ar nuo ašarų sumirgėjo? Ar pamosavo ranka, ar pelenų plėnelė nuo blakstienų nukrito?

Kai vėl įmato kelią, jis jau tuščias.